

A Központi Antikvárium 145. aukciója

Az árverést vezeti:
Mélykuti Beatrix

Kiállítás / On view:
2017. november 20 - 30.
hétköznap 10.00 - 18.00 óráig
Budapest V., Múzeum körút 13-15.

Árverés / Sale:
2017. december 1-én pénteken 17.00 órától.

Helyszín / Place:
Festetics Palota
(Andrássy Egyetem)
1088 Budapest, Pollack Mihály tér 3.

H-1053 Budapest, Múzeum körút 13-15.
Telefon: (36-1) 317-3514; Fax: (36-1) 266-1970
e-mail: aukcio@kozpontiantikvarium.hu
www.kozpontiantikvarium.hu

180. tétel
Chatelain Amerika térképe, 1719.

9. tétel
Az Andrássy-kormánnyal kapcsolatos gyűjtemény.

Árverési feltételek

1. A Központi Antikvárium mint Aukciósház az árverést a tételek tulajdonosainak megbízásából mint kereskedelmi megbízott szervezi, rendezi és vezeti.

2. A tételek a katalógus sorrendjében kerülnek kikiáltásra úgy, hogy az árverésvezető a sorra kerülő tétel katalógusszámát, valamint kikiáltási árát előszóban kihirdeti, amire a venni szándékozók tárcsájuk felemelésével teszik meg ajánlatukat. A tétel vételi jogát leütéssel az a vevő szerzi meg, aki a legnagyobb árajánlatot teszi, kivéve, ha a tétellel kapcsolatban a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ érvényesíti elővásárlási jogát.

3. A vételár a tárgy leütési ára plusz 15 % árverési jutalék. A vevő készpénzben vagy hitelkártyával a vételárat vagy annak 20 %-át – foglalóként – az árverésen helyben tartozik fizetni. Ha a teljes vételár egy összegben az árverésen kifizetésre kerül, úgy a tárgy a helyszínen átvehető. Vevő a leütést követően a vételár legalább 20%-át köteles az Aukciósház részére megfizetni, amely követelésre az elévülés általános szabályai az irányadók.

4. Az Aukciósház biztosítja annak lehetőségét, hogy a vevő a foglalót meghaladó vételárrészt az árverés időpontjától számított 14 napon belül egyenlítsse ki. Ez esetben a vevő a tárgyat csak akkor veheti át, ha a teljes vételárat kiegyenlítette. A vételárba a foglaló összege – határidőn belüli teljesítés esetén – beleszámít. Amennyiben megadott határidőig a vevő a tétel átvételére nem jelentkezik, az Aukciósház egyösszegű tárolási díjat számít fel, amely mértéke az át nem vett tételek leütési árának 20%-a. Az Aukciósház fenntartja továbbá magának a jogot, hogy 1 hónapon túli késedelmes átvétel esetén a vevő ajánlatát érvénytelennek tekintse és a foglaló összegét megtartsa.

5. A leütött tételt visszavenni és újra árverésre bocsátani tilos. Amennyiben a már leütött tétel vevőjének személye pontosan nem állapítható meg, az árverésvezető jogosult a tételt újra árverésre bocsátani.

6. Tilos mindenféle összebeszélés amely arra irányul, hogy harmadik személyeket a piaci árat lényegesen meghaladó vételár kínálatára rávegyen és így megkárosítsa.

7. Az árverés előtti kiállításon és az árverésen minden tétel megtekinthető. A katalógusban szereplő leírások és illusztrációk kizárólag azonosításul és tájékoztatásul szolgálnak, így a vevőknek saját maguknak kell az árverést megelőzően meggyőződniük az árverési tételek állapotáról és arról, hogy az megfelel-e a katalógusban leírtaknak. A tételek szavatosság nélkül, minden hibájukkal

és hiányosságukkal együtt abban az állapotban kerülnek eladásra, amelyben az árverés idején vannak.

8. Az eladásra kerülő tételek a kikiáltási ár alatt nem vásárolhatók meg. A vevő által tett árajánlatért, a kifizetett árverési árért az Aukciósház semmiféle felelősséget nem vállal, és nem kötelezhető, hogy nevezett tételt ugyanezen áron egy későbbi időpontban újra árverésre ajánlja vagy forgalomba hozza.

9. A védett tételeket – ezek sorszámát legkésőbb az aukció megkezdéséig kihirdetjük – Magyarországról kivinni nem lehet, valamint a mindenkori tulajdonosi adatokat nyilvántartásba veszik. A későbbi tulajdonváltás kötelezően bejelentendő. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény vonatkozó rendelkezései alapján az Aukciósház közölni tartozik a tételek tulajdonosainak adatait a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központtal.

10. Amennyiben a vevő személyesen nem kíván részt venni az árverésen, az általa adott vételi megbízás alapján helyette az Aukciósház – a megbízásnak megfelelően – hivatalból árverezhet. Vételi megbízást adni a kiállítás ideje alatt személyesen vagy írásban az alábbi címen lehet: 1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15., faxon a (00 361) 266-1970-es számon, e-mailben az aukcio@kozponti-antikvarium.hu címen illetve weboldalunkon (www.kozpontiantikvarium.hu) keresztül. Közgyűjtemények megbízásait hivatalos formában előleg nélkül elfogadjuk, magánszemélyek vételi megbízásának elfogadásához a vételi megbízás összege 20%-ának, mint előlegnek a befizetése szükséges. Sikertelen megbízás esetén az árverés után az előleget levonás nélkül visszakapja a megbízó. Amennyiben a megbízás sikeres, az előleg foglalónak tekintendő.

11. Az árverés végén az el nem kelt tételek újraárverezését lehet kérni.

12. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rendelkezései az irányadók, valamint vitás kérdés esetén a felek az Aukciósház székhelye szerinti általános hatáskörű bíróságok kizárólagos illetékességét kötik ki.

Budapest, 2017.

Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

ILAB
INTERNATIONAL LEAGUE OF
ANTIQUARIAN BOOKSELLERS

Conditions of sale

1. Központi Antikvárium as Auction House organises, handles and conducts the auction on behalf of the vendors, and acts as a commercial agent.

2. The lots called up are presented in succession as in the catalogue. The auctioneer announces the catalogue number and the starting price of the lot and buyers indicate their wish to bid by raising their card. The buyer offering the highest bid shall win the lot at the hammer price, except for protected lots, when Gyula Forster National Centre for Cultural Heritage Management have a priority to purchase the lot at the hammer price.

3. The purchase price includes the hammer price and 15 % auction fee. The buyer shall pay the purchase price or 20 % of it in cash or by card immediately after the auction. In case the full purchase price is paid after the auction, the bought item can be handed over to the buyer.

4. The Auction House allows a 14 day grace period to pay the balance between the deposit and the full purchase price. The buyer can take possession of the item only if the full purchase price has been paid. The amount of the deposit will be included in the purchase price if the said timeline has been observed. If not picked up until the end of the given grace period, storage fee will be charged which is 20% of the hammer price. The Auction House reserves the right to consider the bid of the buyer null and void and keep the deposit if the buyer fails to take over the item within 1 month period.

5. The bid item may not be reauctioned unless the identity of the buyer is impossible to establish.

6. No seller may bid, nor may any third party bid on the seller's behalf in order to reach an unreasonably high price and thus inflict loss on any other party.

7. All the lots are exhibited for inspection prior to the auction. The descriptions and illustrations in the catalogue are only for identification. Each bidder is responsible for inspecting the condition of the lots prior to the auction, and for deciding if it is in accordance with the description in the catalogue. All the lots are sold without warranty with all the imperfections they may have at the time of the auction.

8. The items auctioned may not be sold under the starting price in the catalogue. The Auction House will not bear any liability in respect of the bid or the purchase price paid, and may not be compelled to reoffer the same item or market it at any time at the same price.

9. No protected item – their number shall be made public by the beginning of the auction – may be taken abroad, and their owners will be registered. Owners are expected to report any change of ownership. The Auction House is liable to report the data of the owners of protected items to the Gyula Forster National Centre for Cultural Heritage Management (LXIV./2001).

10. For absentee bids the auctioneer may be commissioned by the buyer to bid on his/her behalf. You may submit your bid in the Központi Antikvárium (H-1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15.), fax us at (00361) 266 1970, send us an e-mail (rarebooks@kozpontiantikvarium.hu) or via our website (www.kozpontiantikvarium.hu). Museums and libraries may submit their bids officially without an advance payment, which (20 % of the bid) is required of all other buyers. In case of an unsuccessful bid, the advance payment will be returned to the buyer in full after the auction. In case of a successful bid the amount will be regarded as a deposit.

11. Unsold items may be reauctioned after the auction upon request.

12. The Civil Code (V./2013) shall govern any matter unregulated in the present Conditions of sale. Should any dispute arise, the parties accept the competence of district court, determined by the location of the Auction House.

Budapest, 2017.
Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

ILAB
INTERNATIONAL LEAGUE OF
ANTIQUARIAN BOOKSELLERS

TARTALOMJEGYZÉK

KIEGYZÉS 1867-2017 /	
AUSTRO-HUNGARIAN COMPROMISE 1867-2017.....	1-9. TÉTEL
BIBLIOPIL KIADVÁNYOK/ BIBLIOPHIL EDITIONS.....	11-12. TÉTEL
BUDAPEST RÉGI LÁTKÉPEKEN /	
OLD VIEWS OF BUDAPEST.....	16-20. TÉTEL
ERDÉLY / TRANSYLVANIA.....	24-27. TÉTEL
1848-1849.....	28-33. TÉTEL
FÉNYKÉPEK / PHOTOS.....	35-42. TÉTEL
FOLYÓIRATOK / PERIODICALS.....	43-48. TÉTEL
GRAFIKA / GRAPHICS.....	49-51. TÉTEL
HUNGARICA XVI-XVIII. SZÁZAD /	
HUNGARICA FROM THE 16-18TH CENTURY.....	53-57. TÉTEL
KÉZIRATOK / MANUSCRIPTS.....	62-74. TÉTEL
KNER-NYOMTATVÁNY / KNER EDITION.....	77. TÉTEL
KÜLÖNLEGES AJÁNLÁSOK /	
SPECIAL DEDICATIONS.....	79-89. TÉTEL
MAGYAR AVANTGARDE /	
HUNGARIAN AVANT-GARDE.....	90-93. TÉTEL
METSZET, LÁTKÉP / ENGRAVINGS, VIEWS.....	96-97. TÉTEL
NYELVÉSZET / LINGUISTICS.....	100-103. TÉTEL
OKLEVELEK / MANUSCRIPTS.....	104-118. TÉTEL
ORVOSTÖRTÉNET / MEDICINE.....	119-121. TÉTEL
A REFORMÁCIÓ 500 ÉVE /	
500 YEARS OF REFORMATION.....	122-145. TÉTEL
RÉGI MAGYAR KÖNYVTÁR /	
HUNGARICA 16-17TH CENTURY.....	146-149. TÉTEL
SZABÓ MAGDA 1917-2017 /	
MAGDA SZABÓ 1917-2017.....	150-151. TÉTEL
SZÉCHENYI ISTVÁN GRÓF ÉS KORA /	
COUNT ISTVÁN SZÉCHENYI.....	152-158. TÉTEL
SZÍNHÁZTÖRTÉNET / THEATRE.....	159. TÉTEL
TÉRKÉP, ATLASZ / MAPS, ATLASES.....	160-190. TÉTEL
XVI. SZÁZADI NYOMTATVÁNYOK /	
16TH CENTURY EDITIONS.....	191-193. TÉTEL
UTAZÁS / TRAVEL.....	195-198. TÉTEL

Kiegészítés 1867-2017

1. ANDRÁSSY GYULA GRÓF (1832-1890) MINISZTERELNÖK AUTOGRÁF, NÉMET NYELVŰ LEVELE ISMERETLENNEK.

Éber Ferdinánd (Nándor), a Times levelezője, magyar garibaldista ügyében ír. Éber azon nagy vasúti vállalkozás miatt utazik hozzá, amelyről régebben beszéltek. Noha korábban más irányban tevékenkedett, Andrassy igazi gentlemanként ismeri őt, aki sokoldalú ismeretekkel, széleskörű ismertséggel rendelkezik, s akinek arra is reménye van, hogy a magyar parlament tagja legyen. Kéri a címzettet, fogadja őt szívesen (Dr. Hermann Róbert szíves közlése).

1 beírt oldal. Kelt: Buda, 1867. XII. 3.

Gyula Andrassy, Prime Minister. Autograph letter in German.

400 000,-

2. DEÁK FERENC (1803-1876) POLITIKUS AUTOGRÁF ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT LEVELE SZONDI LÁSZLÓ NAGYKÁLLÓI REFORMÁTUS LELKÉSZNEK A VÖRÖSMARTY-ÁRVÁK ÜGYÉBEN.

Mint az árvák gyámja fordul a címzetthez: „Láng eszű költőnknek özvegyét és árváit elhagynunk nem lehet. Szent kötelességünk a' dicsőültnek halhatatlan érdemeit tettleg is méltányolni 's legalább maradékiban némileg meghálálni. Szíves bizalommal kérem tehát Tisztelendő urat úgy is mint boldogult barátom árváinak gyámja, legyen szíves mindazokat kik baráti 's ismerősei körében az elhunynak érdemeit tisztelve, részvétellel vannak az atyátlan árvák iránt, és módjuk is van keblök nemes érzelmeinek áldozni nevemben 's maga nevében magán úton nemes lelkű adakozásra felszólítani.” Közli, hogy a készpénz mellett kamatozó állampapírt és úrbéri kárpótlási kötelezvényt is szívesen fogadnak. Kéri, hogy a felajánlásokat a címére, az „Angol királyné czímű szállodába” küldjék, egyben megígéri, hogy

minden adományról nyugtát küld. A harmadik oldalon a különböző összegeket felajánlók aláírásai láthatók.

Vörösmarty halála után az egész ország megmozdult árvái megsegítésére. Az író a halálos ágyán Deák gondjaira bízta feleségét és gyerekeit. Halála után Deák nagysikerű országos gyűjtést rendezett a javukra, és a későbbiekben is gondoskodott a családról. Számos levelet küldött szét a fentivel azonos tartalmú szöveggel.

2 beírt oldal. Kelt: Pest, 1856. I. 3. A hajtogatás mentén szakadással.

Hozzá:

Néhai b. e. Tek. Vörösmarty Mihály Úr Árvainak részükre Nagy Kállóban gyűlt pénz p. p. az adakozók neveikkel.

Az adakozók listája, a hátoldalon Deák Ferenc átvételt igazoló, saját kezűleg aláírt soraival.

Ferenc Deák, politician. Autograph signed letter.

80 000,-

3. DEÁK FERENC (1803-1876) POLITIKUS AUTOGRÁF, NÉMET NYELVŰ KÍSÉRŐLEVELE ANTON STROBACH-HOZ, AZ OSZTRÁK BIRODALMI GYŰLÉS ELNÖKÉHEZ.

Deák Ferenc 1848. szeptember 16-án az országgyűlés 12 tagú küldöttségével Bécsbe utazott az osztrák Reichstaghhoz, hogy a két törvényhozás tárgyalása révén próbálja meg elérni a vitás kérdések rendezését. Deák szeptember 18-án küldte át Anton Strobachnak, a Birodalmi Gyűlés elnökének a küldöttség két, magyar és német nyelvű megbízólevelét. A Reichstag azonban – főleg a szláv képviselők állásfoglalása nyomán, a házsabályra hivatkozva – nem volt hajlandó fogadni a magyar törvényhozás küldöttségét. Deák és társai szeptember 22-én számoltak be a képviselőházban eredménytelen küldetésükről

(Dr. Hermann Róbert szíves közlése).

1 beírt oldal. Hely és dátum nélkül (Bécs, 1848. IX. 18.)

Ferenc Deák, politician. Autograph letter in German.

200 000,-

4. DEÁK FERENC (1803-1876) POLITIKUS AUTOGRÁF LEVELE ISMERETLENNEK „TISZTELT BARÁTOM!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Fájdalommal olvasta a címzett sorait, de félreteszi érzéseit, mert „mi a' köz ügyről akarunk egymással szollani, 's ilyenkor a' sebzett kebel' fájdalmának is halgatni kell, 's nálam bizonyosan halgatni fog.” Közli, hogy rendelkezésére áll, „az ülésnek óráit (10től 20ig) ki véve”. A levél jobb felső sarka hiányzik (feltehetően itt volt a keltezés), így nem tudjuk, milyen ülésről lehetett szó. 1 beírt oldal.

Sérült darab, a hátoldalán ragasztócsíkokkal megerősítve.

Ferenc Deák, politician. Autograph letter. Damaged.

40 000,-

5. DEÁK FERENCZ. A BUDAPESTI VÁROSLIGETBEN 1875-BEN.

Nagyméretű könyvomat. A lapon Deák széken ül, jobb kezében cigarettaszipka, baljában sétabot látható. A kép készítője és köre rajzolója ismeretlen. Kiadója Özv. Kádas Józsefné Vertán Anna volt.

Mérete: 535 x 365 (675 x 490) mm. Paszpartuban.

Ferenc Deák, politician. Lithography.

80 000,-

6. ERZSÉBET KIRÁLYNÉ DEÁK FERENC RAVATALÁNÁL

Zichy Mihály híres olajfestményéről készült rézkarc. A bal alsó sarokban a festő autográf szignójával. A cím nélküli lap 1880 körül jelenhetett meg.

Mérete: 725 x 550 mm. Paszpartuban. Egy helyen javítással.

Etching, autograph signed by Mihály Zichy, painter.

80 000,-

7. KRÖNUNG IHRER MAJESTÄTEN DES KAISERS FRANZ JOSEPH I. UND DER KAISERIN ELISABETH ALS KÖNIG UND KÖNIGIN VON UNGARN AM 8. JUNI 1867. IN DER FESTUNGS-PFARRKIRCHE ZU OFEN.

A koronázást ábrázoló, nagyméretű rézmetszetet Eduard von Engerth festménye nyomán Doby Jenő készítette. A bécsi Artaria kiadásában jelent meg 1877-ben. A képen az uralkodópár és családtagjai mellett az Andrassy-kormány tagjai, valamint világi és egyházi főméltóságok is szerepelnek. Mellékeltek hozzá egy lapot, amelyen az alakok szám alapján beazonosíthatók.

Mérete: 610 x 740 (665 x 775) mm. Paszpartuban.

Large copper engraving, depicting the coronation of Franz Joseph I and Elisabeth as the King and the Queen of Hungary.

150 000,-

8. PAULER TIVADAR (1816-1886) JOGÁSZ, VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER MELLKÉPE.

A fénykép Ellinger Ede budapesti műhelyében készült. A hátoldalán Pauler autográf aláírásával és datálásával: „Budapest majus 12. 1875. Pauler Tivadar.”

Eötvös József halála után ideiglenesen a földművelésügyi miniszter, Szlávy József látta el a miniszteri teendőket, majd Deák ajánlására Paulert nevezték ki, aki a kormány lemondásáig hivatalban is maradt.

Mérete: 170 x 110 mm.

Tivadar Pauler, Minister of Education. Autograph signed photo.

40 000,-

9. tétel

9. AZ ANDRÁSSY-KORMÁNNYAL KAPCSOLATOS GYŰJTEMÉNY.

A történelmi és művelődéstörténeti szempontból is páratlan kollekció a kormány minden tagjától egy-egy saját kézjeggyel ellátott dokumentumot, és egy – a kormány megalakulása-kor készült – fényképet (100 x 65 mm) tartalmaz. Az okiratok – egy kivétellel – az adott személy hivatali idejéből származnak. Tulajdonképpen Bedekovich Kálmán horvát-szlavón-dalmátügyi miniszter is ilyen, de az Tisza Kálmán kormányzása idején született.

Az okiratok:

Miniszterelnök:

Békey István kinevezése honvédelmi minisztériumi első osztályú titkárrá.

Fejléces levélpapíron. Kelt: Buda, 1869. I. 7.

Andrássy Gyula (1823-1890) már a reformkor idején politikai szerepet vállalt (Széchenyi is felfigyelt tehetségére). A szabadságharc alatt Zemplén vármegye főispánja. Görgei segédtisztjeként is működött, ezredesi rangig jutott. A Szemere-kormánytól diplomáciai megbízatást kapott. Előbb a török udvart próbálta rábírní egy oroszok elleni fellépésre,

majd Párizsban és Londonban is tárgyalt. A bukás után távollétében halára ítélték, ezért kapta a párizsi hölgyektől a „szép akasztott” ragadványnevet. Az enyhülés nyomán 1858 elején tért haza, és Deák híveként aktívan bekapcsolódott a politikai életbe. Zempléni követként részt vett már az 1861-es országgyűlésen is, 1865-től a képviselőház egyik alelnöke volt. A kiegyezést előkészítő tárgyalásokban is jelentős szerepet kapott, alelnöke volt az ún. hatvanhetes országgyűlési bizottságnak, amelynek feladata a kiegyezés szövegezése volt. Rátermettsége és tehetségé miatt a magyar politikai közélet osztatlan egyetértésével találkozott Deák Ferenc azon javaslata, hogy az uralkodó őt bízza meg kormányalakítással.

A király személye körüli miniszter:

Báró Eötvös József miniszternek címzett hivatalos értesítés Graf Antal irodafutár folyamodványa ügyében.

Fejléces levélpapíron. Kelt: Bécs, 1869. VI. 14.

Festetics György gróf (1815-1883) katonai pályára lépett, 1849-ben szerelt le alezredesi rangban. Sem a reformkor, sem a szabadságharc idején nem vett részt a politikai életben, a birtokán létrehozott mintagazdaságot fejlesztette. 1860-tól Vas vármegye főispáni helytartója, az 1861-es országgyűlésen főrendiházi tag (1862-ben ő építteti az árveréseinknek is otthont adó palotát Pesten). Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnökeként 1865-ben ő köszöntötte Ferenc Józsefet egy gazdasági kiállításon. Később zalai főispán és az akadémia igazgatósági tagja is lett. Az uralkodóház iránti lojalitása és politikai előléte tette alkalmassá a bizalmi posztra. Székhelye természetesen Bécsben volt. 1871. V. 19-ig töltötte be tisztségét, az addigi belügyminiszter, Wenckheim Béla váltotta a miniszteri székben (ő a kormány lemondásáig hivatalban maradt).

Belügyminiszter:

Értesítés Major Pál, Moson vármegyei alispán részére gróf Hunyady László főispáni kinevezéséről.

Fejléces levélpapíron. Kelt: Buda, 1867. IV. 20.

Wenckheim Béla báró (1811-1879) a reformkor idején Békés vármegye alispánja, majd 1839-től országgyűlési követe lett. A szabadságharc idején főispán és István nádor udvarmestere volt. Bár nem harcolt, de a megye nemzetőrségének megszervezése és egy honvédszászlóalj felállítása miatt menekülnie kellett. Az 1850-es amnesztia nyomán hazatért, 1860-ban az uralkodó főispánná nevezte ki. 1861-ben – a passzív ellenállást választva – felmentését kérte, de 1865-től ismét betöltötte tisztségét. A kormányalakításkor foglalta el a miniszteri széket, amelyből 1869. X. 21-én állt fel, ugyanis V. 19-től a király személye körüli miniszter lett (ezt a hivatalt több kormányban is viselte, egészen 1879. VII. 17-ig). Őt Rajner Pál követte (1871. II. 10-ig), majd Tóth Vilmos vezette a tárcát a kormány lemondásáig.

Pénzügyminiszter:

Leirat báró Splényi Béla minisztériumi osztálytanácsosnak egy körmöcbányai bánya ügyében.

Fejléces levélpapíron. Kelt: Buda, 1867. X. 4.

Lónyay Menyhért gróf (1822-1884) már 21 évesen Bereg vármegyét képviselte az 1843-as országgyűlésen. Széchenyi és Eötvös követője volt. 1848-ban szerepet vállalt az áprilisi törvények előkészítésében. A szabadságharc idején a pénzügyminisztériumban dolgozott, a Szemere-kormány államtitkáráként. A bukás után Párizsba menekült, de az 1850-es amnesztia nyomán hazatérhetett. 1861-től országgyűlési képviselő, Andrássy munkatársaként részt vett a kiegyezés előkészítésében, ezért magától értetődött, hogy őt kéri fel a pénzügyi tárca vezetésére. Ezt a hivatalt közös pénzügyminiszterrel való kinevezéséig (1870. X. 21.) viselte. Kerkapoly Károly követte őt a székben, aki ki is töltötte a kormány hivatali idejét. Az Andrássy-kormány távozása után az uralkodó Lónyayt kérte fel kormányalakításra.

Igazságügyi miniszter:

Miniszteri biztosi kinevezés Bodányi Sándor részére erdélyi telekkönyvi helyszínelési munkákhoz.

Fejléces levélpapíron, a viaszpecsét nyomával. Kelt: Pest, 1867. XI. 30.

Horvát Boldizsár (1822-1898) Szombathely jegyzője volt, az országos politikába Deák Ferenc híveként kapcsolódott be. A szabadságharc idején Vas vármegyét képviselte az országgyűlésben. A bukás után bebörtönözték, az 1850-es amnesztia nyomán

szabadult. Részt vett a Földhitelintézet megszervezésében, 1865-től szombathelyi képviselő lett. Deák javaslatára nevezték ki miniszterré. Nagyszabású igazságügyi reformokba kezdett, de szabadelvű intézkedései nagy ellenállásba ütköztek. Ez vezetett 1871. VI. 5-iki lemondásához is. Utóda Bittó István lett, aki a kormány lemondásáig hivatalban is maradt.

Vallás- és közoktatásügyi miniszter:

Kálóczy Lajos somlyóvásárhelyi közalapítványi főtisztnek szóló utasítás haszonbérleti és ajándékozási szerződések tárgyában. Fejléces levélpapíron. Kelt: Buda, 1868. VIII. 7.

Eötvös József báró (1813-1871) a kormány talán legtekintélyesebb tagja, aki már a Batthyány-kormányban is ugyanezt a tárcát vezette. 1870 végén a következő év költségvetésének tárgyalásakor az ellenzék támadásai annyira megviselték, hogy Karlsbadba ment kezelteni magát, de 1871. II. 2-án meghalt. Ekkor egy hétig Szlávy József irányította a tárcát, majd Pauler Tivadar kapott felkérést, aki a kormány lemondásáig hivatalban is maradt.

Földművelés-, ipar-, és kereskedelemügyi miniszter:

Értesítés fizetésemelésről Sebes Pál minisztériumi fogalmazó részére.

Fejléces levélpapíron. Kelt: Pest, 1871. IV. 4.

Szlávy József (1818-1900) bányamérnök, a szabadságharc idején Kossuth megbízásából részt vett a hadianyaggyártás irányításában. A bukás után bebörtönözték, de két év múlva szabadult. 1861-től aktívan politizált, 1865-től Bihar vármegye főispánja lett. A kormány megalakulásakor a belügyminisztériumban államtitkár, majd 1870. V. 23-tól Gorove Istvánt váltotta a miniszteri székben. Ezt követően a kormány lemondásáig hivatalban maradt. 1871 februárjában (Eötvös halála után) egy hétig párhuzamosan az igazságügyi tárcát is vezette. Később (1872 és 1874 között) miniszterelnök is volt.

Közmunka- és közlekedésügyi miniszter:

Koncessziós engedély a gróf Nákó Kálmán és társai által alapított „Cs. kir. szabadalmaztatott osztrák állami vaspálya társulat” részére a Szeged-Báziás fővonalról leágazó Valkány-Perjámos mellékvonal megépítésére. Ferenc József és Gorove István saját kezű aláírásával.

A vonal (43 km) építését az 1870. évi XXVII. tc. engedélyezte. A vasút Oroszlámos és Nagykikinda között ágazott ki a fővonalból. 1870. X. 26-án helyezték üzembe. Hosszú ideig csonkán végződött, csak később, az 1908 és 1910 között épített helyi érdekű vasútvonalak kapcsolták össze Araddal és Temesvárral.

9 levél (hártypapírral védve). Kelt: Buda, 1870. XII. 11.

Gorove István (1819-1881) közgazdász az 1839-40-es országgyűlésen az ifjúság egyik vezéregyénisége volt. 1846-ban – miután Kossuth lemondott – a Védegyelet igazgatójává választották. A szabadságharc idején Temes vármegye képviselője volt, részt vett a Függetlenségi Nyilatkozat megszövegezésében. A bukás után Párizsba menekült, távollétében halálra ítélték, és – Andrássyhoz hasonlóan – jelképesen felakasztották. 1857-ben térhetett haza. 1861-től terézvárosi képviselő, Deák közvetlen környezetéhez tartozott. A kormány megalakulásakor a földművelésügyet irányította. Ezt a tárcát gróf Mikó Imre vezette 1870. IV. 21-ig, de belebukott a vasúti koncessziók körüli korrupció elleni küzdelembe. Gorove 1871. VI. 21-ig állt a minisztérium élén, ezt követően – a kormány lemondásáig – Tisza Lajos irányította az ügyeket.

Horvát-szlavón-dalmát tárca nélküli miniszter:

Hivatalos levél Sághy György ügyvéd ügyében. Mint Tisza Kálmán kormányának minisztere, a címzett (feltehetően Perczel Béla igazságügyi miniszter) pártfogásába ajánlja a kérelmezőt, így méltatva annak érdemeit: „Te mint én is mint képzett s megbízható egyént személyesen ismerjük van szerencsém tekintettel arra, hogy ő magának úgy Magyarország valamint Horvátország iránt sok érdemet szerzett...”

2 beírt oldal. Kelt: Bp., 1878. III. 26.

Bedekovich Kálmán vagy Koloman Bedeković (1818-1889) magyarbarát horvát nagybirtokos. 1848-ban a magyarellenes illír-pártiak elől menekülnie kellett. 1861-ben – Varasd vármegye alispánjaként – a zágrábi gyűlésen erélyesen küzdött az unió mellett. Miután pártja kisebbségben maradt, kilépett a gyűlésből, és leköszönt az alispáni tisztről. A Horvát Unionista Párt tagjaként részt vett az 1868-as magyar-horvát kiegyezés előkészítésében. Ezt követően jött létre az általa vezetett minisztérium. 1868. XII. 8-án vette át megbízatását (később Tisza Kálmán kormányában is irányította a tárcát). 1871. I. 26-án az uralkodó horvát bánná nevezte ki, utóda a miniszteri székben Pejacevich Péter gróf lett, aki a kormány lemondásáig hivatalban maradt. A sodrott drótfonattal és nyomott léniákkal keretezett, áttört, aranyozott réz sarokveretekkel és virágokat formázó fém medaillonokkal díszített első tábla középmezőjét Magyarország zománcozott nagycímere ékesíti. A bőrből készített kötés hátát nyomott léniakeret övezi és csúszógombok védik a kopástól. Belsejét bordó bársony borítású mappa alkotja. Az okiratokat savmentes kartonból készített, feliratos palliumok óvják a sérülésektől. A díszmappát selyemmel bélelt, bőrborítású fadoboz védi. A Gorove-féle okirat korabeli bőrkötésben.

Collection of autographs related to the Government of Gyula Andrássy.

5 000 000,-

10. BABITS MIHÁLY:

Aranygaras. Mesék.

Bp., (1923.) Athenaeum. 143+(1)p. Lapszámozáson belül Simon György János egy egészoldalas és számos szövegközi rajzával. Első kiadás.

A szerző egyik legtrikább műve.

Kiadói félvászon-kötésben, eredeti védőborítóval.

Original half cloth with dust jacket.

20 000,-

Bibliofil kiadványok

11. GOETHE, (JOHANN WOLFGANG VON):

A napló. Ford.: Babits Mihály.

Bp., (1921.) Genius. (54)p. +4t. (Prihoda István színezett, eredeti kőrajzai) Számozott (26./100), a fordító és az illusztrátor által aláírt példány.

A kolofon szerint a bibliofil darabokhoz a négy könyvmat levonatait is mellékeltek külön tokban. Ez az általunk látott példányok mindegyikénél hiányzott.

Végh Gusztáv által tervezett, festett, aranyozott, kiadási pergamenkötésben. Felül arany metszessel díszítve. Eredeti papírdobozban.

Limited edition, signed by the translator and the illustrator. Original gilt vellum in hardpaper case. Upper edge gilt.

40 000,-

12. ZWEIG, STEPHAN:

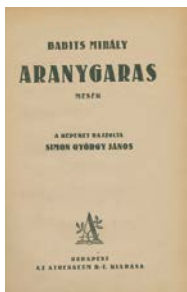
Jeremiás. Drámai költemény kilenc képben. Vér Andor fordítása.

(Bp.), 1933. (Neufeld Zoltán ny.) 159p. Számozott (20./100), a szerző és a fordító által aláírt példány.

Kiadói vászonkötésben.

Signed by the author and the translator. Original cloth.

30 000,-

10., 11., 12., 14., 15. tétel

13. BOD PÉTER:

Magyar Athenas avagy az Erdélyben és Magyar-országban élt tudos embereknek... historiájok melyet... egybe-szededetett és... közönséggé tett. F. Ts. --.

(Szeben), 1766. (Sárdi ny.) (28)+360+(10)p. Első kiadás. A címlapon fametszetű vignetta.

Az első magyar nyelvű, átfogó bibliográfiai munka. Bod Péter a XVIII. század kiemelkedő magyar tudósa, a protestánsok egyház- és irodalomtörténeti irányzatának kiteljesítője volt. E művében több mint 500 magyar szerzőt ismertet és értékel – vallásukra való tekintet nélkül –, valamint számos olyan könyvet is leír, amelyből mára egyetlen példány sem maradt fenn. Czvittinger Dávid korábbi, latin nyelvű munkája anyagának kétszeresét tartalmazza Bod műve, és sokkal megbízhatóbb is elődjénél.

Hozzáköteve:

Smirnai Szent Polikárpus, Avagy, Sok keserves háborúságok között magok Hivataljokat Keresztényi Szorgalmatossággal Kegyesen viselő erdélyi réformátus püspököknek historiájok

(Nagyenyed, 1766. Kiss ny.) (22)+216+(4)p. Első kiadás.

Erdély református püspökeinek életrajzai.

Hozzáköteve:

P(áriz) Pápai Ferenc:

Erdélyi féniks Tótfalusi Kis Miklós Avagy Profes. --nek a' Könyv-nyomtatás' Mesterségének Találásáról, és Folytatásáról, a' Tótfalusi Kis Miklós' Emlékezetére írott versei. Mellyeket... ki-botsítani kívánt F. Tsernátoni Bod Péter.

(Nagyenyed), 1767. (Kiss ny.) (53)p.

Pápai Páriz verse Misztótfalusi Kis Miklósnak állít emléket, egyben a magyar nyomdászattörténet áttekintését is adja, Életnek könyve címmel. Ezt adta ki Bod Péter, számos jegyzet és kommentár kíséretében.

Korabeli bőrkötésben. A gerincen kis sérülésekkel.

Contemporary leather. Spine slightly damaged.

Szűry: 0, 601., 3554.

80 000,-

14. (BOGSCH JÁNOS):

Házi kertész. Az-Az: Hasznos, és tapasztalásokkal erősített oktató, Mint kellessék hasznos Gyümölcsös Fákat, és elkerülhetetlen konyha beli Zöldségeket szembe tűnő haszon vétellel nevelni.

Posonyban és Pesten, 1796. Fűskúti Landerer Mihály. 1t.+148+(10)p.

A mű másodszor 1808-ban jelent meg.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

40 000,-

15. B(OLYAI) F(ARKAS), B(OLYAI):

Az arithmetica eleje. (az elő-szóban írt módon) -- Mathesist és Physicát tanító P. által.

M(aros) Vásárhelyt, 1830. Ref. Koll. ny. XVI+(4)+162p.+1 kihajt. mell. Első kiadás.

A szerző a magyar matematika történetének kimagasló alakja. Ez a mű az első nyomtatásban megjelent matematikai munkája. 1843-ban jelentősen átdolgozva és bővítve másodszor is napvilágot látott. A könyv fogadtatásáról 1831-ben így írt egy Gaussnak szóló levélben: „Magyarul egy Arithmetikát hoztam ki, amely azonban itt mindenkinek (tanítványaimat kivéve) nemcsak (nem lefordított, hanem a dolog természetét, röviden és érthető módon kifejező) terminológiája miatt, de különben is idegennek tetszik, s érthetetlennek mondják. A tanítványaim pedig értik, fiam értékeli...”.

Későbbi félvázson-kötésben. A leveleken halvány rozsdafoltokkal.

First edition of the world-famous Hungarian mathematician's first work. Later half cloth. Leaves slightly stained.

200 000,-

Budapest régi látképeken

16. BUDA. OFEN.

Buda Mátyás idejében. Gyönyörűen színezett, fametszetű látkép keleti irányból felvéve, két levélre nyomtatva. Hartmann Schedel világkrónikája német nyelvű kiadásának 138-139. oldalán jelent meg Nürnbergben, 1493-ban. Az első hiteles Buda-ábrázolás. A szakirodalom szerint a kötetben közreműködő művészek, Michael Wolgemut és Wilhelm Pleydenwurff közös műve alapján készült.

Mérete: 240 x 520 (415 x 590) mm. Paszpartuban.

The first printed representation of Buda. Coloured woodcut, published in Schedel's Chronicle.

Rózsa: 86.

600 000,-

17. DIE KÖNIGSGASSE IN PEST IM MÄRZ 1838.

Színezett könyvnyomtatás a víz által elöntött Király utcáról. A háttérben omladozó házak, az egyik tetején segítséget kérő nőalakkal. Elöl a vízben úszó, fuldokló és tárgyakba kapaszkodó emberek, valamint az egyik ház mögül előbukkanó, mentést végző csónak látható. A képet a szélíig körülvágták, a címben szereplő, nyomtatott szöveg egy, a paszpartura ragasztott papírszalagon olvasható. Ritka.

Mérete: 200 x 330 mm. Paszpartuban.

View of Pest, depicting the flood in 1838. Lithography.

150 000,-

18. OFEN – PEST.

Pest és Buda látképe déli irányból felvéve, előtérben a Gellérthegyén sétáló alakokkal. Színezett könyvnyomtatás. Franz Xaver Sandmann lapja Stoufs bécsi műhelyében készült. J. Bermann kiadásában jelent meg 1840 körül. A kép alatti szöveg hiányzik.

Mérete: 315 x 495 mm. Paszpartuban, keretezve. A kép szélíig körülvágott darab.

View of Buda and Pest. Coloured lithography. Cropped. Framed.

Borda-Skultéty: 53.

300 000,-

19. OFEN. BUDA.

Színezett könyvnyomtatás. Jacob Alt rajza nyomán Franz Xaver Sandmann munkája. J. Rauh bécsi könyvnyomdájában készült, Joseph Bermann Malerische Donaureise című sorozatának egyik lapjaként jelent meg, 1851-ben. A pesti oldal déli részéről felvett kép középpontjában a Dunán egy csónak úszik, háttérben a Gellérthegy és a budai vár látható.

Mérete: 250 x 365 (330 x 460) mm. Halvány rozsdafoltokkal. Keretezve.

View of Buda. Coloured lithography. Framed.

80 000,-

20. ISRAELITISCHER CULTUSTEMPEL IN PESTH.

A pesti zsinagóga nagyméretű látképe. Tónusos könyvomat. Karl Waage munkáját Joseph Stoufs nyomtatta kőre, a kiadó a bécsi Tomaselli volt. 1860 körül jelenhetett meg, előképeként szolgált Karl Schumann rajza, amely nem sokkal évvel korábban – közvetlenül az avatás után – látott napvilágot. A nézet és a méret is megegyezik azzal, csupán az épület előtt látható alakok változtak.

A pesti hitközség elöljárósága 1850. XII. 15-én határozta el, hogy a Dohány utcai telken reprezentatív, fényes templom épüljön. Több építész felkértek (köztük Hild Józsefet is), végül hosszú huzavona után a bécsi tempelgassei templom építőt, Ludwig Förstert bízták meg a tervezéssel. A templom avatására 1859. IX. 6-án került sor.

Mérete: 325 x 420 mm. A felső részen kis – javított – szakadással. Néhány helyen halvány folttal. Keretезve.

The synagogue at Budapest. Lithography. With some stains and restored tear at the upper edge. Framed.

250 000,-

21. CSÁSZÁR FERENCZ:

A fiumei kikötő

Pesten, 1842. Eggenberger J. és Fia. 1 kihajt. t. +(8)+VIII+(1)+10-105+(1)p.

A kihajtható táblán az építendő kikötő alaprajza látható. A kötet végére kötöttek egy másik alaprajzot, amely a Világ folyóirat mellékleteként jelent meg.

Javított, korabeli papírborítóban.

Restored contemporary paper.

30 000,-

22. DERER, (IGNÁC) IGNATIUS:

Poetica Exhibitio Arcis et Horti Kismartoniensis, cum Contemplatione ethica Tanquam Anima corpori subnexa...

Sopronii, 1828. Typis Catherinae Kultsár. 94+(1)p.

A kismartoni várkastély és kert leírása verses formában. A szerző galántai Esterházy Miklós gróf számvevője volt.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

30 000,-

23. DÓCZY JÓ(z)SEF:

Magyar Ország tekintete Jelenváló Természeti, Míveleti, és Kormányi Állapotjában. Szerkértette: --. Bétsben, 1830. Nemes Haykul Antal betűivel. 410p. + 1 kihajt. mell.

Hozzá:

Magyar Ország Tökélletes Mutató Könyve. (Index Topographicus). Szerkértette --.

Bétsben, 1830. Nemes Haykul Antal betűivel. 207+(5)p.

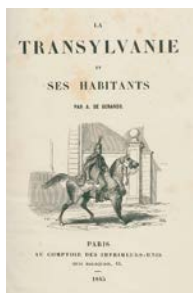
Az Európa tekintete címet viselő sorozat 9. köteteként megjelent – de önállóan is forgalomba hozott – mű, a hozzá tartozó helységnévtárral együtt.

Javított, kiadói papírkötésben.

Restored original hardpaper.

40 000,-

Erdély

24. DE GERANDO, (ÁGOST) A.:

La Transylvanie et ses habitants. I-II. kötet.

Paris, 1845. (Guiraudet et Jouaust.) (12)+427p.+8t. (lith.)+1 színes, kihajt. térk. (lith.); (4)+403p.+5t. (lith., 2 kihajt.)

A francia származású szerző egy Teleki lányt vett el feleségül, akivel Erdélyben telepedett le. A magyar ügy lelkes híveként célja a külföldi közvélemény megnyerése volt. A szabadságharc idején a magyar-francia diplomáciai kapcsolatok kiépítését segítette.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. Az első kötet gerince két helyen megfeketedett. Contemporary half leather. Spine richly gilt, slightly worn.

40 000,-

25. HUSZTI, (ANDRÁS) ANDREAS:

Jurisprudentia Hungarico Transilvanica. In qua Doctrina Stephani Verböcii, Illustris quondam Jureconsulti Transilvano Hungari, in Prologo Decreti, seu Operis Tripartiti contenta...

Cibinii, 1742. Johannes Barth. (10)+250p.+1 kihajt. mell.

A szerző a kolozsvári református kollégiumban tanított jogot. A kötet különlegességét a kihajtható, nagyméretű (310 x 205 mm) rézmetszet adja. A Sárdi Sámuel által készített lapon a neves erdélyi család, a Rhédeyek családfája látható. Alul az ős, Aba Sámuel és felesége ovális mellképe kapott helyet, körülötte bájos tájképpel. A metszet a kötethez készült, de az általunk eddig látott példányokba nem kötötték bele. Szilágyi István „Adalék a magyarországi képző-művészek névsorához” című tanulmányában (Magyar Történelmi Tár. 1880. 3. sorozat 3. kötet. 165. old.) egyértelműen a mű mellékleteként említi.

Enyhén kopottas, korabeli bőrkötésben.

Slightly worn contemporary leather.

80 000,-

26. HUSZTI ANDRÁS:

Ó és új Dácia az az Erdélynek régi és mostani állapotjáról való historia, a' mellyben elé adattatik ennek az országnak régi és mostani lakosságainak eredete, nevedekése, és némellyeknek el-enyészése, a' magyar királyok, vajdák, és fejedelmek alatt valo állapottyával egybe

Bétsben, 1791. Dienes S. (8)+294+(34)p.

A szerző a kolozsvári kollégium professzora volt, számos teológiai és történeti jellegű munkát írt. 1735 körül született művében Erdély történetét írja le a kezdetektől 1686-ig, kérdés-felelet formájában. Egyenként tárgyalja az Erdélyben élő nemzetek történetét és származását. Állítása szerint a finnek, vogulok, osztjások a magyarokkal rokon népek.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

80 000,-

27. KŐVÁRY LÁSZLÓ:

Györke geográfiája és históriája Erdélyről. 2-ik képes és átnézett kiadás.

Kolozsvártt, 1847. Tilsch János ny. 84p.+4t.

A Kőváry által, az ifjúság számára kiadott, vegyes (de kizárólag erdélyi) témájú sorozatnak összesen kilenc füzetet jelent meg 1847 és 1854 között. A négy könyvomon két vár (Küküllővár és Vajdahunyad), valamint két portré (Hunyadi János és Bethlen Gábor) látható. Érdekes, hogy a bibliográfia is csak a második kiadását említi (az OSZK-ban is csak ebből található példány). Rendkívül ritka, tudomásunk szerint soha nem szerepelt árverésen.

Javított, kiadói papírkötésben. A levelek alsó részén halvány folttal.

Restored original hardpaper. Leaves slightly stained.

40 000,-

1848-1849

28. A' MAGYAR NEMZET FÜGGETLENSÉGI NYILATKOZATA

1848-49 egyik legfontosabb dokumentuma. A Ferenc József által 1849. március 4-én kibocsátott ol-
müti (ún. oktrojált) alkotmányra született válaszként. Kossuth április 12-én a Honvédelmi Bizott-
mány elé terjesztette, de nem talált támogatásra. A következő napon az országgyűlés zárt ülésén a
képviselőket sem nyerte meg az ügynek. Április 14-én nyílt ülést tartottak – egy román képviselő
javaslatára a Nagytemplomban –, ahol Kossuth előterjesztette a függetlenség kimondásáról és a Habs-
burg-ház trónfosztásáról szóló határozatot. A lelkes tömeg hatására közfelkiáltással fogadták el a ja-
vaslatot és Kossuthot kormányzóvá választották. 19-én adták ki a végleges szöveget nyomtatásban.
A felsőház nevében báró Perényi Zsigmond alelnök, a képviselőház elnöke, Almásy Pál, valamint
Szacsvey Imre jegyző írták alá.

2 levél, 4 nyomtatott oldal. Kelt: Debrecen, 1849. IV. 19. A hajtogatások mentén javított darab, hal-

vány foltokkal.

Declaration of the Hungarian independence.

80 000,-

**29. KAMATOS UTALVÁNY. ÖTSZÁZ FORINTRÓL EZÜST PÉNZBEN, HÁROM HUSZAST SZÁ-
MITVA EGY FORINTRA.**

Pesten, 1848. Landerer és Heckenast ny.

Kiállítva 1848. július 26-án. Sorszáma: 3. Völgyi Ferenc és Endrey Endre saját kezű aláírásával,
középen szárazbélyegzővel. A hátoldalon kamatszámítási táblázattal.

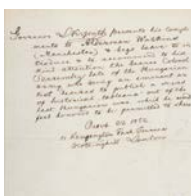
Az első magyar államkötvény legnagyobb címele. 1848 áprilisától országos közadakozás indult
az önálló magyar pénz fedezetének megteremtésére. Kossuth Lajos pénzügyminiszter emellett

kötvénykibocsátást is tervezett. Május 23-án rendeletet adott ki a „Kamatos kincstár utalványok” jegyzéséről, majd június
1-én egy másikat is „Felszólítás a nemzethez kamatos kincstárjegyek kibocsátása tárgyában” címmel. Végül augusztustól
mintegy 60 millió forint értékben adtak ki állampapírokat, amelyek – a várakozásokkal ellentétben – nem veszítettek je-
lentősen értékükből.

A bal oldalán kis hiánnyal.

State bond. Slightly damaged.

80 000,-

**30. KOSSUTH LAJOS (1802-1894) POLITIKUS, VOLT KORMÁNYZÓ AUTOGRÁF, ANGOL NYELVŰ
AJÁNLÓLEVELE.**

Alderman Watkins manchesteri polgármester pártfogásába ajánlja Szerlemey Miklós vállalkozását.

Szerlemey Miklós a komáromi kapituláció után Németországba emigrált, ahol a szabadságharc esemé-
nyeit bemutató könyv-sorozat szerett volna kiadni. 1851-ben Lipcsében elfogták és elkoboz-
ták rajzait és jegyzeteit. Szabadulása után Londonba utazott, ahol újrakezdte a munkát. A 40 laposra
tervezett, „Magyarország az 1848-1849. esztendőben” címet viselő csataképgyűjteményből csak öt lá-

tott napvilágot, ezért Szerlemey az amerikai körútjáról 1852 szeptemberében hazatért Kossuthot kereste meg, a segítségét
kérve. A volt kormányzó több, darabunkhoz hasonló iratot adott neki, de nem járt sok sikerrel. Érdekesség, hogy a ma-
gyarozó szövegeket tartalmazó füzet fordítása ügyében Szerlemey Karl Marxot is megkereste. Ő barátja, Friedrich Engels
figyelmébe ajánlotta a litográfust, de végül más kapta a megbízást.

1 beírt oldal. Kelt: London, 1852. X. 20.

Lajos Kossuth, politician. Autograph letter in English.

180 000,-

31. MÁSODIK RÁKÓCZI FERENCZ SZÓZATA 1707-DIK ÉVBŐL. AZ IGEN RITKA EREDETI NYOMTATVÁNY UTÁN KIADTA MAKÁRY GYÖRGY.

Debreczenben, 1849. Városi ny. VIII+23p.

Az erdélyi országgyűlésen felolvasott fejedelmi szózat szövegét a nyilvánvaló történelmi párhuzam miatt adták ki politikai célból.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

60 000,-

32. (VAS GEREKEN):

A' király tanácsadója megmagyarozza a' népnek az uj törvényeket. 1848.

Budán, 1848. magyar kir. egyetemi ny. 52p.

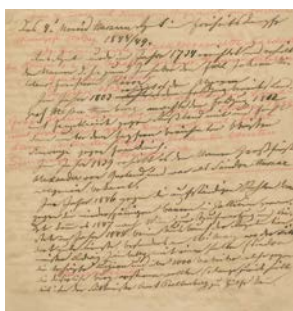
„Szemere Bertalan tájékoztatni kívánta a közvéleményt a kormánynak a népfelvilágosítással kapcsolatos terveiről. A Pesti Hírlapban, amely a Közlöny megjelenéséig a kormány hivatalos lapjának szerepét töltötte be, április 26-án a belügyminiszteri közlések sorában megjelent a tudósítás arról, hogy megrendelték az áprilisi törvényeknek a nemzetiségek nyelvére történő lefordítását. A tájékoztatás így folytatódott: »Egyszersmind többen, közöttük Táncsics is felszólítottak olyan népszerű munkácska készítésére, mely a törvények magyarozatát foglalván magában, azoknak hasznairól, eredményeiről, értelméről a népet felvilágosítsa. Ez minden illető nyelvekre lefordíttatik és országszerte ki fog osztatni.« A pályázatot a fűrg Vas Gereben nyerte meg, akinek a minisztérium költségén kinyomtatott A

király tanácsadója megmagyarozza a népnek az uj törvényeket című munkája május 15-20. között megjelent. A 25 000 példányban kinyomtatott munkát május 23-án kelt körlevél kíséretében küldték meg a hatóságoknak.” (Urbán Aladár: A pesti Középponti Választmány lapja: a Nép barátja 1848-ban. In: Aetas 2003. 3-4.)

A gerincén papírcsíkkal.

Unbound.

40 000,-

33. ZÁMBELLY LAJOS 1848-1849-ES HONVÉD EZREDESSSEL KAPCSOLATOS GYŰJTEMÉNY.

Zámbelly 1829-től szolgált a cs. kir. hadseregben, 1848-ban, amikor alakulatát, a Sándor orosz trónörökös nevét viselő 4. huszárezredet Bécsből hazavezényelték Magyarországra, már alszázados volt. Részt vett a pákozdi csatában, 1848. X. 1-jétől főszázados volt, harcolt az X. 30-i schwechati csatában is. 1849. I. 25-től őrnagy volt ezredében, II. 9-től alezredes, 19-től pedig dandárparancsnok a feldunai, később VII. hadtestben. Harcolt a kápolnai, hatvani és nagysallói ütközetekben, IV. 12. és VI. 20. között a hadtest vezérkari főnöke volt, V. 25-től honvéd ezredesi rangban. Rövid betegszabadságot követően július közepétől egy önálló dandár parancsnoka volt Baján, majd a végnapokban egy héten át a VII. hadtest ideiglenes parancsnoka volt. A VIII. 11-i aradi haditanácson tiltakozott az oroszok előtti fegyverletétel ellen, s azt javasolta, hogy a hadsereg az osztrákok előtt kapituláljon.

Aradon cs. kir. hadbíróóság elé került, s miután sikerrel hitette el, hogy a trónfosztás kimondása után nem harcolt, „csak” várfogságra ítélték. Ezt Olmützben töltötte le, ahonnan 1851-ben szabadult. 1863-1864-ben belekeveredett az Almásy Pál és Nedeczky István-féle összeesküvésbe, emiatt ismét elítélték; Olmützbe internálták. A kiegyezést követően hazatért, a váci, majd az illavai fegyház igazgatója volt.

Emlékiratai írását még Olmützben kezdte meg, s második fogsága során fejezte be. Ennek egy része, az 1849. február elejéig terjedő időszak áttekintése 1889-ben a Hazánk c. folyóirat XI. kötetében magyar fordításban megjelent, s a kápolnai csatára vonatkozó részét némileg átdolgozott fordításban maga Zámbelly jelentette meg 1894-ben a kolozsvári 1848-49. Történelmi Lapok hasábjain, majd egy önálló kötetben is. Vitairatot írt Görgei Artúr „Gazdátlan levelek” (Pest, 1867.) című munkája ellen, és az Országos Széchényi Könyvtár is őrzi néhány rövidebb visszaemlékezését.

Az itt található 15 dokumentum részint az ő, részint az apja, Zámbelly József cs. kir. huszár őrnagy irathagyatékából származik. Történelmi kutatás szempontjából különösen az 5., 10. és 13. dokumentumok bírnak fontossággal.

1. Mitischung (?), 1813. III. 16. Zámbelly József levele feleségéhez, Bieber Teréziához. Német nyelvű sk. tisztazat. Négy beírt oldal, az első lap középen kettészakadva.

2. Hely és dátum nélkül. Zámbelly József vegyes feljegyzései különböző betegségekről, sérülésekről és azok kezelési módjairól. Német nyelvű fogalmazvány. Tizenegy beírt oldal.

3. Buda, 1820. VI. 28. Josef Radetzky gróf, altábornagy levele Zámbelly József lovassági századoshoz: értesíti nemesi címének

adományozásáról. Német nyelvű másolat. Egy beírt oldal. 1820. V. 30-án kapott osztrák nemesi címet I. Ferenc császártól, von Bibersheim predikátummal.

4. Czervelicza, 1845. XII. 9. – Olmütz, 1850. VIII. 20. Zámბelly Ludovika Magdaléna Terézia Mária keresztlevelének másolata, az olmützi kerületi bírság hitelesítésével. Német nyelvű másolat, két beírt oldal. A keresztlevél másolata Zámбelly Lajos sk. írása.

5. Hely nélkül, 1849. augusztus 17. – 1849. augusztus 13. Zámбelly Lajos ezredes feljegyzése útvonaláról a szabadságharcban. Folytatólagosan: vázlatok, vegyes feljegyzések Zámбelly emlékiratainak kidolgozásához. Német nyelvű, tintával és írónnal írt fogalmazvány. Nyolc beírt oldal. Zámбelly valószínűleg emlékirataihoz készítette a kronológiai vázlatot. Erre utal az is, hogy a szövegben előforduló dátumtévesztések az emlékiratban is megtalálhatók, illetve, hogy a kronológiát követően írónnal emlékeztető feljegyzéseket írt. A kronológia tintával írt szövegét Zámбelly néhány ponton írónnal helyesbítette vagy egészítette ki, a dátumok egy részét utólag korrigálta.

6. Olmütz, 1851. II. 26. Az olmützi cs. kir katonai térparancsnokság bizonyítványa Zámбelly Lajos számára szabadulása alkalmából. Német nyelvű eredeti tisztázat. Egy beírt oldal, rajta vörös viaszpecsét.

7. Szered, 1858. X. 12. Zámбelly Lajos és Sellyey Adél házasságlevele. Latin nyelvű tisztázat. Egy beírt oldal.

8. Vác, 1859. XI. 6. – XI. 27. Zámбelly Lajos első lányának, Ludovika Magdaléna Terézia Máriának halotti anyakönyvi kivonata. Kézszel kitöltött latin nyelvű nyomtatvány. Egy oldal.

9. Vác, 1861. IV. 16. Vác város határozata Földváry Károly és Zámбelly Lajos tiszteletbeli képviselővé választásáról. Magyar nyelvű jegyzőkönyvi kivonat. Egy beírt oldal.

10. Hely és dátum nélkül. Zámбelly Lajos: A 4. honvéd huszárezred az 1848/49. évi szabadságharcban. Német nyelvű sk. fogalmazvány. Tíz beírt oldal. A kéziratnak a család birtokában megvan a tisztázati példánya, ez utóbbi terjedelme 11 oldal, és Zámбelly alá is írta. A fogalmazvány és a tisztázat között nincs jelentősebb eltérés; Zámбelly a kézirat kb. felében az ezred 1848-1849. évi történetét foglalja össze, a második felében pedig az ezred egyes tisztjeinek sorsáról ad összefoglalót, különös tekintettel azokra, akik már 1848 augusztusában, az ezred hazatérésekor Bécsben maradtak, vagy később, a szabadságharc folyamán elhagyták az alakulatot. (Ebben az alakulatban szolgált az aradi vértanúk közül Schweidel József és Poeltenberg Ernő is.)

11. Hely és dátum nélkül. Zámбelly Lajos verskézirata vagy versemásolata. Német nyelvű tisztázat vagy másolat. Négy beírt oldal. Csonka, a lapszéleken vízfoltokkal.

12. Hely és dátum nélkül. Zámбelly Lajos vegyes elmélgedései és verskéziratai (vagy másolatai). Német nyelvű fogalmazványok és másolatok. Három beírt oldal.

13. Nagytétény, 1897. IX. 20. Zámбelly kiegészítése emlékiratához (?). „Poeltenberg leírása után beiktatandó.” Zámбellynek 1893-1894-ben a Kolozsvárott megjelenő 1848-49. Történelmi Lapok hasábjain kisebb vitája volt Bulla György 1849-es honvédtiszttel a kápolnai csata történetéről, s Poeltenberg Ernő akkori honvéd ezredes, később tábornok, aradi vértanú abban játszott szerepéről. Ez utóbbi kötetben is megjelent (Bulla György - Zámбelli [sic!] Lajos: Pölteberg és a kápolnai csata. Klapka tbk. czáfolatául. Kolozsvár, 1894.) Zámбelly e feljegyzésében megerősíti korábbi állításait, s amiatt panaszkodik, hogy viszontválaszát a lap nem volt hajlandó leközoelni. Német nyelvű, írónnal írt fogalmazvány. Három beírt oldal.

14. Nagytétény, 1901. II. 6. Zámбelly Lajos honvéd ezredes halotti anyakönyvi kivonata. Kiállítva uo., 1901. II. 8. Kézszel kitöltött magyar nyelvű nyomtatvány. Két beírt oldal.

15. Nagytétény, 1901. II. 7. Zámбelly Lajos honvéd ezredes nyomtatott gyászjelentése. Magyar nyelvű, gyászkeretes nyomtatvány. (Dr. Hermann Róbert szíves közlése nyomán)

Collection related to Lajos Zámбelly, Colonel.

150 000,-

34. (FENELON, FRANCOIS DE SALIGNAC DE) FENELÓNI SALIGNIÁK FERENCZ:

Telemakus bujdosásának történetei, mellyeket francia nyelven irtt --. Magyarra fordított Haller-kői Haller László. Második nyomtatás.

Kassán, 1758. Jesus Tarsasaga Academiai betőivel. (6)+343p.

Második magyar nyelvű kiadás. Először három évvel korábban látott napvilágot. 1783-ban Zoltán József fordításában is megjelent.

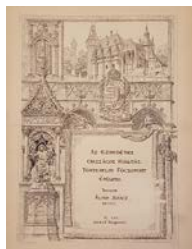
Díszesen aranyozott gerincű, XIX. századi félbőr-kötésben. A bőrborítás alatt megbúvó gerinclemezre a címkemező tervezett körvonalát követő rátétet ragasztott a könyvkötő-mester, amely mintegy milliméter magasan emelkedik ki a gerinc síkjából. A borítás felhelyezése után a rátét körvonalait íves és

egyenes, aranyozott vonalakkal hangsúlyozta készítője.

19th century half leather. Spine richly gilt.

80 000,-

Fényképek

35. ALPÁR IGNÁCZ:

Az Ezredéves Országos Kiállítás Történelmi Főcsoport Épületei. Tervezte --.

(Bp., 1896. Klösz György.) (2)p.+24t.

A mappa a címlap mellett 24, Klösz György műhelyében készült, nagyméretű (255 x 195 [485 x 345] mm) fényképet tartalmaz.

Aranyozott, kiadói bőrmappában. Kis kopásoktól eltekintve szép, belül tiszta példány

Gilt original leather folder. Slightly worn.

150 000,-

36. ERDÉLYI MÓR FÉNYKÉPÉSZ ÁLTAL A BUDAPESTI VILLAMOSVONALAK KIÉPÍTÉSÉRŐL KÉSZÍTETT FOTÓGYŰJTEMÉNY.

7 eredeti fotográfia.

1. Az első lóvasúti kocsi. Papírkép, feltehetően Erdélyi Mór saját kezű aláírásával. Mérete: 295 x 390 mm.

A további képek Erdélyi Mór feliratos papírára felragasztva találhatóak. A fotók alatt készítésük körülményeire vonatkozó, jóval későbbi kézírásos feljegyzések olvashatóak.

2. Kálvin tér, 1897 tavaszán, a vágányok villamosításakor.

3. A kép felül olvasható címe: „A Kerepesi út látképe a lóvasúti üzem idejében”. Az út Rókus kápolna előtti szakaszát ábrázolja, felirata szerint 1897 tavaszán, a villamosítás előtt.

4. A Közvágóhídnál lévő villamos-végállomás előtt álló férfiak csoportja. A feljegyzés szerint a felvétel 1897. október 26-án a Központi városháza – Kálvin tér – Lónyay utca – Soroksári út – Közvágóhíd vonal bejárása alkalmából készült.

5. A Ferenc József-híd Buda felől nézve a Fővám tér – Szent Gellért rakparti vonal kiépítésekor, 1898 kora tavaszán.

A képek mérete 225 x 285 (330 x 430) mm.

6-7. A gyűjteményhez tartozik két további, eltérő, „Ganz és társa Waggonyár Budapesten” feliratú papírra ragasztott, hasonló témájú kép. Ezek valószínűleg szintén Erdélyi Mórtól származnak, azonban ennek bizonyítására nem áll rendelkezésre elegendő adat. A keletkezésük körülményeire vonatkozó feljegyzések az előzőekkel azonos kéztől származnak. Mindkét felvétel a Bem József utcát ábrázolja a Bem tér irányából, feliratuk szerint 1911 nyarán, a MÁV Körvasúti Vignol rendszerű vágányoknak Phönix-rendszerre történt cseréje alkalmából készültek. Méretük 230 x 290 (360 x 450) mm. A képeket hordozó papírlapok enyhén foltosak, széleiken enyhén sérültek, betöredezettek.

Collection of photos by Mór Erdélyi, representing the construction of the tram lines in Budapest.

150 000,-

37. ERDÉLYI MÓR FÉNYKÉPÉSZ ÁLTAL A BUDAPESTI KÖZVÁGÓHÍDRÓL KÉSZÍTETT FOTÓGYŰJTEMÉNY.

10 eredeti fotó, Erdélyi Mór feliratos papírjára ragasztva. Az egyes darabok a következő címeket viselik:

Vesztegistálló, Tőzsde, Gazdasági marhavásár, Felrakodó, Kocsiszín, Lerakodó, Sertésconsum-vásár, Sertésconsumvásár lerakodója, Sertésconsum vásár lerakodója, Juhvágóhíd
Méretük: 220 x 285 (328 x 430) mm.

Erdélyi Mór hazai fotográfia korai történetének neves alakja. Főként portréi révén vált sikeresse, 1894-ben udvari fényképész címet kapott. Az 1896-os millenniumi ünnepségek idején

minden jelentős politikai és társadalmi eseményen jelen volt, képei megjelentek a lapokban. Sikereinek köszönhetően ez évben megnyitotta második műtermét a Kossuth Lajos utca és az Újvilág (ma Semmelweis) utca sarkán, amelyről kortársai, mint a város legmodernebb „fotografáló-intézetéről” emlékeztek meg. Az árverésre kerülő darabokon már ez a cím szerepel. Magyarország néprajzi és építészettörténeti nevezetességeinek megörökítése érdekében beutazta az egész országot, de szorgalmasan fényképezte Budapest lebontásra ítélt részeit és új épületeit is.

A képeken szereplő közvágóhíd Soroksári úti épületét 1872. július 27-én avatták fel, 1897-ben kis mértékben átalakították. Feltehetően ebből az alkalomból készültek a fotók.

Collection of photos by Mór Erdélyi, showing the slaughterhouse in Budapest.

80 000,-

38. KLÖSZ GYÖRGY FOTOGRAFUS ÁLTAL KÉSZÍTETT, A „PESTI KÖZÚTI VASPÁLYA-TÁRSASÁG”-HOZ, ILLETVE A „BUDAPESTI KÖZÚTI VASPÁLYA TÁRSASÁG”-HOZ KAPCSOLÓDÓ FÉNYKÉPGYŰJTEMÉNY.

16 eredeti fotográfia, Klösz György papírjára felragasztva.

1. Nyílt Kocsi Karzattal
2. Első Osztályu Zárt Kocsi Karzattal
3. Nyílt Nyári Kocsi
4. Teherszállító Kocsi

5. Pályaudvar Ujpesten
6. Az Ujpesti Pályaudvar a Madártávlatból
7. Vendéglő az Ujpesti Pályaudvaron
8. Istállók Ujpesten
9. Pályaudvar az Üllői Uton
10. Személyfölvételi Csarnok a Városligetben
11. Pályaudvar a Damjanich-Utczában
12. Igazítási Műhely a Damjanich-Utczában
13. Pályaudvar Kőbányán
14. Istállók Kőbányán

Méretük: 208 x 280 (328 x 455) mm.

A gyűjtemény két darabja Klösz előzőektől eltérő, összefűzött papírjára felragasztva található.

15. Damjanich utcai központ. Kapcsoló tábla.
16. Budapesti közúti vaspálya társaság. Damjanich utcai központ. Dynamók.

Méretük: 226 x 340, illetve 226 x 347 (310 x 480) mm.

Klösz György fényképész, festő, a magyarországi városfotózás úttörője és egyik legjelentősebb alakja. 1866 körül érkezett Pestre, műterme több helyszínen működött a Belvárosban. Munkásságának jelentőségét az adja, hogy gondosan dokumentálta az átalakuló város eltűnő és új épületeit, utcáit egyaránt. Megörökítésre méltónak tartotta a hétköznapi eseményeket, életképeket is. A millennium-korabeli város képe ma jórészt az ő fotográfiai révén ismert.

Károlyi Sándor gróf újpesti birtokait szerette volna a fővárosból könnyen elérhetővé tenni, ezért 1866. július 30-án üzembe helyezte az első lóvasútvonalat a mai Kálvin tér és az Újpesti vasúti híd között. Vállalkozása, a Pesti Közúti Vaspálya Társaság az újpesti lóvasút mellett később több másik vonalat is indított. A PKVT (Pesti Közúti Vaspálya Társaság) és a BKVT (Budai Közúti Vaspálya Társaság) 1878-ban egyesült, Budapesti Közúti Vaspálya Társaság néven.

Collection of photos by György Klösz, representing the horsecar types and routes in Budapest.

300 000,-

39. ORLAI PETRICH SOMA FESTŐMŰVÉSZ ÜLŐ ALAKOS KÉPE.

Az 1860 körül felvett kép, készítője ismeretlen. A fotó alatt olvasható névalírás („Orlay Soma”) a hátoldalon levő szöveg szerint autográf lenne, szerintünk ez valószínűtlen.

Mérete: 160 x 120 mm. Sérült, hiányos darab (ez utóbbi csak a hátteret érinti), papírlapra felragasztva.

Soma Orlai Petrich, painter. Photo.

50 000,-

40. RADNÓTI MIKLÓS (1909-1944) KÖLTŐ, MŰFORDÍTÓ ÁLLÓ ALAKOS KÉPE.

Krähling Edit kötetében 260. szám alatt publikált felvétel. Eszerint a Beck Judit által 1941-ben, a Margitszigeten felvett fényképsorozat egyik darabja. Az ott készült fotók az utolsó ismert képek a költőről.

Mérete: 43 x 55 mm.

Miklós Radnóti, poet. Photo.

200 000,-

41. A SALGÓTARJÁNI UTCAI ZSIDÓ TEMETŐ RAVATALOZÓJA.

A Lajta Béla által tervezett épület fényképét Berger Rezső készítette 1908-ban, az átadás idején.

Mérete: 280 x 245 mm. A jobb oldalon apró szakadással.

Lich-house of the Jewish cemetery in Budapest. Photo by Rezső Berger.

60 000,-

42. SZÁLASI FERENC A DUNA PARTJÁN, HÁTTÉRBE A LEROMBOLT LÁNCHÍDDAL.

Reismann Marian híres képe 1946-ban készült, amikor a volt nemzetvezetőt szembesítették a pusztítás nyomaival. A fényképészt bízták meg azzal, hogy a MAFIRT fotóriportereként felvételeket készítsen a háborús bűnösökről. A képet hátul védő kartonlapra felragasztott papíron a műhely bélyegzőjével.

Mérete: 90 x 120 mm. Paszpartuban, keretelve.

Ferenc Szálasi, former „Leader of the Nation”. Photo by Marian Reismann.

200 000,-

Folyóiratok

43. ACTION. I. ÉVF. 3.; II. ÉVF. 9.

Paris, 1920-1921. (Union ny.)

A Florent Fels által szerkesztett művészeti folyóiratnak 1922-ig összesen 12 száma jelent meg. A közreműködők között szerepel Apollinaire és Jean Cocteau is.

Kiadói papírborítóban. A második darab gerince javítva.

Original paper. Spine of the second issue restored.

30 000,-

44. A' BÉTSI MAGYAR BIBLIOTHÉCA ELSŐ ESZTENDEJE 1793... ÖSZVE SZEDETTETIK PÁNCZÉL DÁNIEL ÁLTAL. 1. SZÁM.

Bétsbenn, 1793. ny. n. (12)p.

Hozzá:

(Az 1795-diki Magyar Merkurhoz Tartozó Bibliotheca) 1795. május-július 49-88p.

Sajtótörténeti különlegesség.

A Bétsi Magyar Mercurius című újság indulásakor, 1793 tavaszán a szerkesztő, Pánczél Dániel egy könyvismertető-könyvkritikai mellékletet szándékozott kiadni, Magyar Bibliotheca címmel, amelyben az itthon megjelent könyveket szerette volna bemutatni az olvasóknak. Ennek mai ismereteink szerint csupán egyetlen száma jelent meg. Bár a korai magyar periodikumokat összegyűjtő bibliográfia szerint 1793-ban a folyóiratnak több száma is napvilágot látott, az ott feltüntetett OSzK-példány ma csupán a júliust tartalmazza.

A lap ezt követően lényegében megszűnt, csupán két évvel később folytatódott, „Az 1795-diki Magyar Merkurhoz tartozó Bibliotheca” címmel. Ez is rendszertelenül, kezdetben havonként, áprilistól kéthetente, majd szeptembertől ismét havonta jelent meg folyamatos lapszámozással. Tételünk az évfolyam öt számát tartalmazza, többek közt olyan – ma művelődéstörténetünk becses darabjai között számon tartott – könyvek és folyóiratok recenziójával, mint Kármán Urániája, Decsy Sámuel Magyar Almanakja és Kempelen Farkas beszélőgépről írott munkája.

Későbbi, márványozott papírból készült kötésben. Az 1795-ös számok fűzetlenül, félvászon kartontokban.

Later marbled hardpaper. 1795 issues unbound, in later halfcloth case.

V. Busa: 28.

50 000,-

45. JEL. A CSEHSZLOVÁKIAI MAGYAR ÍRÓK RÖPIRATA. MEGJELENT AZ 1929. DECEMBER 8-15-IG TARTÓ ORSZÁGOS MAGYAR KÖNYVHÉT ALKALMÁBÓL.

(Kassa), 1929. („Grafika” ny.) 16p.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

Lakatos: 1023.

10 000,-

46. MAGYAR ALMANAK MDCCXCIV-İK ESZTENDŐRE... D(EC)S(ÁMUEL) ÁLTAL

Bétsben, 1794. Schrämbl Ferenc Antal. VIII+486p.

Decsy az általa szerkesztett Magyar Kurirhoz adta ki az Európa történelmét és földrajzát tárgyaló almanachokat. Összesen három jelent meg, ez az első évfolyam. A kötet birtoklástörténetéhez érdekes adalékkal szolgál egy későbbi tulajdonos, dr. Händel Béla bejegyzése: „Ezt a könyvet Dimény Mihály kézdimartonosí erdőőr lakásában találtam Bereczken 1917. évi okt. 14.-én. Az ő házában laktam Bereczken. Dimény Mihályt az oláhok 1916. évi okt. havában elfogták és agyonlőtték. Mint erdőőrnek a környék oláh lakosai közt sok haragosa volt. Bereczk, Háromszék megye, 1917 okt. 18. Dr. HB.”

Díszesen aranyozott gerincű, enyhén kopottas, korabeli félbőr-kötésben.

Slightly worn contemporary half leather. Spine richly gilt.

Szűry: 2894.

40 000,-

47. PESTER MEPHISTO. VON FRANZ REISINGER. 1-6. HEFT(E).

Pest, 1847. (Landerer és Heckenast ny.)

A nagyrészt színházi vonatkozású híreket, pletykákat és satirikus írásokat tartalmazó élclap teljes sorozata. A cikkek szerzője, a szerkesztő és a kiadó is Reisinger Ferenc pesti polgár volt.

Borító nélkül. A címlapokat ugyanaz a rajz díszíti. Az első fűzet címlapja pótolva.

Unbound. Title page of the first issue replaced by copy.

V. Busa: 327.

50 000,-

48. ÚJ MŰVÉSZELET. MÁSODIK FÜZET.

(Bp.), 1927. Amicus. 23+(1)p. Lapszámozáson belül három felragasztott képpel.
A Reiter László által szerkesztett folyóirat első számát a bibliográfia sem ismeri.
A szerkesztő által tervezett, kiadói papírborítóban.

Original paper.

Lakatos: 4140.

10 000,-

Grafika

49. ADY (ENDRE):

Vér és arany. Tizenkét Ady-vers. Baja Benedek eredeti kőrajzai. Babits Mihály előszavával.

Bp., (1924.) Athenaeum. 15 számozatlan, önálló levél+12t. (aláírt, eredeti könyvnyomatok) Számozott (18./300) példány.

A művész elsősorban díszlet- és jelmeztervezőként volt ismert, nagyméretű (485 x 475 [630 x 530] mm) litográfiáit Babits mellett Elek Artúr is méltatta a Nyugatban.

Festett, kiadói félvászon-mappában.

Original half cloth folder.

80 000,-

50. GÁBORJÁNI SZABÓ KÁLMÁN:

10 fametszet

Debrecen, 1923. ny.n. 1 számozatlan levél+10t. (aláírt, hártypapírral védett fametszetek)

Az első (címlapot helyettesítő) levél jobb felső sarkában kis fametszet, alatta „Mesteremnek” szöveggel. Középen a művész soraival: „Összeállítottam 30 füzetet. Minden füzetben van 10 fametszetem. Debrecen, 1923 november hó 10.-én. Gáborjáni Szabó Kálmán”. A szövegből nem egyértelmű, hogy a füzetek ugyanazokat a fametszeteket tartalmazzák-e. Rendkívül ritka.

Kiadói papírborítóban. Az első borító közepén felragasztott fametszettel. Haránt alakú.

Original paper.

30 000,-

51. VADÁSZ ENDRE:

Hazatérők. -- tíz fametszete. Dr. Patai József előszavával. A kísérő szöveget írta: Schnabel László.

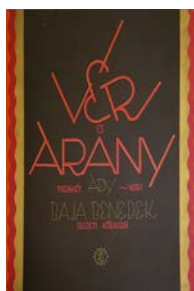
(Bp., 1937. Löbl Dávid és Fia ny.) (2)p. +10t. (feliratos hártypapírral védett, eredeti fametszetek)

Az album a Palesztinába települő zsidóknak állít emléket.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

30 000,-

52. HANÁK KER(ESZTÉLY) JÁNOS:

Természetrájv vagyis: az állat- növény- és ásványországoknak természetű rajzokkal ellátott rendszeres leírása magán, és nyilvános oktatásra

Pesten, 1846. Hartleben. 1t. (színes díszcímlap)+(8)+VI+173+(4)+176-343p.+LVIIIt.

A mű másodsor 1853-ban jelent meg „Az emlősök és madarak képes természetrajza” címmel.

Aranyozott gerincű, későbbi félvázon-kötésben.

Later half cloth. Spine gilt.

50 000,-

Hungarica XVI-XVIII. század**53. AUSSZUG, AINES ARTICELS, AUSS EINEM SCHREIBEN, AUSS WIEN, VOM 5. OCTOBRIS, ANNO. 1566.**

Augsburg, 1566. Hans Zimmermann. (6)p.

A röplap az év magyarországi hadi eseményeiről tudósítja a német közvéleményt. Kiemelten foglalkozik Szigetvár ostromával. A címlapot csatajelenetet ábrázoló, nagyméretű fametszet díszíti. Az utolsó oldalon a szöveg után kis fametszet található, egy sereg élén álló lovas alakjával. Ő feltehetően Lazarus Schwendi felső-magyarországi főkapitány lehet, hiszen az utolsó tudósítás a Bebek-kézen levő Krasznahorka általa történt bevételéről szól.

XIX. századi papírborítóban.

19th century paper.

Apponyi: 398.; VD16 A 4415.

200 000,-

54. FRESCHOT, CASIMIRUS:

Memoires de la cour de Vienne... Seconde edition.

Cologne, 1705. Guillaume Etienne. 1t. +(6)+397p.

A bécsi udvart bemutató mű ugyanebben az évben jelent meg először. Német nyelven is napvilágot látott. A szerző – aki több munkájában foglalkozott Magyarországgal – részletesen ír a Rákóczi-szabadságharcról is.

Díszesen aranyozott gerincű, későbbi félbőr-kötésben.

Later half leather. Spine richly gilt.

Apponyi: 1488.

80 000,-

55. (MAUVILLON, ELEAZAR DE):

Histoire du Prince Francois Eugene de Savoye, Generalissime des Armées de l'Empereur et de l'Empire. I-V. Tome(s).

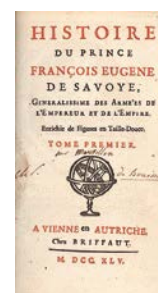
Vienne en Autriche, 1745. Briffaut. (16)+336p.+1t.+2 kihajt. térk.; (2)+259p.+3 kihajt. térk.; (2)+327p.+3 kihajt. térk.; (2)+317p.+2 kihajt. térk.; (2)+357p.+2 kihajt. térk.

A nagy hadvezér életét és tetteit bemutató munka először 1741-ben jelent meg. A mellékletek közül három ábrázol magyarországi hadi eseményeket (a zentai, a péterváradit és a belgrádi csatát).

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather, spine richly gilt.

150 000,-

56. SCALA, ERCOLE:

L' Ungheria compendiata. Nella quale cadono scolpite all'Oculare inspettione le Citta, et Fortezze piu rimarcabili di quel Regno... Vienna liberata dall'Assedio, & imperfettionato l'intrapreso di Buda... Modena, 1686. Demetrio Degni. (12)+116p.+25t. (24 kihajt.)+1 kihajt. térk.

Második kiadás, először egy évvel korábban látott napvilágot. Az elsőhöz hasonlóan negyedrétf formátumú, szemben a következő évben megjelent tizenkettedrétf harmadik kiadással. A rézmetszeteken I. Lipót mellképe, majd a jelentősebb magyar végvárok és városok mellett Belgrád és az eszéki híd látható. A térképen Bécs és környéke szerepel.

Korabeli pergamenkötésben. Az első néhány levél foltos.

Contemporary vellum. Some leaves stained.

Apponyi: 1231.; Rózsa: 51.

300 000,-

57. TÜRCKISCHE UND UNGARISCHE CHRONICA ODER KURTZE HISTORISCHE BESCHREIBUNG ALLER DEREN, ZWISCHEN DEM HOCHLÖBLICHSTEN ERTZ-HAUSZ OESTERREICH, AUCH ANDEREN CHRISTLICHEN POTENTATEN EINES THEILS; UND... DEM TÜRCKEN, ANDERS THEILS, VOM ANFANG BIS HIERHER GEFÜHRTER KRIEGE SOWOHL IN OBER-UND UNTER-UNGARN ALS SIEBENBÜRGEN... AUS DEN SCHRIFTEN UNTERSCHIEDLICHER GLAUBWÜRDIGER AUTHOREN... NEBEN BEYFÜGUNG VIELER SCHÖNER KUPFER-ABRISSEN

Nürnberg, 1663. In Verlegung Paul Fürsten... Gedruckt bey Christoff Gerhard. 1t. (rézmetszetű díszcímlap)+(6)+314+(6)p.+63t.+1 kihajt. mell. A 20. számú, Tatát ábrázoló metszet az Ortelius Redivivus egy példányából pótolva.

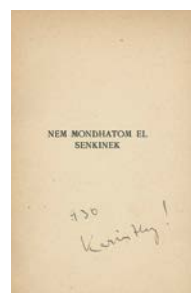
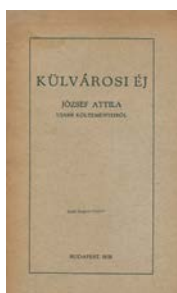
A különböző forrásokból (köztük Bonfini, Ortelius, Zsámboki János műveiből) összeállított munka nagyrészt a török-magyar harcok történetét írja le. Emellett jelentős teret szentel a török birodalom bemutatásának is. A kihajtható mellékleten a török császárok leszármazási rendje olvasható. Az első harminc rézmetszeten – a tizenöt éves háborúhoz kapcsolódva – a jelentősebb várostromok és események képei láthatók, Johann Sibmacher munkái nyomán. A következő tizenöt képen a kor jelentős személyiségeinek ovális mellképei találhatók – köztük Miksa főherceg, Zrínyi Miklós és III. Mehmed szultán ábrázolása – amelyek Domenicus Custos munkái alapján születtek. A 46. táblán három lovas alakja, majd három kétszótatú lapon hat magyar vár látképe következik. Ezután 13 kilencszótatú rézmetszeten osztrák és magyar főurak mellképei kaptak helyet, melyek Elias Wiedemann nyomán készültek. A művet Újzrínyivár környékének térképe (jobboldalt a költő Zrínyi Miklós kis, ovális képével) és IV. Mehmed szultán ábrázolása zárja.

Korabeli pergamenkötésben. A kötéstáblákon és a gerincen apró sérülésekkel és néhány folttal. Belül tiszta példány.

Slightly damaged contemporary vellum. One plate (Tata) replaced from the Ortelius Redivivus.

Apponyi: 880.; RMK III 6453.; VD17 23:231968Z.

1 100 000,-

58. JEAN, MARCEL:

Mnésiques. Essai avec trois dessins de l'auteur.

Bp., 1942. Hungaria. 44+(2)p. Lapszámozáson belül három egészoldalas rajzzal. Számozott (57./22-74) példány.

Az összesen 101 példányban megjelent tanulmány szerzője expresszionista festő, művészeti író, 1938 és 1945 között Magyarországon élt. Az Európai Iskola tiszteletbeli tagjává is választották.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

60 000,-

59. JÓZSEF ATTILA:

Döntsd a tőkét, ne siránkozz. Versek.

Bp., (1931.) Juhász Á. ny. 47+(1)p. Első kiadás. (Új Európa könyvtár.)

A rendőrség rögtön a megjelenés után lefoglalta a kötetet, de a nyomdából néhány száz példányt megmentettek. A költőt izgatás miatt felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték.

Javított, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Restored original paper. Uncut.

40 000,-

60. JÓZSEF ATTILA:

Külvárosi éj. -- újabb költeményeiből.

Bp., 1932. Szerző. 32p. Első kiadás.

Javított, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Restored original paper. Uncut.

40 000,-

61. KARINTHY FRIGYES:

Nem mondhatom el senkinek. -- versei.

Bp., (1930.) Athenaeum. 64p. Első kiadás. A szerző első megjelent verseskötete. Aláírt példány.

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Signed by the author. Original paper. Uncut.

20 000,-

188., 197., 34., 153., 78., 46., 55., 194., 54. tétel

Kéziratok

62. BARCSAY ÁBRAHÁM (1742-1806) MAGYAR KIRÁLYI TESTŐR, KÖLTŐ LEVELEZÉSE FELESÉGÉVEL, BETHLEN ZSUZSANNÁVAL, VALAMINT FRANCIA NYELVŰ LEVELEI BÁNFFY GYÖRGY ERDÉLYI KORMÁNYZÓNAK.

Az erdélyi származású Barcsay iskoláit Nagyszebenben végezte, 1762-ben került a bécsi testőrséghez. Itt ismerkedett meg a többi testőríróval, Bessenyei Györggyel, Báróczi Sándorral és Orczy Lőrinccel. Utóbbival közös könyve jelent meg 1789-ben, Révai Miklós kiadásában (Két nagyságos elmének költeményes szüleményei).

Ugyanebben az évben vette feleségül gróf Bethlen Zsuzsannát, akit Kazinczy a következőképpen jellemez: „Barcsainé gyönyörű lelkű, szép kevelységű asszonyság s méltó, hogy egy ilyen nagy ember szerette”.

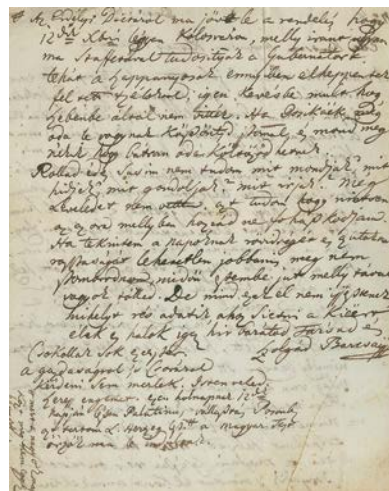
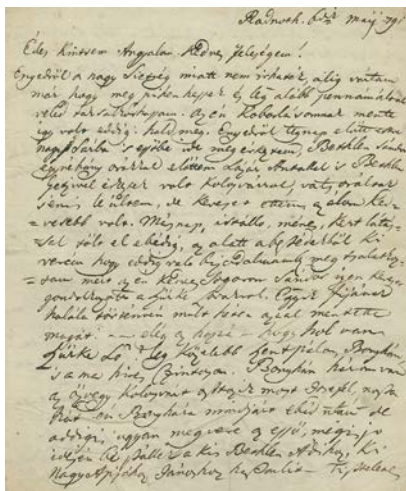
Tételünk összesen 50 levelet tartalmaz, ebből 43 a házastársak közötti (34-et Barcsay, 9-et pedig Bethlen Zsuzsanna írt). A levelek igen tág időszakot ölelnek fel: 1789 (házasságuk éve) és 1804 között keletkeztek. Ez idő alatt Barcsay 5 évig volt katona, részt vett a török háborúban is. Így nem meglepő, hogy előszeretettel és sokat ír.

Szinte válogatás nélkül közöl mindent: az érdektelennek tűnő, tábori eseményektől kezdve a háború aktuális állásáig és várható kimenetelig; a gabona áratól saját ezredesi kinevezéséig; a lóvásárlástól I. Ferenc prágai megkoronázásig; a pálinkafőzéstől az erdélyi országgyűlésig; sőt, olyan világpolitikai történésekről is hírt ad, mint a francia királyi család szökési kísérlete a forradalom után.

Mindemellett figyelemre méltó a levelek személyes, mélyen bensőséges hangvétele. Barcsay állandó megszólításként az alábbi használja: „Édes kincsem, angyalom, kedves Feleségem!"; és nem kevésbé költőiek az elköszönések sem, pl.: „Isten veled édes szivem Susim, csókollak sok ezerszer és holtamig maradok igaz, hív társad, szolgád és barátod”. A Zsuzsanna napon írt levele nem csak a gyűjtemény, de talán a magyar irodalomtörténet egyik legszebb szerelmes levele, melyet feleséghez írtak. A levelezéshez tartozik még 7 db Barcsay által írt francia nyelvű levél, az 1783 és 1792 közötti időszakból. Címzettjük gróf Bánffy György császári és királyi kamarás, Erdély kormányzója. 1787-től kapta meg a gubernátori rangot, előtte Bécsben hivatalnokoskodott. Mindemellett pedig a Barcsay-család rokona, több szálon is kötődik hozzájuk (lásd árverésünk 110. és 118. tételét). Ezek a levelek eddig ismeretlenek voltak az irodalomtörténészek előtt, és biztos, hogy sok új adattal szolgálnak a Barcsay-kutatáshoz. Csakúgy, mint a házastársak levelezése, mely egy rendkívül izgalmas, olvasmányos kortörténeti dokumentum, amely mindemellett szakmai jelentőséggel is bír, tekintve, hogy a leveleket utoljára 1893-ban közölte Nagy Iván, számos helyen pontatlanul. (Egyed Emese szíves közlése nyomán)

Collection of letters related to Ábrahám Barcsay, writer.

2 000 000,-

63. GULÁTSY GÁBOR EMLÉKKÖNYVE.

A kéziratot érdekesége, hogy Kölcsey Ferenc baráti, szomszédi körének bejegyzéseit tartalmazza. Egykor e darab hordozta a költő „Gulátsy Gábor emlékkönyvébe” című versének kéziratát is. A bejegyzést tartalmazó lapot az emlékkönyv tulajdonosának szépunokája vágta ki és ajándékozta el 1909 szeptemberében.

Gulátsy (Gulácsy) Gáborról kevés adat ismert, feltehetően Kölcsey gyámja, Gulácsy Antal szakolyi közbirtokos rokonságához tartozhatott. A haránt negyedret alakú kötetben olvasható 1792-94-es nagykarolyi bejegyzések minden bizonnyal Gulátsy diákeveiből származnak, ezek

jórészt iskolás, latin szövegek. A köszöntések zöme azonban Fülöpösdarócon keletkezett, a legkésőbbi 1818-ban. Ezek beírónak egyazon ismeretségi, társadalmi körből való tartozását jól mutatja, hogy többször is felbukkan Szemere Teréz neve, akinek az emlékkönyvébe szintén írt Kölcsey és Gulácsy Gábor is, de többször szerepel férje, Bay József is. A Kölcseyekkel való kapcsolat bizonyítéka Kölcsey Istvánnak – feltehetően a költő 1811-ben elhunyt nagybátyjának – emléksora. A beírók között megtalálhatók nevezetesebb Szatmár vármegyei tisztségviselők is, így Vikay József főszámvevő, Császy József főszolgabíró, Zaják Márton megyei főorvos, illetve Steinhauzer Antal „chirurgus”. Emellett olyan személyek hagyták kézjegyüket a könyvben, mint Nagyváradai Ajtay Sámuel, Isaac Samuel, Szemere Albert, telegdi Csanády József, bethleni Hori Péter, továbbá – többek között – az Ajtay, Czáró, Fáy, Leövey, Bay, Domahidy, Somossy, Olgay, Bagossy, Gyöngyössi, Mándy, Vályi, Verzár és Éless család tagjai. Ez utóbbiak jórészt magyar nyelvűek (csupán néhány német, latin, francia és olasz bölcsesség található közöttük).

89 számozatlan levél.

Enyhén kopott, korabeli, vaknyomásos bőrkötésben, a gerinc kicsit sérült.

Slightly worn, blind-stamped, contemporary leather. Spine slightly damaged.

80 000,-

64. (HABSBURG) IV. KÁROLY (1887-1922) MAGYAR KIRÁLY SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ KÖSZÖNŐLEVELE „KEDVES DR. BALOGH!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

A magyar királlyá koronázásának előkészítésében végzett munkáját köszöni meg a címzettnek.

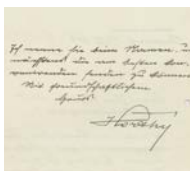
1 beírt oldal. Szárazpecsétetes fejléccel ellátott levélpapíron. Az uralkodó mellett báró Roszner Ervin, a király személye körüli miniszter is kézjeggyel látta el az iratot. Kelt: Bp., 1916. XII. 30.

Hozzá:

A koronázást ábrázoló korabeli képes levelezőlap.

Karl IV, King of Hungary. Letter in Hungarian, autograph signed.

150 000,-

65. HORTHY MIKLÓS (1868-1957) KORMÁNYZÓ AUTOGRÁF, NÉMET NYELVŰ LEVELE ADOLF HITLER NÉMET KANCELLÁRNAK CÍMEZVE „LIEBER HERR FÜHRER UND REICHSKANZLER!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Mellékelten küldi a korábban, a „Patrián” megígért almákat, amelyeket kenderesi birtokán termesztett. Hitler és Horthy (Imrédy miniszterelnökkel együtt) 1938 augusztus végén tárgyaltak a Kiel mellett horgonyzó Patria német hadihajón. Hitler a Csehszlovákia elleni fegyveres fellépésre akarta rávenni

a magyarokat, sikertelenül.

2 beírt oldal, „Magyarország kormányzója” feliratú, fejléces levélpapíron. Kelt: Bp., 1938. XI. 19.

Miklós Horthy, Governor of Hungary. Autograph letter to Adolf Hitler, in German.

2 000 000,-

66. HORTHY MIKLÓS (1868-1957) KORMÁNYZÓ AUTOGRÁF, NÉMET NYELVŰ LEVELE HABSBURG JÓZSEF ÁGOST FŐHERCEGNEK „EURE HOHEIT!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Elnézést kér a késedelmes válaszáért, majd megköszöni a címzett kedves sorait, amelyek ifjúkori emlékeket idéztek fel benne. Megígéri, haladéktalanul intézkedik arról, hogy a főherceg kívánsága teljesüljön. A dátum alapján a kérés kapcsolatban lehet a frissen alakult Vitézi Renddel, amelynek alapítója és első elnöke a kormányzó volt. Augusztus 21-én Horthy elsőként József főherceget avatta vitézzé, aki támogatta kormányzóvá választását.

1 beírt oldal, fejléces levélpapíron. Kelt: H.n., 1921. VII. 18.

Miklós Horthy, Governor of Hungary. Autograph letter in German.

300 000,-

67. KAZINCZY FERENC (1759-1831) ÍRÓ, KÖLTŐ AUTOGRÁF LEVELE BEREKSZÁSZI NAGY PÁLNAK.

A Pennaháború:

Beregszászi Nagy Pál (1750?-1828) nyelvész, nyelvtörténész volt. Sárospatakon kezdte iskoláit, majd külföldön folytatta, az erlangeneni egyetemen később tanított is. A keleti nyelvek professzora, egyik kutatási területe a magyar nyelv keleti kapcsolataira irányult. Itthon részt vett a nyelvújítás körüli vitákban, az ortológusok sorait erősítve, bizonyos kérdésekben a legkonzervatívabbnak számított. Egyik leghíresebb műve az 1815-ben megjelent *Dissertatio philologica de vocabulorum derivatione ac formatione in lingua Magyarica*, amely

dolgozat kirombantója volt a közte és Kazinczy között lezajlott ún. Pennaháborúnak.

Előzőleg már találkozott egymással Kazinczy és Beregszászi, 1815 áprilisában Pesten, ami azért is lett emlékezetes Kazinczy számára, mert kiderült, hogy Beregszászi nem ismeri a kor magyar íróit, például Baróti Szabó Dávidot vagy Pápay Sámuel. Ezt többször, több helyütt felelegeti, mint egy cáfolhatatlan érvet arra, hogy Beregszászinak ez alapján nincs joga a magyar nyelv kérdésében nyilatkozni. Ebben a levelében is előhossa ezt az anekdotát: „De engedje az Úr mondanom, hogy az Úr magyarul úgy nem tud, a' hogy azt nem tudta, míg az elmúlt april. 18dikán nekem kelle megmagyaráznom, hogy kicsoda Baróti Szabó Dávid és kicsoda Pápay Sámuel, kiknek az Úr, a' mint solennissime protestált hogy azt nem csintalan ironiából, hanem való hangon mondja, mind addig neveiket nem hallotta”.

A levélváltások után Kazinczy nyomtatásban is megjelenteti a *Dissertatio*-ra szánt terjedelmes válaszát, a Tudományos Gyűjtemény 1817/XII. számában. Erre Beregszászi már csak három évvel később felel, az 1820-ban kiadott könyvében, amelyben összefoglalja az általa elnevezett Pennaháborút.

A levél:

Habár az eredeti levél holléte eddig ismeretlen volt, a létezéséről, valamint szövegének nagy részéről tudott az irodalomtörténeti szakma és a nagyközönség is. Mind Kazinczy, mind pedig Beregszászi bemásolta egy-egy művébe: előbbi a *Glottomachusok* című levélgyűjteményébe, utóbbi pedig a fentebb is említett összefoglalásába, a *Penna-háborúba* (1820). Emellett létezik egy Kazinczy által készített másolat is, az MTA könyvtárában. Váczy János ezek alapján szerkesztett be egy szövegváltozatot a Kazinczy levelezését tartalmazó kötetekbe.

Kazinczy a levélben először említést tesz a Pesten történt találkozásukról, csak ez után tér át a nyelvi kérdésekre. Számos példát hoz nézetei alátámasztására, több szót igyekszik etimológiailag magyarázni, többnyire azonban rosszul. Emellett pedig egy elméleti kérdésben is állást foglal: szerinte a szerzőnek hatalma van a nyelv fölött, „az Író parantsolja hogy úgy legyen, 's úgy lesz”. Ezzel szemben Beregszászi azt állítja, hogy a gyakorlat az úr a nyelvekben, semmiképpen sem az író („*Usus ergo dominatur in linguis, Scriptor nequaquam*”).

Végezetül pedig felmerül egy személyes szál is, ahol Kazinczy unokaöccséről, Istvánról esik szó. Erre a személyes témára, amelyet több levelükben is említenek, már felfigyelt az irodalomtörténeti szakma is, (Orbán László, *A pennaháború rejtett ütközete: Beregszászi Nagy Pál kiadatlan levelei egy vita háttérében*, ItK 2012.) éppen azért, mert az eddig ismert levélváltozatokban nyilvánvaló hiány van. „István öcsémmel szóltam a pataki examenben. Azt felelte, hogy nincs oly bíró, a kinek elítélése alá ne eresse a kérdést, s csudálkozik rajta, hogy az Úr ötet igazságtalannak tartsa stb.”; „Köszönöm a Tek. Úrnak, hogy dolgomban Tek. Kazinczy István Úrral szóllott etc.”; „Az öcsém Kazinczy István stb... Maradok szíves tisztelettel, ha mint írók egymást vagdaljuk is, az Úrnak Prof. Úrnak alázatos szolgája Kazinczy Ferencz.” A „stb.”, „etc.”, valamint a három pont jelzik, hogy az eredeti levelekben bővebben is szó eshetett az említett „dologról”, ám sem Kazinczy a *Glottomachusok*ba, sem pedig Beregszászi a *Penna-háborúba* nem másolja be ezeket a részeket (véltetőleg azért, mert nem tartozik szorosan a kialakult nyelvi, irodalmi vitához). Ez az eredeti levél azonban tartalmazza a teljes szöveget.

A fentiek alapján megállapíthatjuk, hogy tételünk páratlan kordokumentum. Egyrészt ez a Pennaháború egyik állomása, méghozzá Kazinczy részéről ez az első „csapás”. Másrészt a levél által betekintést nyerhetünk a nyelvújítás korának heves vitáiba, érveket, tényeket, és eszméket ismerhetünk meg. Végezetül pedig a levél segítséget nyújthat az irodalomtörténészeknek és filológusoknak, hogy az eddig csak másolatból ismert levélváltozatot pontosítsák, a hiányzó részeket pótolják az eredetiből.

3 beírt oldal. Kelt: Széphalom, 1815. VII. 15. A hajtogatások mentén enyhén sérült darab, apró szöveghiánnyal.

Ferenc Kazinczy, poet, writer. Autograph letter.

1 500 000,-

68. Klapka György (1820-1892) volt honvédtábornok autográf, német nyelvű levele bizonyos Schollernek.

Ajánlata valódi segítségként érkezett a szükségben; ha a címzett megengedi, este felkeresi, hogy elrendezzék a dolgot. Kettejük szavazata ellenére Fazy „papa” (a svájci államtanács elnöke) megbukni látszik. Jobb lenne, ha Fazy követné az ő, Klapka tanácsát, és nem fogadná el a jelölést.

Fazy 1861-ben, illetve 1863-ban bukott meg az államtanácsi választásokon. Miután Klapka 1861-ben többnyire nem tartózkodott Svájcban, hanem a magyar emigráció különböző mozgalmaiban vett részt, 1863-ban viszont Svájcban élt, valószínűsíthető, hogy a levél 1863-ban keletkezett (Dr. Hermann Róbert szíves közlése nyomán).

1 beírt oldal. Kelt: H.n., é.n. (Bern, 1863.)

György Klapka, former General. Autograph letter in German.

80 000,-

69. Klapka György (1820-1892) volt honvédtábornok törökországi működésével kapcsolatos gyűjtemény.

Az iratok Klapka György – kevéssé emlegetett – időskori, szerencsétlen gazdasági próbálkozásainak érdekes dokumentumai.

Az 1879-1880 között, Henri Fornier szenátorhoz, Franciaország konstantinápolyi nagykövetéhez intézett francia nyelvű levelek szerint a volt honvédtábornok közvetítő, alkuszi szerepet igyekezett betölteni az anatóliai vasúttársaság alapításában. Az ígéretesen induló terv azonban kudarcba fulladt, és Klapkának csupán a sztambuli francia nagykövet jóindulatú közbenjárására sikerült tisztességét megőrizve kiszállni az ügyből.

5 db autográf levél. Keltezésük: Isztambul, 1879. XI. 19. és 1880. III. 24. között.

A gyűjtemény másik, egyelőre részleteiben feltáratlan része arra mutat, hogy Klapka többször került hasonló helyzetbe. A több mint 180 beírt oldalnyi, számos levelet tartalmazó anyag egy szintén kínos, gazdasági-pénzügyi természetű „affér” aprólékos leírását tartalmazza. Minden darabon a „Le Journal Stamboul” című folyóirat fejléce látható, amely arra utal, hogy szerzőjük írni akart az ügyről.

Collection of letters related to György Klapka, former General.

400 000,-

70. Kodály Zoltán (1882-1967) zeneszerző hét autográf kottája.

Népdallejegyzések. A kották rendhagyó formátuma a zeneszerző népdalrendszerző munkájának metódusához kapcsolódik. Kodály ilyen kivágatokat használt a típusokba rendezés során. A lapokon található szöveges megjegyzések többnyire a dallamok forrásául szolgáló gyűjteményekre utalnak (Bösze Ádám szíves közlése nyomán).

Zoltán Kodály, composer. Seven music sheets.

Prov.: Dr. Vikár László.

250 000,-

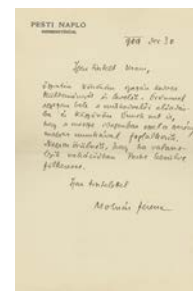
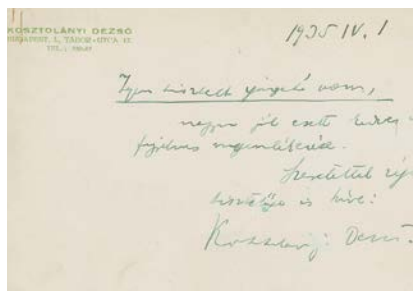
71. Kosztolányi Dezső (1885-1936) író, költő autográf sorai fejléces levelezőlapján.

„Igen tisztelt igazgató uram, nagyon jól esett kedves és figyelmes megemlékezése. Szeretettel régi tisztelője és híve: Kosztolányi Dezső.”

Kelt: (Bp.), 1935. IV. 1.

Dezső Kosztolányi, poet, writer. Autograph letter.

30 000,-

72. LÁZÁR ERVIN (1936-2006) ÍRÓ, MESEÍRÓ SAJÁT KEZŰ LEVELE KÉSŐBBI ELSŐ FELE-SÉGÉHEZ, STIMÁ CZ GABRIELLÁHOZ.

Lázár Ervin 1954-es érettségije után felvételt nyert az Eötvös Loránd Tudományegyetem egy évvel korábban alapított újságíró szakára. Innen 1959-ben átjelentkezett magyar nyelv és irodalom szakra, ahol tanári oklevelét 1961-ben szerezte meg. A budapesti postai bélyegzővel ellátott levél valószínűleg 1961 júniusában íródott Stimácz Gabriellához, akit 1960 decemberében ismert meg Pécsen, egy vele készített interjú során. A szerelmes, de melankolikus hangú levélben egyebek mellett szó esik Lázár egyetemi tanulmányairól: „Nem tudom untassalak-e ezekkel az ócska vizsgákkal. Időnként nagyon butának és tehetségtelennek érzem magam éppen ezek miatt a vizsgák miatt. (...) Néha semmit sem tudok. Néha azért, mert nem tanultam, de gyakran azért, mert hülye vagyok”. Valószínűleg egyetemi záróvizsgáiról ír, hiszen államvizsgáját ez év július 15-én tette le. Beszél írói, újságírói pályafutásának kezdeti kételyeiről („Én nem akarok minden áron mártír és hős lenni [nem is lenne hozzá erőm] jól akarok élni, de hű akarok lenni önmagamhoz is”), egy lengyelországi munkalehetőségről, illetve a címzett-hez (akit a levélben és a címzésben is Gábornak becéz) fűződő érzelmeiről.

A levélben többször említett Ödön („Azt mondja az Ödön: »Te szerelmes vagy«. Mire én: »Ki mondta, hogy nem.«”) valószínűleg unokatestvére, Földessy Ödön lehet.

6 beírt oldal. A kézzel címzett levélboríték mellékelve. Kelt: Bp., (1961?)

Ervin Lázár, writer. Autograph letter.

80 000,-

73. MOLNÁR FERENC (1878-1952) ÍRÓ AUTOGRÁF LEVELE LUKÁCS LÁSZLÓNAK, A MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG IGAZGATÓJÁNAK CÍMEZVE.

Örömmel vállalja a felkérést egy „műkedvelői” előadásra. Megköszöni, hogy a címzett a távoli Szmirnában (ma Izmir) is figyelme meláztat egy ilyen ügyet.

1 beírt oldal, a Pesti Napló fejléces levélpapírján. A kézzel címzett levélboríték mellékelve. Kelt: (Bp.), 1909. XII. 30.

Ferenc Molnár, writer. Autograph letter.

60 000,-

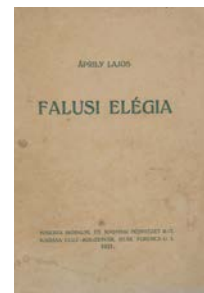
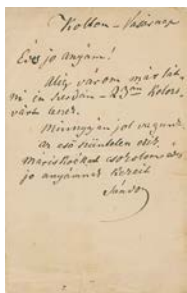
74. TELEKI SÁNDOR GRÓF (1821-1892) VOLT HONVÉDEZREDES AUTOGRÁF LEVELE ÉDESANYJÁNAK, GRÓF ZABO-LAI MIKES ERZSÉBETNEK CÍMEZVE.

Reményét fejezi ki, hogy a következő héten, Kolozsváron találkoznak majd.

1 beírt oldal. Kelt: Koltó, é.n.

Sándor Teleki, former Colonel. Autograph letter.

40 000,-

74., 75., 76., 77., 78., 79. tétel

75. (KIS JÁNOS):

Kellemetes időtöltésre való elmés nyájasságok, ugymint: egynéhány regék Mátyás királyról, válogatott anekdoták, és külömbkülömféle kérdések 's feleletek...

Pesten, 1806. Kiss István. (2)+242+(1)+VIII-XI p.

A kötet kiadója költő, műfordító, evangélikus lelkész, Kazinczy egyik legközelebbi barátja volt. A művet Sopronban nyomtatták, ott is jelent meg először. Ez annak Pesten forgalomba hozott címlapváltozata. A rendelkezésünkre álló kézikönyvekben nem találtuk nyomát, tudomásunk szerint árverésen sem szerepelt.

Restaurált, korabeli félbőr-kötésben. Néhány levele foltos.

Restored contemporary half leather. Some leaves stained.

30 000,-

76. KIS JÁNOS:

Természet' tsudái, országok' nevezetességei, és nemzetek' szokásai, mellyek külömbféle munkákból öszveszedegettettek... -- által Po'sonyban, 1808. Weber Simon Péter. (6)+354p.

Kopottas, korabeli papírkötésben.

Worn contemporary hardpaper.

Szűry: 2498.

25 000,-

Kner-nyomtatvány**77. MIKES KELEMEN, ZÁGONI:**

-- diáknak a nagyságos fejedelem legkisebb szolgájának törökországi leveleiből való a mi urunknak haláláról szóló hat levél Gyoma, (1939.) Kner Izidor ny. (12)p.

Páratlanul ritka Kner-magánkiadás. Tudomásunk szerint árverésen még nem szerepelt.

Zsinórral átfűzött, kiadói papírborítóban.

Original paper.

Lévay – Haiman: 1.520.; Borda – Haiman: 0

80 000,-

78. (KORABINSZKY JÁNOS MÁTYÁS) KORABINSKY, JOHANN MATTHIAS:

Geographisch-Historisches und Produkten Lexikon von Ungarn... Mit einer Postkarte.

Pressburg, 1786. Weber und Korabinsky. (24)+858+(38)p.+1 színes, kihajt. térk.

A szerző pozsonyi könyvkereskedő volt. Fő műve az egyik első magyar helységnévtár, amelyben történeti és gazdasági adatok is szerepelnek. Térképész lévén, az ő munkája a kötethez készült, „Vorstellung des Königreichs Ungarn nach den Poststationen für Reisende” címet viselő lap is.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben. Szép példány.

Contemporary leather. Spine richly gilt.

Szántai: Korabinszky 1.

80 000,-

Különleges ajánlások**79. ÁPRILY LAJOS:**

Falusi elégia

Kolozsvár, (1921.) Minerva Rt. 91+(1)p. Első kiadás.

A költő első megjelent kötete. A címlapon Reményik Sándor Mécs Lászlónak szóló, bensőséges hangvételő ajándékozó soraival: „Mécs Lászlónak küldöm szeretettel, erdélyi poétatársam és a poézisben itt legközelebbi rokonom, testvérem könyvét. R. S.” A hátoldalon Mécs Skultéty Viktornak szóló, tovább-ajándékozó bejegyzésével.

Javított gerincű, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Restored original paper. Uncut.

30 000,-

80. BABITS MIHÁLY:

Versek. 1902-1927.

Bp., (1928.) Athenaeum. 414+(10)p.

A szennycímlapon ajánlással: „Kozma Lajosnak igaz kézszorítással Babits Mihály”. Az írás reszketeg kézre vall, az író talán betegséggel küzdött.

Korabeli vászonkötésben.

Inscribed by the author. Contemporary cloth.

200 000,-

81. A KŐOLAJ ÉS FÖLDGÁZ BÁNYÁSZATÁRÓL SZÓLÓ, KÉSZÜLŐ TÖRVÉNYJAVASLATTAL KAPCSOLATOS HÁTTÉRANYAG A BETERJESZTŐ, HIERONYMI KÁROLY KERESKEDELEMÜGYI MINISZTER HAGYATÉKÁBÓL.

1. Bánki Donát:

Földgáz vezeték tervezet Sármás-Budapest között.

(Bp., 1911. Farkas Testvérek ny.) 8p. Hieronymi Károlynak szóló dedikációval.

2. Törvényjavaslat a folyékony és a gáznemű bitumenekről.

(Bp., 1910. Magyar Királyi Állami Nyomda.) 39p.

3. Aradi Victor:

Bányászati kérdések. 3. kiadás.

Bp., 1909. Műszaki Irodalmi és Nyomdai Rt. 43+(2)p.

Kiadói papírborítóban.

4. Natural gas. Recovery, distribution and economy.

A Julian Kennedy, Sahlin & Co. cég hatástanulmánya. 20 gépelt oldal.

5. Kivonat. A folyékony és gáznemű bitumenekről szóló törvényjavaslatból. 6 gépelt oldal.

6. Koch, Dr. Gustav Adolf:

Zur Genesis der Versuchbohrungen auf Kalisalze, Petroleum und Erdgase in Siebenbürgen

H.n., (1911.) ny.n. 5 nyomtatott oldal.

Documents of a bill related to the recovery of gas and oil for Károly Hieronymi, Minister of Commerce.

180 000,-

82. JÓZSEF ATTILA:

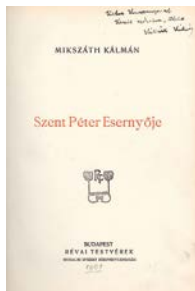
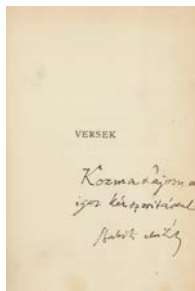
Nincsen apám se anyám. Versek.

Bp., 1929. Génius. (2)+61+(2)p. Első kiadás. Számozott (503./51-1000) példány.

A címlapon ajánlással: „Bíró Lajosnak elvtársi üdvözléssel és szeretettel József Attila”. Sajnos a kötetet egy dilettáns „restaurátor” tönkretette. A lapokat – kettő kivételével – laminálta, így a dedikációt is egy ráégetett réteg fedi. A szakértelem jegyében egy gyermekkéz firkalásait is megőrizte az utókor számára. Restaurált, viseltes, kiadói papírborítóban.

Inscribed by the poet. Restored worn original paper.

80 000,-

83. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ:

Mágia. -- verseskönyve.

(Békéscsaba), 1912. Tevan. 79p. Első kiadás.

A címlapon ajánló sorokkal: „Dr. Téglás Bélának igaz szeretettel Kosztolányi Dezső”. A dedikáció címzettje jogász, a szerző egyik legjobb barátja volt.

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Inscribed by the author. Original paper. Uncut.

80 000,-

84. MÁRAI SÁNDOR:

Kassai őrjárat

(Bp., 1941.) Révai. 203+(1)p. Első kiadás. (-- munkái.)

A címlapon ajánló sorokkal: „Benda Jenőnek »ami a P. H.-ből kimaradt« barátsággal Márai Sándor”. A dedikáció címzettje Benda Jenő író, újságíró, aki ekkor a Pesti Hírlap felelős szerkesztője volt. Márai is dolgozott az újságnál, az idézőjelbe tett szöveg arra utalhat, hogy az első bécsi döntést követően az író tudósított a honvédség kassai bevonulásáról is.

Kiadói vászonkötésben.

Inscribed by the author. Original cloth.

60 000,-

85. MIKSZÁTH KÁLMÁN:

Szent Péter esernyője

Bp., (1901.) Révai Testvérek. (4)+324+(2)p. Második kiadás.

A címlapon ajánló sorokkal: „Kedves Komaasszonyomnak Kezeit csókolva, öelve Mikszáth Kálmán”. A dedikáció címzettje Csiky Kálmánné Gönczy Etelka. Férje neves jogász, egyetemi tanár, az író közeli barátja volt. A házaspár András nevű fiának volt a keresztapja Mikszáth.

Aranyozott, kiadói vászonkötésben.

Inscribed by the author. Gilt original cloth.

Szűry: 3256.

80 000,-

86. NAGY LAJOS:

Képtelen természetrajz

Bp., 1921. Kultura. 118+(2)p. Első kiadás. (Tréfás könyvek. 5.)

Az előzéklapon írótorsának szóló, ceruzás ajánlással: „Vitéz Miklós barátomnak Nagy Lajos”.

Biczó András rajzával díszített, restaurált, kiadói papírborítóban.

Inscribed by the author. Illustrated restored original paper.

20 000,-

87. RADNÓTI MIKLÓS:

Lábadozó szél

Szeged, 1933. (Délmagyarország ny.) 64+(2)p. Első kiadás. (Szegedi Fialok Műv. Koll. VI. kiadvány.)

Az előzéklapon ajánlással: „Török Lehelnek baráti kézzszorítással Radnóti Miklós 1935. okt. 16.” A dedikáció címzettje a költő barátja, középiskolai tanár volt.

Dóczi György által tervezett, rajzos, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Inscribed by the author. Original paper. Uncut.

300 000,-

88. (TAMKÓ-) SIRATÓ KÁROLY:

Kiáltás. Második kiadás.

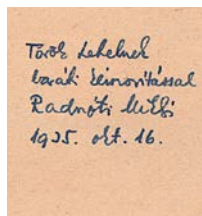
Bp., 1942. Kalász. 46+(2)p.

A címlapon ajánló sorokkal: „Tamáskám! 1945 IX. 11., a nap, mikor Nálad voltam, fordulat életemben. Atomhajnal c. új könyvem két perc alatt kész lett. Összes kételyeim szétsurrantak. Nem szabad csüggedni. A mi művészetünk a jövő és a jelen is. De a jelen sajnos nehéz. Öleléssel Sirató Károly”. A dedikáció címzettjét nem ismerjük.

Színes, kiadói papírborítóban.

Inscribed by the author. Original paper.

20 000,-

89. THAN KÁROLY:

Markusovszky-féle egyetemi jubiláris előadások. I. „Az elméleti chemia újabb haladásáról” tartotta --.

Bp., 1904. Magyar Orvosi Könyvkiadó Társulat. XI+206p.

A címlapon ajánlással: „Báró Eötvös Loránd tisztelt barátjának a Szerző”.

Kiadói vászonkötésben.

Inscribed by the author. Original cloth.

20 000,-

*Magyar avantgarde***90. KASSÁK LAJOS:**

Máglyák énekelnek. 1919-1920.

(Bécs, 1920.) Bécsi Magyar Kiadó. 119p. Első kiadás.

Bortnyik Sándor által tervezett, javított, kiadói papírborítóban. A hátsó borító részben pótolva.

Restored original paper designed by Sándor Bortnyik.

30 000,-

91. KASSÁK LAJOS:

Új költők könyve. György Mátyás-Kassák Lajos-Komját Aladár-Lengyel József lírai antológiája 1917.

Bp., 1917. Ma. (2)+80+(1)p. + 1t. (Máttis Teutsch János eredeti linómetszete) Számozott (37./100).

A számozott változatot a négy költő kézjegyével látta el, ezek itt hiányoznak.

Demény Ottó által tervezett, enyhén foltos, javított, kiadói papírkötésben.

Limited edition. Slightly stained original hardpaper designed by Ottó Demény. Spine restored.

120 000,-

92. KUT. MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT. I. ÉVF. 3. SZÁM.

Bp. (Békéscsaba), 1926. (Tevan ny.) 16p.

Restaurált, kiadói papírborítóban.

Restored original paper.

Lakatos: 1386.

10 000,-

89., 90., 92., 93., 95. tétel

93. MA FOLYÓIRAT VILÁGSZEMLÉLETI NEGYEDIK KÜLÖNSZÁMA. SZERKESZTIK KASSÁK LAJOS ÉS UITZ BÉLA BUDAPESTEN.

Bp., (1919. Elek-Várnai ny.) (4)p.

A Kassák által szerkesztett aktivista folyóiratnak összesen négy világszemléleti különszáma jelent meg 1919-ben: három januárban, ez a negyedik pedig márciusban. A címlapot Bortnyik Sándor nagyméretű, „Lenin” című linómetszete díszíti. Páratlanul ritka.

A korábbi hajtogatás mentén restaurálva.

Very rare special edition of „Ma”, with a large woodcut illustration by Sándor Bortnyik on the title page. Restored.

Lakatos: 1433.

150 000,-

94. MAGYAR CZIMERTÁR. A' HAZÁNAK ÉS FIAINAK AJÁNLVÁ GÜNTHER A. ÉS GRIMM V.TŐL. 1(-2). FÜZET.

(Pest), 1840k. Walzel A. F. ny. 8t.

A könyomatú táblákon 25-25 nemes család címerével. A páratlanul ritka mű a kézikönyvekben szinte fellelhetetlen. A Nemzeti Kaszinó könyvtárának 1852-es katalógusa említi. Mezősi Károly szerint Petőfi 1849-ben lefoglalt könyvtárában az első fele megtalálható volt (M. K.: Petőfi lefoglalt könyvtára és irományai. In: Magyar Könyvszemle. 1971/1. 36. old.) Feltehetően teljes, tudomásunk szerint árverésen még nem szerepelt, közgyűjteményi példányáról sincs adatunk.

Restaurált, részben pótolta, rajzos kiadói papírborítóban. Az első borítón a szöveget növényi motívumokkal és allegorikus alakokkal díszített keret övezi. Középen angyal ül, fején koronával, jobbában

karddal, baljában színes magyar címerpajzsral.

Restored original paper.

150 000,-

95. MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY KÉPEK. KIADJÁK ÉS SZERKESZTIK: KUBINYI FERENCZ ÉS VAHOT IMRE. I-IV. KÖTET [EGYBEKÖTVE].

Pest, 1853-1854. Emich. 1 kihajt. t. (lith.)+(4)+132p.+9t. (lith., 1 kihajt.)+1 kottamell.+(4)+162p.+13t. (lith., 1 színes)+1 kihajt. kottamell.+(4)+140p.+12t. (lith., fa- és rézmetszetek, 2 színes, 1 kihajt.)+(2)+131p.+10t. (lith., fa- és rézmetszetek) Kopott aranyozású, korabeli félvászon-kötésben. Az első tábla javítva.

Slightly worn contemporary half cloth. First plate restored.

100 000,-

Metszet, látkép

96. (HABSBURG) MÁRIA TERÉZIA MAGYAR KIRÁLYNŐ HALÁLA ALKALMÁVAL EMELT JELKÉPES SÍREMLÉK RÉZMETSZETES ÁBRÁZOLÁSA.

A castrum doloris-t a kép felirata szerint a királyné által Budára telepített nagyszombati egyetem polgárai állították Budán 1781-ben. Az uralkodó 1780. november 29-én hunyt el. Az oltárszerű építmény tetején a Szent Korona és a koronázási jelvények helyezkednek el, oszlopaik és a lefátyolozott arcú angyalok kezében Magyarország és társországainak címerei láthatók. A képet Walter Ignác, a budai rajziskola igazgatójának rajza alapján Binder János Fülöp metszette.

Lemez méret: 390 x 295 mm. Keretezve, paszpartuban.

Copper engraving, depicting the castrum doloris of Maria Theresia, Queen of Hungary. Framed.

Pataki: 86.old.

70 000,-

97. FÓTI EMLÉK.

Többosztatú, színezett könyomat. Középen a fóti templom képe, körülötte nyolc részletképpel. Zombory Gusztáv rajza nyomán Reiffenstein és Rösch bécsi könyomdájában készült. Lauffer Vilmos kiadásában jelent meg, 1860 körül. Nagyon szép lap.

Mérete: 330 x 400 mm. Keretezve.

Lithography. Restored.

60 000,-

98. MOLNÁR FERENC:

A Pál-utcai fiúk. Regény kis diákok számára. Vadász Miklós rajzaival.

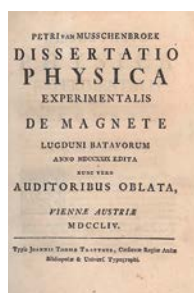
Bp., (1931.) Franklin-Társulat. 1t. + 206p. + 18t.

A címlapon ajánló sorokkal: „Lakatos Gyurinak, a szülei öreg barátja Molnár Ferenc 1931”.

Rajzos, kiadói papírkötésben.

Inscribed by the author. Original hardpaper.

40 000,-

99. MUSCHENBROEK, (PIETER) PETRUS VAN:

Dissertatio physica experimentalis de magnete...

Viennae Austriae, 1754. Typis Joannis Thomae Trattner. (4)+283p.+IX kihajt. t. Példányunkból hiányzik az utolsó tábla (Tabula Totius Orbis Terrarum).

A holland származású szerző mágnesességről szóló értekezésének első önálló kiadása. 1729-ben jelent meg először nyomtatásban, egy gyűjteményes kötetben.

Díszesen aranyozott, korabeli – a nagyszombatihoz hasonló stílusú – bőrkötésben. Mindkét tábla közepét koronás-címeres supralibros díszíti. Az aranyozás megkopott, a gerinc felső részén kis sérüléssel. Slightly worn, richly gilt contemporary leather with minor defect on spine. Last plate (Tabula Totius Orbis Terrarum) missing.

200 000,-

Nyelvészet**100. HORVÁT ISTVÁN:**

A' ditső Marczibányi familia Tudományos Jutalom-tétele, 's annak első fényes kiosztása a' Nemzeti Museum Épületében Szent András Hava 23-án 1817-ben

Pesten, 1817. Trattner János Tamás ny. 40p.

Hozzá:

A' ditső Marczibányi familia Tudományos Jutalom tételének fényes ki osztatása böjt más hava XXIII-dikán MDCCCXX. esztendőben

Pesten, 1820. Trattner János Tamás ny. 36p.

Marczibányi István 1815-ben kelt végrendeletében ötvenezer forintot hagyott az Akadémia megalapítására azzal a kikötéssel, hogy az Akadémia létrehozásáig az alapítvány kamataiból a Nemzeti Múzeum évenként egy-egy pályakérdést tűzzön ki a magyar nyelvtudomány és nyelvművelés témájából. A védnök József nádor, elnökei Teleki László, Podmaniczky József, Cziráky Antal és Mailáth György voltak, az ügyintézkést Horváth István végezte. Az első pályázat kihirdetése 1815-ben lett volna esedékes. Mivel azonban az említett művek jutalmazására, az ünnepélyes díjkiosztásra először csak 1817. november 23-án került sor, ekkor hirdették ki – a bíráló bizottságnak a nádor által kinevezett elnöke, gróf Teleki László javaslatára – visszamenőleg egyszerre a három évre szóló pályakérdéseket.

Későbbi papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Later paper. Uncut.

20 000,-

101. KALMÁR, (GYÖRGY) G(EORGIUS):

Grammaticalische Regeln zur philosophischen oder allgemeinen Sprache, das ist, der Sprache aller Voelker, Zeiten und Lebensarten.

Wien, 1774. gedruckt bey Joseph Kurzböck. 1t. (a szerzőt ábrázoló rézmetszetű címkép)+ (4)+XXIV+(6)+114p.+VI kihajt. t. Az utolsó levél az ajánlás végére bekötve.

A külön, zseninek tartott nyelvtudós világnyelvtervezete. Emellett a magyar nyelv rokonságát és az emberiség ősnyelvét is kutatta.

Korabeli papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Contemporary paper. Uncut.

30 000,-

102. KALMÁR, (GYÖRGY) GEORGIUS:

Prodromus idiomatis Scythico-Mogorico-Chuno- (seu, Hunno) Avarici. Sive adparatus criticus ad linguam Hungaricam. Posonii, 1770. J. M. Landerer. (20)+324 [recte 432]p.

A szerző fő művében azt kívánta bizonyítani, hogy a magyar nyelv különösen alkalmas az időmértékes verselésre. Ezt szolgálta a kötet mintegy felét kitevő, magyar nyelvű hexametereket tartalmazó „Summa”.

Korabeli félvászon-kötésben.

Contemporary half cloth.

25 000,-

103. MÁTYÁS FLÓRIÁN:

A magyar nyelv finnítési törekvések ellenében

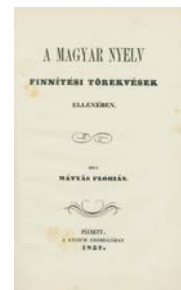
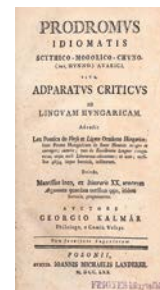
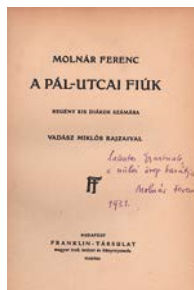
Pécsett, 1857. Lyceum ny. XVII+(2)+20-67p.

A szerző nyelvész, történész, az MTA tagja volt.

Korabeli papírborítóban. Felvágatlan példány.

Contemporary paper. Uncut.

20 000,-

98., 101., 97., 102., 103. tétel

Oklevelek

104. BÁTHORI ISTVÁN (1533-1586) LENGYEL KIRÁLY, ERDÉLYI FEJEDELEM ÁLTAL SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, LATIN NYELVŰ CÍMERESLEVÉL.

Kávási Somogyi Gergelynek nemességét adományoz. A család a Közép-Szolnok (ma Szilágy) vármegyei Érkáváson volt birtokos.

1572-ben, II. Zsigmond Ágost lengyel király halálával kihalt a Jagelló-dinasztia. Lengyelország szabad királyválasztó ország lett, és 1573-ban a francia király öccsét, Valois Henriket választották meg királyuknak. Ő azonban bátyja, IX. Károly halála után elfoglalta a francia trónt, és elhagyta Lengyelországot. Báthori István erdélyi fejedelem elsőként fogadta el a lengyel rendek feltételeit, majd feleségül vette a nála tíz évvel idősebb Jagelló Annát. 1576-ban Krakkóban koronázták lengyel királlyá. Az új uralkodó nem mondott le erdélyi fejedelemségéről sem, előbb testvére Kristóf, majd annak fia, Zsigmond kormányozta a fejedelemséget vajdaként. A viszonylag még önállóan működő Báthori Kristóf halála után a még csak kilenc

éves Báthori Zsigmond lett a vajda, és kiskorúsága idejére háromtagú tanácsot hoztak létre. A tényleges hatalom azonban a Krakkóban működő erdélyi kancelláriához került, innen küldték az utasításokat Erdélybe. Ezt a kancelláriát vezette a felvidéki születésű, Padovában tanult Berzeviczy Márton, aki szintén kézjegyével látta el az oklevelet.

Pergamenoklevél, zsinóron függő, enyhén sérült viaszpecséttel. Kelt: Varsó, 1582. VII. 6.

Enyhén kopottas, foltos, a hajtogatások mentén kis hiányokkal.

István Báthori, King of Poland, Prince of Transylvania. Document in Latin, autograph signed. Slightly worn, stained, damaged at folding.

1 500 000,-

105. SKULTÉTY SZEVERIN (?-1600) LELKÉSZ ÉS ÍRÓ KÉT AUTOGRÁF, LATIN NYELVŰ LEVELE.

1. A kassai városi tanács részére. A levél elején arról elmélkedik, hogy a gyors változások mennyi rozszat, eretnokséget hoztak az egyházba. Ezután valamilyen kassai egyházi botránnyal kapcsolatban fejti ki álláspontját és megoldási javaslatát.

3 beírt oldal, kívül címmel. Kelt: Bártfa, 1595. V. 17.

2. Kassai lelkészek, iskolamesterek és a városi tanács részére. Skultéty az öt szabad királyi város egyházmegyéjének espereseként április 22-23-ra Lőcsére összehívja a zsinatot. Közlése szerint a zsinat az Ágostai Hitvallás megtárgyalását és ennek nyomán közös hitvallás kiadását, továbbá az egyházi rendtartás, az öt város politikai magatartásának, és az egyházfegyelmi kérdéseknek az egyeztetését tűzi ki célul.

4 beírt oldal. Kelt: Bártfa, 1597. IV. 10.

Szeverin Skultéty, Lutheran priest. Two autograph letters.

Borda – Skultéty: 191.

80 000,-

106. ALI BUDAI PASA MAGYAR NYELVŰ LEVELE A SZOBOSZLÓ ÉS NÁNÁS KÖRNYÉKÉN ÉLŐ HAJDÚK KAPITÁNYÁNAK ÉS HADNAGYAINAK.

Figyelmezteti őket, hogy „... az Erdely fejedelemtől es nemely heliekböll vy hireink iüttek Hogy ty kegyelmetek heliekböll fel kelny készülven hatalmas es gyözhetetlen Chaszarunknak es az szenth bekesegnek es az mi velünk valo fogadasnak ellene Homonnay Georgiott Erdelyben es Radoly Vaydatth Havas Alfoldeben valo vitelre [?] akarvan es Lippa waratth ez mostany Erdely feidelem Bethlen Gáborral megh adatny az benne valo gonoszoknak segetsegell tenny akartatok...” Arra inti őket, hogy tartsák magukat a törökkel kötött egyezséghez, mert különben „... Myk az vechvarbeliekkal es hadainkall az Erdely Orszagnak es több Orszagoknak Mintth hogy hatalmas gyözhetetlen Chaszarunktoll parancsolasunk

vagion eörzesere oltalmazasara Immar megh nem tartozhatunk hanem Igy most hadunkall oda megjünk es valamintth az is Isten adia az leszen...”

1616 tavaszán az erdélyi országgyűlés kimondta a törökök által követelt Lippa és Jenő átadását. A fejedelemségre pályázó Homonnai Drugeth György a várak őrségét II. Mátyás katonai segítségének ígéretével bízta ellenállásra. Seregének jelentős részét a hajdúk közül toborozta, ezért inti a budai pasa levelében nyugalomra a címzetteket. Miután Lippa védői megtagadták az engedelmséget, Bethlen Gábor 1616 júniusában ostrommal elfoglalta a várat, majd átadta a temesvári pasa csapatainak. 1 beírt oldal, a hajtogatás mentén apró hiányokkal. Kelt: Buda, 1616. V. 18.

Ali, Pasha of Buda. Letter in Hungarian.

200 000,-

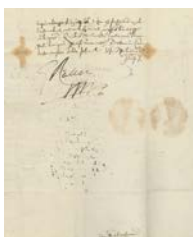
107. (HABSBURG) II. FERDINÁND NÉMET-RÓMAI CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY (1619-1637) SAJÁT KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ CÍMERESLEVELE. Mihálytelki Szép Györgyöt és feleségét Thus Juditot, lányaikat, illetve György testvéreit nemesi rangra emeli. A címerábrázolás érdekessége, hogy sarkaiban a két részre bontott magyar címer is látható. A nemesség kihirdetésére július 7-én a nógrádi megyegyűlésen, Losoncon került sor.

Pergamenoklevél, zsinóron függő viaszpecséttel. Az uralkodó mellett Ferenczffy Lőrinc udvari titkár aláírásával. Kelt: Bécs, 1631. V. 30.

Foltos, középtűt a penészedéstől elhalványult a szöveg, a hajtogatások mentén kis szakadásokkal, apró lyukakkal.

Ferdinand II, King of Hungary. Ennobling of György Szép and his family. Manuscript document in Latin, autograph signed. Damaged.

200 000,-

108. I. RÁKÓCZY GYÖRGY (1593-1648) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁT KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE SZATMÁR VÁRMEGYE RÉSZÉRE.

Közli, hogy megkapta a Szatmáron folyó megyegyűlésből küldött levelüket, amelyből megértette Bornemissza István elküldésének okát. Kéri, hogy Csomaközi Boldizsár katonáit – amennyire lehet – segítsék. Az élelem vásárlása körüli visszaélések ügyében pedig – amennyiben megnevezik, hogy ezek mely faluban és melyik hadnagy vezetése alatt történtek – a vétkesek megbüntetését ígéri. Meg is bízta Kemény Jánost, hogy vizsgálódjon a kérdésben.

A III. Ferdinánd király és a fejedelem között 1645-ben létrejött linzi béke értelmében a Bethlen Gábor által birtokolt hét felső-magyarországi vármegye erdélyi kézen maradt.

1 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Gyulafehérvár, 1647. IV. 14.

György Rákóczy I, Prince of Transylvania. Official letter in Hungarian, autograph signed.

150 000,-

109. II. RÁKÓCZY GYÖRGY (1621-1660), ERDÉLYI FEJEDELEM KANCELLÁRIÁJA ÁLTAL KIÁLLÍTOTT, LATIN NYELVŰ OKLEVÉL.

A fejedelem elrendeli Köpeczi István javaiból 200 magyar forintnyi érték elkobzását, mivel a nevezett Küküllő vármegye alispánjaként annak idején fogva tartott egy jobbágyot.

1 beírt oldal, papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: (Nyárad)Szereda, 1656. XI. 6.

György Rákóczy II, Prince of Transylvania. Official document in Latin.

60 000,-

104. tétel

110. A BARCSAY CSALÁDDAL KAPCSOLATOS GYŰJTEMÉNY.

1. Barcsay Ákos (1619-1661) erdélyi fejedelmi tanácsos, helytartó saját kezűleg aláírt, magyar nyelvű levele Szindi János Torda vármegyei adószedőnek.

II. Rákóczy György fejedelem parancsára utasítja a címzettet, hogy 50 szemem (a lengyel hadseregben szolgáló, ún. lajstromos kozák) hópénzére küldjön 200 forintot. Az utóiratban megemlíti, ha Szindi vonakodna fizetni, ráküldi a szemeneiket. 1 beírt oldal, a viaszpecsét nyomával. Kelt: Gyulafehérvár, 1657. I. 20.

2. Barcsay Ákos erdélyi fejedelem által saját kezűleg aláírt, latin nyelvű oklevél.

Hűsége jutalmául Bácsi János kolozsvári tanácsnoknak adományozza a Kendiektől elkobzott Doboka vármegyei Válaszút és Kendilóna birtokokat, az utóbbin található kúriával egyetemben.

Papíroklevél, a viaszpecsét nyomával. Kelt: Beszterce, 1659. III. 21. Foltos darab, a hajtogatások mentén és a jobb felső sarkban kis hiányokkal.

3. Barcsay Ákos fejedelem Forgách Ádámmal írt levelének korabeli másolata.

Páratlanul érdekes tartalmú dokumentum. A nem sokkal korábban megválasztott fejedelem részletesen próbálja cáfolni az őt ért vádakot. Nagy terjedelemben foglalkozik a II. Rákóczy György fejedelemmel való kapcsolatával, kitérve a szerencsétlen lengyelországi hadjáratra is. A „törökösségével” kapcsolatos véleményeket rágalomnak minősíti. Borosjenő, Karánsebes és Lugos töröknek való átadásának körülményeit is árnyalni próbálja, de Rhédey Ferencel való kapcsolatáról is említést tesz. A katolikus főúrnak különösen kimerítően taglalja azt, hogy a jezsuiták Erdélyből való kiűzésében semmiféle szerepe nem volt. A levél utolsó részében a Habsburg uralkodóval való viszonyról ír. Eszerint nem akar a királlyal háborút, de a törökök miatt kényszerpályán kell cselekednie: „a’ Romay Császár eő Fölséghe birodalma ellen semmitis cselekedni nem akarunk, hanem az Partiumot, mely ab antiquo Erdelihez valo volt, az Porta parancsolattibabol, es annak mellenk rendelt Hadayval kenszerittetünk kezhez venni...”. A levél címzettje gróf Forgách Ádám, bányavidéki főkapitány, későbbi országbíró volt.

7 beírt oldal. Kelt: Dés, 1659. I. 16.

4. II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelem saját kezűleg aláírt levele Barcsay Ábrahám fejedelemi kincstartóhoz.

Utasítja, hogy Stenczel Zsigmond részére terményt és pénzt utaljon ki. A szöveg alatt Barcsay (részben hiányzó) szövege olvasható. Ennek kelte: Kolozsvár, 1707. IX. 11.

Papíroklevél, enyhén sérült, papírfelzetes viaszpecséttel. A levél jobb széle, illetve a bal alsó sarka hiányzik, ez a fejedelem levelének és a címzett feljegyzésének szövegét is érinti. Kelt: (Tőke-?)Terebes, (1707). VIII. 27.

5. Barcsay József autográf átengedő levele, amelyben a Hunyad vármegyei Nagydenken lévő, Barcsay Ákostól örökölt és egy bizonyos Kosádinak bérbe adott pusztá kiváltásának jogát átadja Buda Miklósnak.

Papíroklevél. Kelt: Borbátvíz, 1720. II. 20. Barcsay József viaszpecsétjével.

6. Barcsay György (1760-1799) autográf, magyar nyelvű levele Bánffy György erdélyi kormányzónak, amelyben arra kéri, győzze meg apját, Barcsay Pétert, hogy a (nagy)barcsai birtokot engedje át neki és Sándor testvérének.

2 beírt oldal. Kelt: Kolozsvár, 1790. XII. 30.

7. Barcsay Sámuel autográf, magyar nyelvű levele „Méltóságos Groff Gubernator Ur!” megszólítással Erdély kormányzójának, feltehetően Bánffy Györgynek, egy pénzügyi nézeteltérés elsimítása ügyében. Barcsay kéri, hogy nevezzen meg egy végző határidőt, ameddig neki és ifj. Kun Zsigmondnak el kell számolnia az árvaszék előtt, milyen hasznot húztak bérlőjüktől, Bethlen Zsuzsannától, továbbá Kun számoljon el, hogy a Barcsaynak járó összegből mennyit fizetett ki.

2 beírt oldal. Kelt: Algyógy, [?] I. 9. Foltos, a lapok felső része a penészedéstől elporladt.

8. Barcsay Sándor autográf, magyar nyelvű levele Bánffy György erdélyi kormányzónak, néhai bátyja, Barcsay Ábrahám adósságával kapcsolatban. Javasolja, hogy az adósságot az „Arendatrix grófné” (minden bizonnyal Bethlen Zsuzsanna) fizesse ki öccsének, Károlynak és jelzi, hogy Károly erről bővebb levelet fog írni.

1 beírt oldal. Kelt: Nagybarcsa, 1810. VI. 16. A szöveget is érintő hiányokkal.

9. Barcsay Éva autográf, magyar nyelvű levele „Méltóságos Gróff Királyi Gubernátor Úr!” megszólítással Bánffy György erdélyi kormányzónak. Rokonukat, Barcsay Kata férjét, Dobai Györgyöt ajánlja be a dévai tartományi biztosi hivatalba.

4 beírt oldal. Kelt: Algyógy, 1813. I. 7. Foltos, felül a penészedéstől sérült levelekkel.

10. Barcsay Károly „Kedves Barátom Latzi!” megszólítással írt autográf, magyar nyelvű levele, minden bizonnyal Barcsay László, Hunyad vármegye főispánja részére, amelyben a néhai Barcsay Ábrahámtól neki járó összegekről készült nyugtákat kéri. Ezek ugyanis az árvaszéki iratokban nem szerepelnek, most viszont, Barcsay Ábrahámné Bethlen Zsuzsanna hagyatékának rendezése során egyszerű lehetőség nyílik arra, hogy megállapítsák a kifizetések mérlegét, és az esetlegesen neki járó összeghez hozzájusson.

3 beírt oldal. Kelt: Nagybarcsa, 1827. I. 17.

Collection of documents related to the Barcsay family.

**111. (HABSBURG) III. KÁROLY (1685-1740) MAGYAR KIRÁLY SAJÁT KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL EL-
LÁTOTT, LATIN NYELVŰ CÍMERESLEVÉL.**

Az oklevél szerint Thanhoffer Jakab, Eszterházy Pál Antal kismartoni számvevőtisztje és felesége, Händlein Mária Erzsébet nemesi címet kap. A dekoratív címerábrázolás mellett rendkívül szép, aranyvörös-kék intitulációs szöveggel.

1 pergamenlevél. Zsinóron függő, ép viaszpecséttel, fatokban. A király mellett Batthyány Lajos főpohárnokmester és Koller József írnok is kézjegyükkal látták el. Kelt: Laxenburg, 1727. V. 13. Nagyon szép állapotú darab.

Karl III, King of Hungary. Ennobling of Jakob Thanhoffer and his wife. Manuscript document in Latin, autograph signed.

200 000,-

**112. (HABSBURG) I. FERENC JÓZSEF (1830-1916) OSZTRÁK CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY SAJÁT
KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ CÍMERESLEVÉL.**

Az uralkodó részben apjuk, részben saját érdemeik elismeréséül nemességet és a zarándi előnevet adományozza Knöpfler Vilmosnak és testvérének, Károlynak.

Knöpfler Vilmos erdélyi orvos a szabadságharc idején tábori orvosként működött. Később Székelyföld, majd Marosvásárhely kórházának főorvosa lett. 1875-től a város országgyűlési képviselője is volt. Testvére a kolozsvári bányaigazgatóság számtisztje volt.

4 pergamenlevél. A király mellett gróf Festetics György király személye körüli miniszter is kézjegyével látta el az iratot. Zsinóron függő, réztokba helyezett viaszpecséttel. Kelt: Neuberg, 1868. IX. 21.

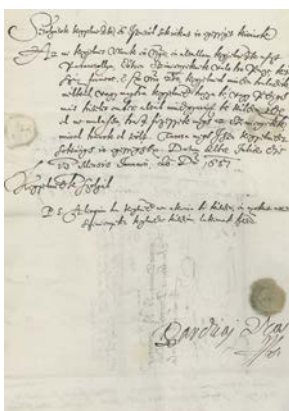
A dokumentum végére kötött papírlevélen a minisztérium igazgatójának, Henisch Antalnak a királyi

könyvekbe való beiktatásról, valamint Szentiványi Kálmán, marosvásárhelyi főjegyzőnek a marosvásárhelyi kihirdetésről szóló, saját kezűleg aláírt ellenjegyzésével.

Zsinórral átfűzött bőrkötésben, bársonnyal bélelt, két kapoccsal záródó, bőrborítású dobozban. A két megkötő selyemszalag maradványaival, a dobozon kis kopásokkal.

Franz Joseph I, Emperor of Austria and King of Hungary. Ennobling of Vilmos and Károly Knöpfler. Document in Latin, autograph signed, 4 pages written on vellum, gilt and painted, with hanging seal. Original leather in leather box.

250 000,-

110. tétel

113. A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK DÍSZOKLEVELE HIERONYMI KÁROLY KÖZMUNKA ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUMI ÁLLAMTITKÁRNAK.

Az első levélen nyomtatott szöveg, majd a következő három lapon a társaság 33 vezetőjének aláírása található. Minden oldalt díszes, aranyozott keret övez. Az első aláíró Tolnay Lajos (1837-1918) mérnök, akit 1872-ben nevezett ki Gorove István miniszter igazgatónak. Később a Szabadelvű Párt országgyűlési képviselője is volt.

Kelt: (Bp.), 1874.

Díszesen aranyozott, vörös selyemkötésben, az első tábla közepén aranyozott szöveggel, a hátsóén az évszámmal. Ezen belül egy újabb, zöld selyem (moaré) kötés is védi az okiratot. Az első kötéstábla közepén aranyozott címerrel.

Richly gilt silk.

250 000,-

114. A MAGYAR MÉRNÖK ÉS ÉPÍTÉSZ EGYLET KÖZGYŰLÉSE ÁLTAL KIADOTT OKIRAT.

Tiszteletbeli taggá választják Hieronymi Károlyt, aki az alapítástól (1867) az egyesület tagja volt. A 111 aláíró között találjuk Ney Béla, Ybl Miklós, Bertalan Lajos, Hollán Ernő, Tolnay Lajos, Alpár Ignác, Zsigmondy Béla, Gonda Béla és Szily Kálmán nevét is.

4 beírt oldal. Kelt: (Bp.), 1880 körül.

Document of the Hungarian Architecture Association to Károly Hieronymi, politician.

180 000,-

115. A BUDAPESTI TORNA CLUB ÁLTAL KIADOTT OKIRAT.

Az egyesületet fennállása óta támogató Hieronymi Károly országgyűlési képviselőt tiszteletbeli elnökké választják.

Az egyik első hazai sportegyesület érdekes dokumentuma. A klub keretében alakult meg az első magyar labdarúgócsapat 1897-ben.

1 beírt oldal. Dr. Hausser Adorján másod-elnök és Egerszeghy Mihály alelnök aláírásával. Kelt: Bp., 1882. IV. 30.

Document of the Sport Club of Budapest to Károly Hieronymi, politician.

40 000,-

116. NAGYMAROS MEZŐVÁROS ÁLTAL KIADOTT DÍSZPOLGÁRI OKLEVÉL.

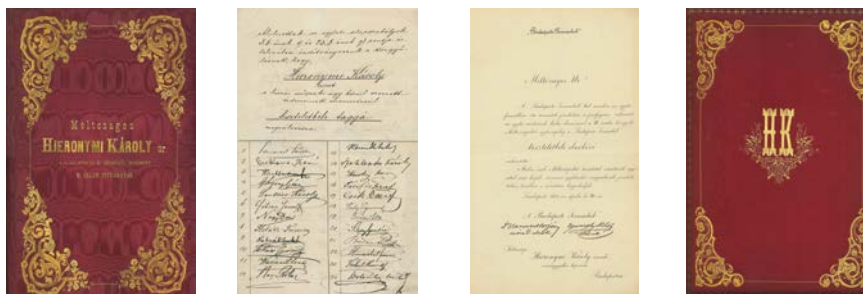
Az okiratot Hieronymi Károly országgyűlési képviselő, későbbi belügyminiszter részére állították ki. Az aláírók Heininger Antal bíró, a jegyző, valamint a hátoldalon 26 képviselő.

2 nyomtatott oldal, piros viaszpecséttel. Kelt: Nagymaros, 1886. VI. 24.

Díszesen aranyozott selyemkötésben, az első tábla közepén az adományozott monogramjával, a hátsóén évszámmal. Selyem előzéklapokkal.

Richly gilt silk. Silk endpapers.

80 000,-

113., 114., 115., 116. tétel

117. NAGYSOLYOSI KONCZ FRIGYES SZÁMÁRA, (HABSBURG) I. FERENC JÓZSEF (1830-1916) MAGYAR KIRÁLY ÁLTAL KIADOTT, SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT OKLEVELEK GYŰJTEMÉNYE.

1. A latin nyelvű oklevél bizonyossága szerint az uralkodó a III. osztályú vaskorona renddel tüntette ki. Pergamenoklevél, papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Bécs, 1904. X. 30.
Rendkívül dekoratív darab. Felül a császári sas – minden bizonnyal – litografált képével. Igen szépen megrajzolt iniciálékkal, dúsan aranyozott, késsel és vörössel festett feliratokkal és díszítésekkel. Enyhén foltos.
A hátán „Koncztábornok” feljegyzése, amely szerint az oklevél kiállításáért 60 koronát fizetett, ezért az halála után nem küldendő vissza, hanem a családé marad.
2. Az uralkodó Koncz Frigyes alezredest, a lugosi 8. honvédezred parancsnokát 1900. december 18-tól ezredessé lépteti elő. Magyar nyelvű litografált űrlap, kalligrafikus kézírással kitöltve.
Papírfelzetes viaszpecséttel. Az uralkodó mellett báró Fejérváry Géza tábornok aláírásával. Kelt: Budapest, 1900. X. 21.
3. I. Ferenc József tábornokká lépteti elő Nagysolymosi Koncz Frigyes.
Német nyelvű litografált űrlap, kalligrafikus kézírással kitöltve.
Szárzpecséttel. Kelt: Prága, 1907. IV. 23. A hajtások mentén kis szakadásokkal.
4. Az uralkodó nevében a magyar királyi honvédelmi miniszter Koncz Frigyes vezérőrnagyot – a saját kérelmére megejtett felülvizsgálat eredményeképpen – „szolgálatképtelennek” nyilváníttotta, és nyugállományba helyezte, egyúttal megállapította nyugdíját, amelyet a székelyudvarhelyi adóhivatal folyósít.
Magyar nyelvű litografált űrlap, a levél szövege kézzel írva.
2 beírt oldal. Hazai Samu honvédelmi miniszter aláírásával és szárzpecsétjével. Kelt: Budapest, 1910. VI. 19.
5. Koncz Frigyes nyugalmazott vezérőrnagy altábornagyi kinevezése.
Német nyelvű litografált űrlap, kalligrafikus kézírással kitöltve.
Szárzpecséttel. Kelt: Bad Ischl, 1911. VII. 20. A hajtás mentén apró szakadással.
A teljes gyűjtemény a Vaskoronarend számára készített, aranyozott felirattal ellátott, kék vászonmappában.

Hozzá:

Családi naptár az 1808. évben február hó 10-én született nagysolymosi Koncz András leszármazottjai számára. Fényképpel együtt adományozta nagysolymosi Koncz Frigyes Cs. és kir. tábornok. 1907.

A kisméretű, litografált lapokból készült kötet előbb a család I. Rákóczy Györgytől származó címereslevelének magyar nyelvű szövegét, majd a címer leírását és ábrázolását tartalmazza. Azután a család leszármazási táblázata következik 1642-től kezdve. A naptártáblákon a család tagjainak születésnapjai és elhalálozásuk időpontja szerepel. A szöveg szerint a kötetet Koncz Frigyes állította össze 1907-ben, és a család minden tagjának elküldte.

Kopott, korabeli, zöld vászonkötésben, aranyozott címfelirattal.

A kötetbe helyezve:

Nagysolymosi Koncz Boldizsár egészalakos fényképe. Mérete: 135 x 83 mm, kartonlapra kasírozva.

Collection of documents related to Frigyes Koncz.

150 000,-

118. BARCSAY DOMOKOS (1848-1913) KÉPVISELŐVEL, FŐRENDIHÁZI TAGGAL KAPCSOLATOS GYŰJTEMÉNY.

1. Barcsay Domokos bánffyhunyadi kastélyának vendégkönyve az 1895-1911 közötti időszakból, élén I. Ferenc József aláírásával.

16 beírt oldal, számos üres lappal. Gyönyörű barna bőrkötésben, előtábláján aranyozott „Bánffyhunyadi” felirattal, bal felső sarkában a domborműszerűen megjelenített Barcsay-címerrel, sarkain réz veretekkel, selyemripsz előzéklapokkal.

A szakirodalom szerint 1894 őszén Bánffyhunyadi hadgyakorlat zajlott, amelyet maga a császár is megtisztelt jelenlétével. A vendégkönyv és a hozzá kapcsolódó dokumentumok alapján valójában erre 1895 szeptemberében került sor. (A vendéglátás költségeit – a orosznyelvek szerint – Barcsay apósa, Korbuly Bogdán fizette, ráadásul kétszer, mert a pénzt veje első este elkártyázta.)

A vendégkönyvben az uralkodó kézjegye után az 1895. IX. 22-26. között ott tartózkodó főtisztek nevei szerepelnek. Szeptember 26-án jegyezte be magát Bánffy Dezső miniszterelnök, Jósika Sámuel király személye körüli miniszter, Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, Esterházy Miguel 48-as honvédszázados stb.

Később jeles erdélyi családok (Bethlen, Teleki, Béli, Bánffy) képviselői, a Barcsay és – a felesége révén rokon – Korbuly, valamint egyéb neves örmény családok tagjai, az erdélyi katolikus papság képviselői stb. látták el kézjegyükkel. A beírások szerint vendégül látta a neves történész-akadémikust, Szádeczky Lajost is, aki kolozsvári történészhallgatókkal – köztük a későbbi református püspök, Ravasz Lászlóval – látogatta meg a grótot.

Hozzá:

Barcsay Domokos vörös bőr irattartó mappája, előtábláján klisével nyomott aláírásával, a vendégkönyvön láthatóval azonos címer-ábrázolással, fém sarokveretekkel.

Hozzá:

A német nyelvű elszállásolási beosztás (Quartier-Liste für Bánffy-Hunyad im September 1895) nyomtatott változata és kéziratos vázlata.

2. (Habsburg) I. Ferenc József osztrák császár és magyar király, valamint Tisza Kálmán miniszterelnök saját kezű aláírásával ellátott meghívólevél az 1890. évi országgyűlésre.

1 litografált levél. Papírfelzetes viaszpecséttel, a hajtás mentén apró szakadásokkal. Kelt: Budapest, 1889. XI. 30.

3. Tisza Kálmán miniszterelnök saját kezűleg aláírt, magyar nyelvű levele, a miniszterelnökség szárazpecséttel nyomott fejléces levélpapírján, amelyben a főrendiház örökös tagjává nevezi ki.

1 beírt oldal. Kelt: Budapest, 1889. XI. 26.

4. Bánffy Dezső báró miniszterelnök vizitkártyája saját kezű soraival.

„Édes barátom! Fogadd a szép pisztráng küldeményért hálás köszönetem. 1895. X. 19. Őszinte híved B. Bánffy Dezső”
Két egybetartozó levél.

5. Bánffy György képviselő, főrendiházi tag saját kezű, magyar nyelvű levele, amelyben felkéri Barcsayt, hogy töltsen be Bánffyhunyadi országgyűlési képviselői helyét, amely Bánffy Béla halálával üresült meg.

3 beírt oldal. Kelt: Budapest, 1888. XI. 25.

6. Barcsay Domokos társasági életéhez kapcsolódó iratok.

Különféle alkalmakra szóló üdvözlő levelek, beszédek és távirat (érdekesség a kolozsvári Vakok Intézete által tűszúrásokkal lyuggatott, „vakírással” készült karácsonyi levél), a kolozsvári Bánffy palotában tartott udvari ebédre szóló meghívó, „Musik-Programm”-mal és ültetőkártyával.

Különösen érdekesek Szilágyi Dezső egykori képviselő és igazságügy-miniszter üdvözlő sorai a „mai nap alkalmából”. Táviratként feladva, a pecsét keltezése: Bp., 1901. VI. 23.

Összesen 6 db dokumentum, a három üdvözlőbeszédet 39 litografált lapból álló füzet tartalmazza.

7. Eduard von Paar gróf osztrák vezérezredes, 1887-től I. Ferenc József első szárnysegédje, tanácsadója és bizalmasa német nyelvű, hivatalos levelei, távirata, valamint saját kezű levele és vizitkártyája Barcsay Domokos, illetve felesége számára 1895-ből.

8 beírt oldal, a levelekhez a boríték mellékelve.

8. Barcsay Domokos három gyászjelentése (a család, a „Kolozsvári Caszinó”, illetve „A bánffyhunyadi állami és községi tanintézetek tantestületei” által kiadva).

9. Hegyesy Vilmos:

Barcsay Domokos élete és adomái

Kolozsvár, 1915. Gombos Ferenc „Lyceum”-Könyvnyomda. 1t. (Barcsay Domokos képe)+91+(3)p.

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan, részben felvágatlan példány. Az ívek kijárnak a papírborítóból.

Collection related to Domokos Barcsay, politician.

Orvostörténet

119. DOLESCHALL, (GÁBOR) GABRIEL:

Physiologia plantarum. Dissertatio inauguralis medica...

Pestini, 1840. Typis Trattner-Károlyianis. 40p.

A doktori értekezés szerzője a szabadságharc idején honvéd főorvosként szolgált, később Miskolc tiszteletbeli főorvosa lett.

A gerincén papírcsíkkal.

Unbound.

Dörnyei: 152.

10 000,-

120. MEYER, CARL JOS(EPH):

Vollständiges Recept-Taschenbuch zur neuesten österr. Pharmakopöe. Für Ärzte und Wundärzte herausgegeben von --. Supplement zu dessen Handbuche der Pharmakologie... I-II. Abtheilung(en).

Güns, 1836. Reichard's Verlag. X+(2)+448p.; (5)+452-682+(2)p.

A mű 1844-ben egy további kiadást is megért.

Kiadói papírkötésben, sérült védőtokban. A gerincen apró sérülésekkel.

Slightly damaged, original hardpaper in damaged hardpaper case.

Győry: 64. old.

20 000,-

121. (VESZELSZKI ANTAL):

Házi orvosságok, melyek Az Emberi testnek külömb-külob-féle nyavalyáinak meg-orvoslására nem tsak némelly esmértebb Füvek belső 's külső, hanem köz-hasznai-is rövideden egybe szerkesztetve találtnak, Most pedig Hogy annyival-is inkább édes Nemzetünknek természeti hajlandósága fel-indítassék; A' méh-tartás' tudományja-is helyesen, és rövideden hozzá adattatott

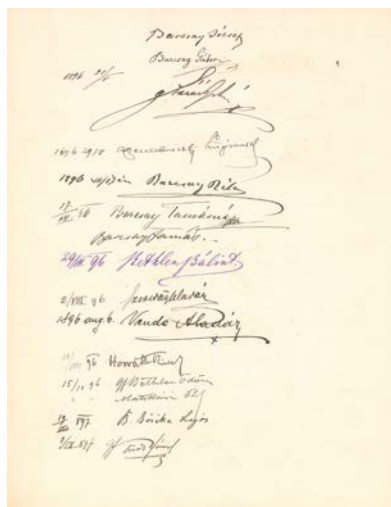
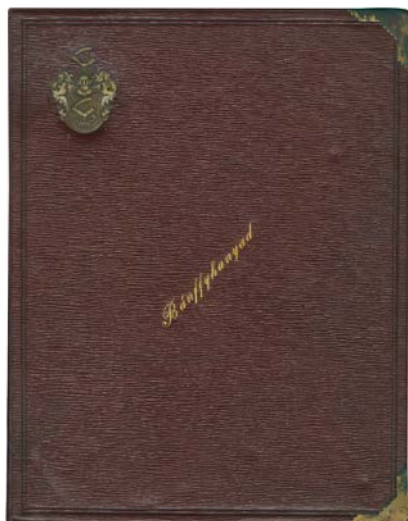
Vátzon, 1795. Marmarosi Gottlieb Antal. 185+(11)+78+(2)p.

Kiadói kolligátum, a második munka önálló címlappal és ívjelzéssel bír. Az első mű önállóan ekkor, a második pedig 1782-ben jelent meg először.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

40 000,-

A reformáció 500 éve

122. (BEUSCHEL, JOHANNES MATTHIAS) TIBERINUS:

-- Keiserlicher Maiestat capellon cum privilegio an denn hellen und schwartzen hauffenn

(Speyer, 1525. Johann Eckhart.) (19)p. A címlapot díszes, fametszetű keret övezi.

Első kiadás. A szerző a parasztfelkelés követeléseit bírálja. A lázadás okaként a lutheri téveszméket nevezi meg.

A gerincén papírcsíkkal. Oldalt megvágva.

First edition. Unbound. Woodcut bordure on title page. Cropped.

VD 16 B 2374.; BNH Cat 0

80 000,-

123. (BRANDECK, HIERONYMUS):

Ain Nutzliche Ermanung zu handthabung Cristlicher warhait allen Oberkaiten und Regimenten in disen beschwerlichen zyten besserlich und dienstlich zu lesen

(Reutlingen, 1525. Hans von Erfurt.) (14)p. A címet díszes, fametszetű keret övezi.

Egyetlen kiadás. A szerzőről nem találtunk életrajzi adatokat. A német nemzeti bibliográfiában csak e művét említik.

A gerincén papírcsíkkal.

First edition. Unbound. Woodcut bordure on title page.

VD 16 B 6897.; BNH Cat 0

80 000,-

124. EBERLIN (VON GÜNZBURG), JOHANNES:

Das lob der Pfarer von dem unnutzen kosten der gelegt wirt von dem gemainen unverständigen volck auff mess lesen, volgungen, begrebnus, sybent, dreysigst, jartag etc. Und von lob der Pfarrer unnd irer nötigen Caplan.

(Augsburg, 1522. Sigmund Grimm – Marx Wirsung.) (10)p.

A mű egy évvel korábban jelent meg először.

A gerincén papírcsíkkal.

Unbound.

VD 16 E 107.; BNH Cat E 17.

30 000,-

125. EBERLIN (VON GÜNZBURG), JOHANNES:

Wider die schender der Creaturen gottes, durch Weyhen, oder segnen, des Saltzs, Wasser, Palmen, kraut, wachss, fewr, ayer, Fladen tc:...

(Augsburg, 1525. Heinrich Steiner.) (22)p. A címlapot díszes, fametszetű keret övezi.

Első kiadás.

A gerincén papírcsíkkal. Oldalt erősen körülvágva (ez a bordúrt is érinti).

First edition. Unbound. Woodcut bordure on title page. Cropped (bordure affected).

VD 16 E 155.; BNH Cat E 26.

40 000,-

126. ERASMUS ROTTERDAMUS:

An den Erwidigen in Christo und durchleuchtigen firsten, Christoffen Bischof zu Basel ain verantwortung --, von verbotener speiss des flaisch, und von der gleichen aufsatzung der menschen

(Augsburg, 1522. Sigmund Grimm.) (44)p. A címlapot díszes, fametszetű keret övezi.

Első kiadás.

XIX. századi papírborítóban.

First edition. 19th century paper. Woodcut bordure on title page.

VD 16 E 1906.; BNH Cat E 253.

80 000,-

127. ERASMUS ROTTERDAMUS:

Ein schon Epistel --, das die Evangelsch ler von jederman sol gelesen und verstanden werden

(Augsburg, 1522. Sigmund Grimm.) (30)p. A címlapot díszes, fametszetű keret övezi.

Első kiadás.

A gerincén papírcsíkkal. Az utolsó néhány levélen a széljegyzeteket is érintő körülvágással.

First edition. Unbound. Woodcut bordure on title page. Cropped (marginalia affected).

VD 16 E 2920.; BNH Cat 0

80 000,-

128. ERASMUS (ROTTERDAMUS, DESIDERIUS) VON ROTERDAM:

-- verteütschte ausslegung sandt Hieronimus Allegation, was guts die Philosophi in der heyligenn schriffte schaffen

(Landshut), 1521. (Johann Weissenburger.) (8)p. A címlapot fametszetű keret övezi.

Ugyanebben az évben nyolc további kiadást is megért. A német nemzeti bibliográfia egyetlen (nürnbergi) példányát említi.

A gerincén papírcsíkkal. A címlap oldalt és alul erősen – a bordúrt is érintve – körülvágva.

Unbound. Woodcut bordure on title page. Cropped (bordure affected).

VD 16 E 3112.; BNH Cat 0

60 000,-

129. (KARLSTADT, ANDREAS VON BODENSTEIN):

Das die prister eheweyber nemen mögen und sollen...

(Speyer, 1522. Johann Eckhart.) (16)p.

A szerző teológus volt, már 1517-ben csatlakozott Lutherhez. Később ellene fordult, az úrvacsora-tannal kapcsolatban nyílt vitát is folytattak. Számúzték, majd Svájcba menekült.

A lelkészek házasságának védelmében írt vitairata ebben az évben – három különböző címváltozatban – öt különböző helyen is megjelent. Latinul az előző évben látott napvilágot. A fordító Melius Joannes Eleutherius volt.

A gerincén papírcsíkkal.

Unbound.

VD 16 B 6105.; BNH Cat 0

60 000,-

130. (KARLSTADT, ANDREAS VON BODENSTEIN) ANDRES VON CAROLSTAT:

Vorstandt des worts Pauli. Ich begeret ein vorbannter seyn von Christo, vor meyne brüder. Rhoma: 9. was bann und achte. (Jena, 1524. Michel Buchführer.) (16)p.

A mű ugyanebben az évben Augsburgban is megjelent.

A gerincén papírcsíkkal.

Unbound.

VD 16 B 6212.; BNH Cat 0

60 000,-

131. KETTENBACH, HEINRICH VON:

Ein Practica practiciert, auss der heylgen Bibel, uff vil zukunfftig jar, Selig syn die, die ir war nemen, und darnach richten, Die zeyt ist hie, dz man dann practica mer acht hab, dann der astronomey, got will selber regirn uber seyn volck (Bamberg), 1523. (Georg Erlinger.) (15)p. A címlapot díszes, fametszetű keret övezi.

A szerző kiugrott ferences szerzetes volt, számos élesen katolikusellenes röpirat fűződik a nevéhez. A mű ugyanebben az évben további hét (köztük három erfurti) kiadást is megért.

A gerincén papírcsíkkal. Oldalt erősen megvágva, ez néhány levélen a lapszéli jegyzeteket is érinti.

Unbound. Woodcut bordure on title page. Cropped (marginalia affected).

VD 16 K 812.; BNH Cat 0

40 000,-

132. LEO, X.:

Bulla Cene domini: das ist: die bulla vom Abentfressen des aller heyligsten herrn des Bapstes: verteutscht durch Martin Luth. Dem allerheyligsten Römischen stul zum neuwen Jare.

(Strassburg, 1522. Ulrich Molhart.) (42)p.

Ugyanebben az évben további három – egy wittenbergi és két augsburgi – kiadást is megért.

XIX. századi papírborítóban. Oldalt erősen megvagták, ez néhány levélnél a szöveget is érinti.

19th century paper. Cropped (text affected on some leaves).

VD 16 K 266.; Benzing: 1059.; BNH Cat 0

40 000,-

133. LUTHER, MARTIN:

Ain Sermon am nächsten sonntag nach Marie Hymelfart

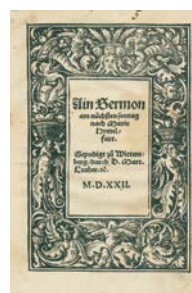
(Augsburg, 1522. Silvan Otmar.) (12)p. A címlapot gyönyörű, növényi motívumokkal gazdagon díszített, fametszetű keret övezi. Első kiadás.

A gerincén papírcsíkkal.

First edition. Unbound. Woodcut bordure on title page.

VD 16 L 6066.; Benzing: 1428.; BNH Cat 0

60 000,-

134. LUTHER, MARTIN:

Ain Sermon von der beschneydung, am newen Jars tag: Item ain gaystliche ausslegung der zaychen in Son-Mon unnd gestirn. (Augsburg), 1524. (Heinrich Steiner.) (8)p. A címlapot díszes fametszetű keret ékesíti.

Ugyanebben az évben Speyerben és Jénában is megjelent (utóbbi tekinthető első kiadásának).

A gerincén papírcsíkkal. Oldalt erősen megvágott példány (ez a címlapkeretet is érinti).

Unbound. Woodcut bordure on title page. Cropped (bordure affected).

VD 16 L 6502.; Benzing: 1992.; BNH Cat L 764.

40 000,-

135. LUTHER, MARTIN:

Ain Sermon zu Erfordt auff S. Severis tag geprediget vom Creütz und leiden ains rechten Christen menschen. tc.

(Augsburg, 1522. Melchior Ramminger.) (14)p. Első kiadás. A címlapot gyönyörű, fametszetű bordűr és illusztráció díszíti.

A gerincén papírcsíkkal. A címlapkeretet is érintően körülévágva. Középen kis sérüléssel.

First edition. Unbound. Woodcut bordure and illustration on title page. Cropped (bordure affected).

VD 16 L 6623.; Benzing: 1475.; BNH Cat L 774.

40 000,-

136. LUTHER, MARTIN:

Ein gute trostliche predig von der wirdigen bereytung zu dem hochwirdigen Sacrament. Item wie das leiden Christi betrachtet sol werden.

(Augsburg, 1518. Hans Froschauer.) (15)p. A címlapot díszes, fametszetű keret ékesíti.

A prédikáció szövege ugyanebben az évben latinul ötször jelent meg, németül további két kiadása látott napvilágot.

A gerincén papírcsíkkal.

Unbound. Woodcut bordure on title page.

VD 16 L 5752.; Benzing: 145.; BNH Cat 0

60 000,-

137. LUTHER, MARTIN:

Ein kurtze form dz Pater noster zu versteen unnd zu beten. für die jungen kinder im christ(lichen) glauben.

(Augsburg, 1519. Hans Froschauer.) (14)p. A címlap növényi motívumokkal díszített, fametszetű keretben.

Két változata ismert. Ugyanebben az évben Lipszében és Nürnbergben is megjelent (szintén két-két variánsban), Benzing nyomán az utóbbi tekinthető első kiadásnak.

A gerincén papírcsíkkal.

Unbound. Woodcut bordure on title page.

VD 16 L 5351.; Benzing: 544.; BNH Cat 0

80 000,-

134., 135., 136., 137. tétel

138. LUTHER, MARTIN:

Ein Sermon geprediget zu Leiptzigk auff dem Schloss am tag Petri un(d) Pauli im XIX. Jar...

(Augsburg, 1519. Hans Froschauer.) (10)p. A címlapot díszes, fametesztű keret övezi.

Ugyanebben az évben Lipszében (itt kétszer is), Nürnbergben és egy másik augsburgi nyomdában is megjelent.

A gerincén papírcsíkkal.

Unbound. Woodcut bordure on title page.

VD 16 L 6191.; Benzing: 401.; BNH Cat 0

40 000,-

139. LUTHER, MARTIN:

Sentencia -- quod doctrina legis in Ecclesia sit necessaria, ad docendam Poenitentiam, contra quosdam antinomus. Vitenbergae publice disputatae.

(Nürnberg), 1538. (Hieronymus Andreae.) (16)p.

Első kiadás. A Luther és Johannes Agricola követői között zajlott, ún. antinomista vita (1537-1540) egyik darabja.

A gerincén papírcsíkkal.

First edition. Unbound.

VD 16 L 4440.; Benzing: 3228.; BNH Cat 0

80 000,-

140. (LUTHER) LUDDER, MARTIN:

Doctor --s Unterricht an Kurfürsten von Sachssen. disputation zu Leypszig belangent: unnd D. Eckius briue. von der selbigen.

(Augsburg, 1521. Johann Miller.) (51)p.

Az első kiadás második változata, amely néhány tipográfiai eltérés alapján különböztethető meg az elsőtől.

A gerincén papírcsíkkal.

First edition, second impression. Unbound.

VD 16 L 6832.; Benzing: 817.; BNH Cat 0

60 000,-

141. LUTHER, MARTIN:

Verantwortung der auffgelegten Auffrur, von Hertzog Georgen, Sampt einem Trostbrieff an die Christen, von ihm aus Leipzig unschuldig verjagt

Wittemberg, 1533. (Nickel Schirlentz.) (63)p. A címlapot díszes, fametszetű keret övezi.

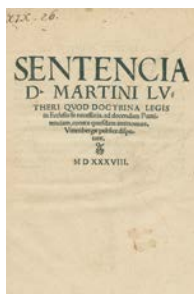
Első kiadás, második levonat. Ugyanebben az évben hat változata is megjelent. A katolikus Szakállas György szász herceget támadó vitáira Johannes Cochlaeus, az uralkodó udvari káplánja válaszolt.

A gerincén papírcsíkkal.

First edition, second impression. Unbound. Woodcut bordure on title page.

VD16 6907.; Benzing: 3064.; BNH Cat 0

150 000,-

138., 139., 140., 141. tétel

142. MARSCHALCK, HAUG:

Ein spiegel der blinden, zu erkantniss Evangelischer warheit
(Basel), 1523. (Adam Petri.) (31)p.

Első kiadás. Ugyanebben az évben további három – két augsburgi és egy strassburgi – kiadást is megért.

A gerincén papírcsíkkal. A levelei rozsdafoltosak.

First edition. Unbound. Leaves stained.

VD 16 M 1102.; BNH Cat M 247.

80 000,-

143. (MAZZOLINI, SILVESTRO) SYLVESTER DE PRIERIO:

Epithoma responsionis ad Martinum Lutherum per --. Martini Lutheri epistola ad lectorem.

(Basel, 1520. Valentin Curio.) (27)p.

A szerző olasz domonkos szerzetes, Luther tanainak egyik első bírálója volt. E műve először egy évvel korábban, Perugiában jelent meg. Itt Luther levele előzi meg a szöveg közlését.

A gerincén papírcsíkkal.

Unbound.

VD 16 M 1752.; Benzing: 668.; BNH Cat 0

40 000,-

144. (MURNER, THOMAS):

Von Doctor Martin(us) Luter(s) leren und predigen. Das sie argwenig seint, und nit gentslich glaubwirdig zuhalten
(Strassburg, 1520. Johann Grüninger.) (43)p. A címlapot gyönyörű, gazdagon díszített, fametszetű keret övezi.

Első kiadás. A szerző ferences szerzetes, költő, műfordító. A satíra nagymestereként ilyen témájú munkái rendkívül népszerűek voltak korában. Teológusként rendszeresen bírálta az egyházi viszonyokat, és reformokat sürgetett, de soha nem fordult szembe az egyház tanításaival. Luther színre lépése után annak egyik legkérlelhetlenebb vitapartnerévé vált.

XIX. századi papírborítóban.

19th century paper. Woodcut bordure on title page.

VD 16 M 7091.; BNH Cat 0

80 000,-

145. ÖKOLAMPADIUS, (JOANNES):

-- iudicium de doctore Martino Luthero...

(Erfurt), 1521. (Mathes Maler.) (7)p.

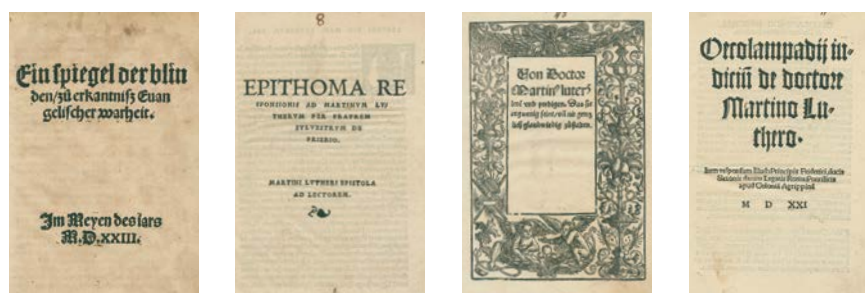
A szerző – eredeti nevén Heussgen – Basel reformátora, Erasmus munkatársa volt. E műve ugyanebben az évben Augsburgban is megjelent, azt tekintik első kiadásnak.

A gerincén papírcsíkkal.

Unbound.

VD 16 O 355.; BNH Cat 0

30 000,-

142., 143., 144., 145. tétel

Régi Magyar Könyvtár

146. SZENT BIBLIA. AZ EGESZ KERESZTYÉNSÉGBEN BÉ-VÖTT RÉGI DEÁK BÖTÜBŐL MAGYARRA FORDITOTTA... KÁLDI GYÖRGY PAP.

Bécben, 1626. Formika Máté. 1t. (metszett címlap)+(2)+1176 [recte 1196]+(32)+44p. A kötetben a számozás 801 és 818, valamint 823 és 824 között nem lapot, hanem levelet jelöl. Az utolsó levél (sajtóhibák jegyzéke) másolattal pótolva. Az első teljes magyar nyelvű katolikus biblia. Fordítója, Káldi György jezsuita szerzetes volt. Pázmány Péter felszólítására kezdett hozzá a munkához 1605-ben. Kéziratát, feltehetően a korábbi magyar nyelvű, nagyrészt szóbeliségben létező bibliafordítási hagyomány felhasználásával, két év alatt készítette el. A végleges változat Pázmány, Bethlen Gábor és a bécsi udvar támogatásával jelent meg. A magyar nyelvre gyakorolt hatása a Károlyi-féle fordításhoz mérhető. A XX. század közepéig használták, több kiadást megért. A díszcímlap kétféle változatban ismert, példányunk a gyakoribb, „B” variáns darabja.

XVIII. századi, resztaurált, kopottas bőrkötésben. A rézmetszetes címlap és az azt követő négy levél javítva, részben pótolva. A belső leveleken néhány apróbb sérüléssel, szúrágások nyomaival.

18th century leather. Title page and several leaves restored. Last leaf replaced by copy.

RMNy 1352.; RMK I 551.

400 000,-

147. COMENIUS, JOH(ANNES) AMOS:

Janua linguae latinae reserata aurea. Sive seminarium Linguae Latinae & Scientiarum omnium... in Hungaricam Linguam translata, Per: Stephanum Benjamin Szilagyi.

Leutschoviae, 1698. Typis Samuelis Brewer. (12)+276+(12)p. Az utolsó két levél másolattal pótolva.

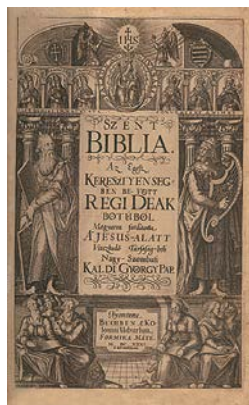
A cseh származású szerző a pedagógiai irodalom egyik úttörő alakja volt. Első jelentős műve, a Janua, a latin nyelv tanítására összeállított enciklopédia, melynek megírásánál Comenius az ír jezsuiták hasonló című munkáját vette alapul, de tőlük eltérően a nyelvtanítást a világ jelenségeinek bemutatásával kötötte össze. A mű először 1631-ben jelent meg a lengyelországi Lesznóban. Nagyon hamar népszerű lett egész Európában, 16 nyelvre fordították le. Magyarországon először Brassóban látott napvilágot 1638-ban, latin és német nyelven, majd gyorsan elterjedt Erdélyben és a királyi Magyarország protestáns területein. Magyar nyelven először 1643-ban jelent meg, érdekes módon három helyen is, Bártfán, Lőcsén és Váradon. Kiemelkedő értéke szógazdagsága: a világ jelenségeinek széleskörű bemutatása során nagyon sok és sokféle jelenségnek adja meg a magyar elnevezését, felhasználva köznyelvi és népies változatokat is. Orvosi szavai nagy előrelépést jelentenek az orvosi műszavak kialakulása felé.

XX. századi félbőr-kötésben. Több levele enyhén foltos, számos alsó sarka javítva, az utolsó eredeti lap mintegy fele pótolva.

20th century half leather. Some leaves slightly stained and restored. Two leaves replaced by copies.

RMK I 1530.

180 000,-

146., 147. tétel

148. COMPILATAE CONSTITUTIONES REGNI TRANSYLVANIAE ET PARTIUM HUNGARIAE EIDEM ANNEXARUM. EX ARTICULIS AB ANNO MILLESIMO SEXCENTESIMO QUINQUAGESIMO QUARTO, AD PRAESENTEM HUNCUSQUE MILLESIMUM SEXCENTESIMUM SEXAGESIMUM NONUM CONCLUSIS, EXCERPTAE.

Claudiopoli, 1669. Apud Michaellem Szentyel Veres-egyhazi. (4)+100+(10)p. Az utolsó levél másolattal pótolva.

Hozzákötvé:

Approbatae constitutiones regni Transylvaniae et partium Hungariae Eidem Annexarum. Ex Articulis ab Anno Millesimo Quingentesimo Quadragesimo, ad praesentem huncusque Millesimum Sexcentesium Quinquagesimum tertium conclusis, compilatae.

Claudiopoli, 1677. Michael Szentyel Veresegyhazi, (8)+250+(26)p. A címlap és az utolsó levél másolattal pótolva.

Az ún. „Approbáták” az 1540 és 1653 között tartott erdélyi országgyűlések végzéseinek válogatott, kivonatolt és tárgyak szerint rendezett gyűjteménye, amely I. Rákóczi György kezdeményezésére II. Rákóczi György fejedelemsége idején készült el. A Compilatae constitutiones, az Approbáták kiadása után, 1654-től 1669-ig keletkezett törvények compilatio-ja. Ez az első kiadása. Célja az volt, hogy az elavult törvények közül a lényegesek és a kötelező érvényűek kiválasztása után egy, a gyakorlati igényeknek megfelelő törvénykönyv jöjjön létre. Elkészítésére Apafi Mihály fejedelem egy jogban járatos férfiakból álló bizottságot hozott létre, amely 1669-ben a Gyulafehérváron tartott országgyűlés elé terjesztette addig elkészült munkáját.

Későbbi félbőr-kötésben. A díszesen aranyozott gerincen címfelirattal és a Teleki család címerével. A kötéstáblák enyhén kopottak, régi penészedés nyomaival.

Slightly worn, later half leather. Spine richly gilt. Three leaves replaced by copies.

RMNy 3539.; RMK I 1085., 1212.

Poss.: Grof Teleki Könyvtára.

150 000,-

149. SZ(ENCZI) M(OLNÁR) A(LBERT):

Discursus de summo bono, az legfőb iorol, mellyre ez világ midenkoron serényen és valóban vágyódik. Az Bibliái és világi sokféle Historiákért és példákért olvasásra kedves és hasznos. Ennekelötte Josquinus Betuleius által Hanoviában bocsattat ki. Mellyet mostan némellyeknek kérésekre Magyarra fordítot --.

Löcsen, 1630. Brewer Lörintz. (8)+405+(3)p. A címlapot díszes keret övezi. Az utolsó levél másolattal pótolva.

Első magyar nyelvű kiadás. Georg Ziegler evangélikus elmélkedéseket tartalmazó eredeti művét 1598-ban adták ki latinul, majd a következő évben németül. Magyarországon 1618-ban jelent meg először, Anton Cramer nyomtatta ki Löcsén német nyelven. Szenczi Molnár Brewer Lőrinc kérésére végezte el a fordítást, amely a szakemberek szerint művészi prózastílusának legérettebb példája.

Enyhén sérült gerincű, korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather, spine slightly damaged. Last leaf replaced by copy.

RMNy 1483.; RMK I 594.

80 000,-

Szabó Magda 1917-2017

150. SZABÓ MAGDA:

Bárány Boldizsár. Würtz Ádám rajzaival.

(Bp., 1958.) Móra. 102p. Színes illusztrációkkal. Első kiadás.

A címlapon Csöregh Éva művészetpedagógus-festőművésznék szóló ajánló sorokkal.

Rajzos, kiadói félvászon-kötésben.

Inscribed by the author. Original half cloth.

20 000,-

151. SZABÓ MAGDA:

Vissza az emberig. Versek.

Bp., 1949. Egyetemi ny. 42 + (2)p. Első kiadás.

A szerző második megjelent kötete. A címlapon Hajnal Annának és Keszi Imrének szóló ajánlással.

Kiadói papírborítóban.

Inscribed by the author. Original paper.

30 000,-

Széchenyi István gróf és kora

152. CLARK, ADAM:

Einige Worte über den Bau der Ofner-Pesther Kettenbrücke. Mit Bezug auf die, in öffentlichen Blättern darüber erschienenen Aufsätze. von --. (Aus dem englischen Manuscript übersetzt.)

Pesth, 1843. Gustav Heckenast. (2) + 37p. Két levél (7-10p.) másolattal pótolva.

Első önálló kiadás. Először egy évvel korábban jelent meg, angol nyelven, három folytatásban. A mű magyarul nem látott napvilágot. Ritka.

Javított, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Restored original paper. Uncut. Two leaves replaced by copies.

Szentkirályi: C-8.

80 000,-

153. KOSSUTH LAJOS:

Felelet gróf Széchenyi Istvánnak --tól

Pest, 1841. Landerer-Heckenast. (4) + 244p. Első kiadás.

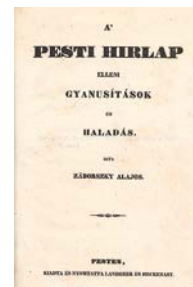
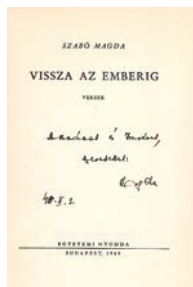
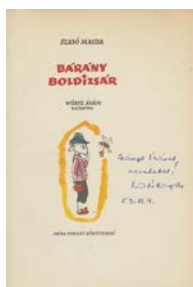
Széchenyi talán legnagyobb vihart kiváltó műve volt az ugyanebben az évben megjelent Kelet népe, amelyben a szerzőt támadja. Erre válaszolt e munkájában Kossuth, aki mellett a kor számos neves politikusa megszólalt, köztük Wesselényi, Deák és Eötvös József, sőt még a Széchenyi feltétlen hívének számító Fáy András is bírálta miatta mentorát. Kettejük vitája egészen 1848-ig tartott.

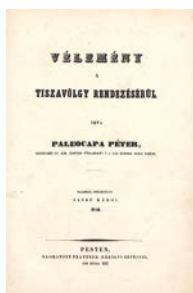
Aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather. Spine gilt.

Szentkirályi: K-76.5.

30 000,-

154. PALEOCAPA, (PIETRO) PÉTER:

Vélemény a Tiszavölgy rendezéséről. Irta --. Olaszbul fordította Sasku Károl. 1846.

Pesten, 1846. Trattner – Károlyi. 139+(1)p.+3 térk. (nagyméretű, kihajt.)

Az olasz mérnök szerző 1845-ben József nádor hívására Magyarországra jött, ahol Széchenyi Istvánnal és a Tisza-völgyi Társulat több tagjával együtt beutazta a Tisza mentét. A folyó szabályozására vonatkozó, a társulat által elfogadott javaslatait tartalmazza a fenti mű.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szentkirályi: P-9.

50 000,-

155. ANDRÁS(S)Y GYÖRGY, GRÓF – SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

--nak a' Budapesti Hid-Egyesülethez irányzott jelentése midőn külföldről visszatérének

Pozsonban, 1833. Landerer. (2)+114p. A végére 1 kék levél bekötve („Tudnivalók”). Első kiadás.

A címlapon jelzettel ellentétben Széchenyi egyedül írta a beszámolót néhány nap alatt. Az írás londoni tapasztalatairól szóló jelentését tartalmazza, amelyet a Hídegyesület 1833. III. 8-án tartott ülésén nyújtott be. Az országgyűlésen minden követ kapott belőle egy példányt, és a Jelenkor 28. számával együtt másoknak is szétküldte. A Lánchíd építéstörténetének fontos dokumentuma, nagyon ritka. Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Original paper. Uncut.

Szentkirályi: 120.; Borda: 1621.

150 000,-

156. SZÉCHENYI ISTVÁN, G(RÓF):

Magyarország kiváltságos lakosaihoz

(Pest, 1844. Beimel József.) 36p. Első kiadás.

A közadózás és a telekdíj mellett érvelő politikai röpirat az Adó és két garas című cikksorozat folytatásaként jelent meg a Társalkodó című folyóirat mellékleteként, de önállóan is forgalomba került. Még ugyanebben az évben, azonos címmel egy folytatása is napvilágot látott.

A gerincén papírcsíkkal.

Unbound.

Szentkirályi: 134.

40 000,-

157. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Világ vagy is felvilágosító töredékek némi hiba 's előítélet eligazítására

Pesten, 1831. Landerer. (10)+XL+(1)+42-539+(5)p. Első kiadás.

Széchenyi a Hitelt ért támadásokra reagálva írta e művét.

Javított gerincű, kiadói papírkötésben.

Original hardpaper. Spine restored.

Szentkirályi: 117.

Poss.: A címlapon gróf Festetics Dénes cs. és kir. kamarás könyvjegyével.

50 000,-

158. ZÁBORSZKY ALAJOS:

A' Pesti Hirlap elleni gyanúsítások és haladás

Pesten, (1841.) Landerer és Heckenast. 54p.

Korabeli vászonkötésben.

Contemporary cloth.

Szentkirályi: Z-2.

25 000,-

Színháztörténet

159. RETTEGI UNGHVÁRY JÁNOS (1760-1820) DRÁMAÍRÓ, MÉRNÖK MINIATŰR MELLKÉPE. Hozzá:

A kép nagyított másolata. Olajfestmény. A paszpartun nyomtatott szöveggel: „Rettegi Unghváry János 1760-1820 hites mérnök, színműirő és az 1790 sept. 21-én, gr. Ráday Pál és Kazinczy Ferencz által alakított »Első magyar színjátszó társaság« egyik alakító, szervező és működő tagja.”

A keret hátoldalára felragasztott papírlapon levő szöveg tanúsága szerint egy utód, Unghváry Vilmos János mérnök, mezőgazdász a millenniumi kiállítás számára küldte el a darabot.

A miniatűr mérete 45 x 40 mm, az olajképé 150 x 120 mm, a kereté 420 x 340 mm.

Enyhén sérült, aranyozott keretben.

Miniature of János Unghváry, playwright. Framed.

80 000,-

Térkép, atlasz

160. (OCEANI OCCIDENTALIS SEU TERRAE NOVAE TABULA)

Strassburg, 1525.

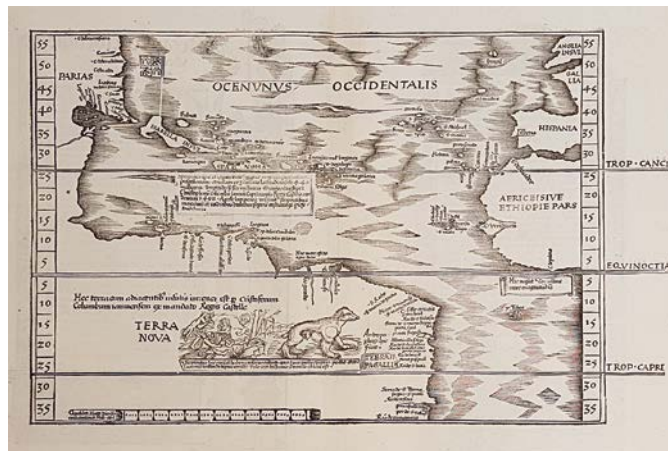
Martin Waldseemüller Újvilágot ábrázoló, fametszetes – az „Admirális térképe” néven közismert – munkájának későbbi, Lorenz Fries-féle változata. Waldseemüller az „Admiralist” jelölte meg műve forrásaként, és sokáig Kolumbuszt sejtették a név mögött (hiszen korábban, mint az „Óceán Admirális” volt ismert), azonban az újabb kutatások szerint a név Caveri 1505-ös, kéziratot térképének egyik utalásából eredeztethető. A térképész 1520-ban bekövetkezett halála után a dúcokat Fries megbízásából – valamivel kisebb méretben – újrametszették, és illusztrációkkal, illetve a verso-ra nyomtatott magyarázó szöveggel egészítették ki. Az új kontinens nevét „Terra Incognita”-ról „Terra Nova”-ra módosították, több – korábban ismeretlen – földrajzi megnevezést tüntettek fel rajta, kibővítették egy keretbe foglalt hosszabb szöveggel, amely Hispaniola felfedezésének történetét, és pontos helyzetét is tartalmazza, sőt, Dél-Amerika – még felfedezetlen – belső területein egy kannibál indián törzs lakomáját, valamint egy kissé furcsa kinézetű opossumot is ábrázoltak. Példányunk Ptolemaiosz „Geographicae enarrationis libri octo...” című művének Fries által szerkesztett – ritkán előforduló – második strassburgi kiadásából származik. Hátoldalán olvasható a cím és további latin nyelvű szöveg díszes kerettel övezve, a végén fametszetű illusztrációval, amelyen a művész Kolumbusz bennszülöttekkel való találkozását örökítette meg.

Mérete: 285 x 375 (385 x 490) mm. A hajtásvonal mentén minimális elszíneződéssel. Paszpartuban.

Rare, 1525 issue of Lorenz Fries' publication of Martin Waldseemüller's 1513 woodcut, which is commonly known as the „Admiral's Map”. (Waldseemüller refers to the „Admiral” as the source of the map. Originally, the Admiral was thought to be Columbus, known as „Admiral of the Ocean Sea”. More recently, it has been revealed that it likely derives from an inscription in Caveri's manuscript map of 1505.) Following Waldseemüller's death, in 1522 Fries published a slightly reduced edition of Ptolemy's Geographia with revised versions of Waldseemüller's maps. He replaced „Terra Incognita” with „Terra Nova”, added some – previously unknown – geographical names and complemented the work with an inscription about Columbus and with vignettes of cannibal Indians and an opossum. Our copy is from the second of the two Strasbourg issues of Fries' Ptolemaeus: Geographicae enarrationis libri octo... The title, additional latin text surrounded by fine borders and a xylograph illustration on the back depicting Columbus encountering the natives. Fine copy with slight toning along centrefold.

Burden: 4.

900 000,-

161. (TABULA MODER. INDIAE ORIENTALIS)

Strassburg, 1525.

Lorenz Fries rendkívül ritka, Délkelet-Ázsiát bemutató fametszetes térképének – amely Malajzia, Indokína és a kelet-indiai térség első (a XVI. század első felében egyetlen) regionális ábrázolása – második kiadása. Bár Fries az atlasz előszavában a táblák készítőjeként Martin Waldseemüllert nevezi meg, ez a lap saját munkája, de a nagy előd által készített 12 lapos világtérképen (1507) alapul. Ezen kívül még két művet mondhat magáénak: az atlaszban megjelent egyik világtérképet (lásd 141. árverésünk 175. tételét), valamint egy Kínát és Japánt bemutató művet (lásd árverésünk következő tételét). Gyűjteményében ezáltal Délkelet-Ázsia öt különböző ábrázolását közli, bár a

szigetek elhelyezése térképészetileg helytelen (Jáva szigete például nagyjából Borneó helyére került), mivel ehhez nagyrészt útleírások, és nem kartográfiai források szolgáltak alapul. Fries láthatólag össze is keverte a Maláj-félszigetet Indiával, hiszen Szumátrát Ceylon-nak (Seylam) nevezte. A földrajzi nevek Marco Polo beszámolóiból származnak éppúgy, mint az ismeretlen területek ürességét kitöltő jegyzetek. A metsző képzelete egy kannibál életképet is elének tár (egy hentessel, vevőivel és a magyarázattal: Hic sunt antropophagi), amelyet az Andamán-szigetcsoport egyetlen megjelenített tagjára, az Angama szigetre helyezett illusztrációként. Hátdoldalán a cím és néhány soros latin nyelvű szöveg olvasható, díszes kerettel és fametszetű vignettákkal övezve. Mérete: 280 x 430 (385 x 490) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Rare, woodcut map of Southeast Asia by Lorenz Fries. Second edition of the first printed regional map focusing on Malaysia, Indochina and the East Indies. The leaf – though Fries names Waldseemüller as cartographer in the preface of his atlas – is his own work based on his great predecessor's large 1507 cordiform world map. He also had two other new additions: a world map (see our 141st catalogue, lot 175) and a depiction of China and Japan (see our next lot). He published five different representations of Southeast Asia, but the placing of the islands is geographically inaccurate (e.g. Iava Maior is nearly at the position of Borneo) because he based his delineation on travel reports and writings and not on geographical sources. He noticeably confused somehow the Malay Peninsula with India and labelled Sumatra as Ceylon (Seylam). The map's nomenclature – and the additional notes – principally derive from Marco Polo. The artist's imagination is revealed through a cannibal scene (with a butcher and his customers), which is placed as an illustration on Angama, the single island representing the Andaman group. Latin title and short text surrounded by fine borders and decorative woodcut vignettes on the back. Fine, clear copy.

Karrow: 28/45.; Suárez, Thomas: Early Mapping of Southeast Asia (Singapore, 1999., Periplus Editions) 114-118. old.

550 000,-

162. (TA[BULA]. SUPERIORIS INDIAE. ET TARTARIAE MAIORIS)

Lyon, 1535.

Lorenz Fries Kínát és Japánt bemutató fametszetes térképének – egyben a környező térség első regionális ábrázolásának – harmadik kiadása. A lapon – amely Fries saját munkája – a térképész trapéz alakú vetületen mutatja be Kínát (amelynek nevét nem tünteti fel), Marco Polo és kortárs európai (főként portugál) forrásokra támaszkodva. A földrajzi nevek nagy része szintén Marco Polo beszámolóiból származik, mint például Quinzay (Hangzhou) kikötője vagy Zinpangri (Japán), amely – térképészetileg tévesen – a Fülöp-szigetek helyét foglalja el. Szintén az ő útleírásait hivatott illusztrálni a fametszetű vignetta, amelyen a táborában egy sátor előtt ülő, mindkét kezében kardot tartó hatalmas Kublaj kán, a tatárok uralkodója látható. Hátdoldalán a cím és latin nyelvű szöveg olvasható díszes fametszetű kerettel övezve.

Fries, valamint Johann Grüninger, a nyomdász halála után a fadúkok Melchior és Gaspar Trechsel tulajdonába kerültek, és a híres XVI. századi humanista, Szervét Mihály használta fel azokat „Claudii Ptolemaei Alexandrini Geographicae enarrationis libri octo” című művének első kiadásában, melyet pártfogójának, Hugues de la Porte-nak ajánlott. Szervét az atlaszon kívül több orvosi (elsőként írta le a kis vérkör működését) és teológiai könyvet is megjelentetett, majd röviddel az 1553-ban kiadott Christianismi Restitutio megjelenése után istenkáromlás vádjával Vienne-ben letartóztatták. Szökése után Genfben újra elfogták, és – többek között – Szentháromság-tagadás, valamint a gyermekkeresztelés megtagadása miatt elítélték. Október 27-én a könyveiből – köztük atlaszainak fellelt példányaiából – emelt máglyán égették meg.

Mérete: 290 x 400 (390 x 555) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Third (1535) edition of the rare, woodcut map of China and Japan by Lorenz Fries, which is also the first printed map focusing on this region. On the leaf – which is Fries' entirely original work – the cartographer shows China (without indicating its name) on a trapezoidal projection based on the reports of Marco Polo and contemporary European (mostly Portuguese) sources. A large part of the map's nomenclature also derives from Marco Polo such as Port of Quinzay (Hangzhou) and Zinpangri (Japan) – the latter incorrectly – placed in the position of the Philippines. The artist even intended to illustrate his travels with the woodcut vignette of the great Tartar Khan depicted in the camp of his tartar hordes sitting in front of his tent holding two swords. Latin title and text surrounded by fine borders on the back. This issue of the map published in Lyon was the first published by Michael Servetus, who was convicted of heresy in 1553, and on 27 October he was burnt atop a pyre of his own books.

Fine, clear copy.

Karrow: 28/46.; Suárez: 118-119. old.

600 000,-

163. NOVA, ET INTEGRA UNIVERSI ORBIS DESCRIPTIO

Párizs, 1540.

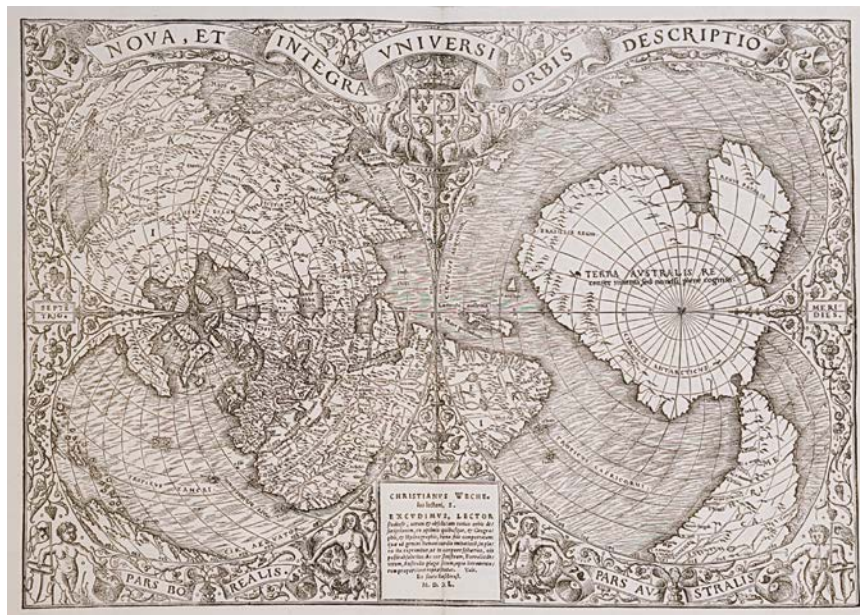
Oronce Finé, a jeles XVI. századi francia térképész, híres, kettős szív alakú vetületeket ábrázoló, fametszetű világtérképének negyedik – Pomponius Mela *De Orbis Situ* című atlaszában megjelent – kiadása. Az ábrázolást növényi ornamentekkel gazdagon díszített mező övezi, amely felül a címszalagot, alul pedig a – sellők által tartott – szöveges kartust foglalja magába. A munka több tekintetben is egyedi megoldásokat alkalmazott. Elsőként használta a térképészet történetében a – bonyolult geometriai számítások alapján megrajzolt – kettős szív alakú megjelenítést és a poláris vetületeket. A furcsa vetület alkalmazása – és Finé hatása – megfigyelhető Mercator 1538-as világtérképén, később pedig Lafreri és de Jode művein, egészen a XVI. század végéig. Bár térképe készítésénél Finé a legújabb felfedezésekre is támaszkodott – így ő használta Magellán nevét (*Mare magellanicum*) először térképészeti megjelölésként –, még továbbra is a ptolemaioszi utat követi. Az északi félgömbön egy térképészeti tévedés figyelhető meg: Ázsiát és Észak-Amerikát nem választja szét (Észak-Amerika csupán egy Ázsiából kinyúló félszigetnek tűnik). A déli félgömb jelentős részét elfoglaló kontinensre írt – az elnevezést ki egészítő – szöveg „*Terra Australis recenter inventa, sed nondu[m] plene cognita*” (a közelmúltban felfedezett, de még nem teljesen ismert déli földrész) pedig a későbbi korokban találgatások tömegét indította el, hiszen az Antarktisz hivatalos felfedezése előtt 289 évvel született.

Mérete: 290 x 415 (315 x 455) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

The 1540 (Paris) edition of the famous double-cordiform map of the world by Oronce Finé (published in Pomponius Mela's *De Orbis Situ*). Surrounding the depiction the field is richly decorated with floral motifs and contains the title banner stripe above and the textual cartouche (held by mermaids) below. Finé was the first to apply the double-cordiform visualization and this was the first instance for the use of the polar projection in the history of cartography as well. The use of the strange projection – and the influence of Finé – can be observed on Mercator's world map from 1538, and later in the works of Lafreri and de Jode up until the end of the 16th century. Although Finé included the latest discoveries – he first used the name of Magellan in cartographical context (*Mare magellanicum*) –, he still followed Ptolemy. The northern hemisphere involves an eye-catching mistake: Asia and North America is not separated, what is more, North America appears to be a peninsula protruding from Asia. The southern hemisphere is dominated by the large continent labelled „*Terra Australis recenter inventa, sed nondu(m) plene cognita*” (southern land recently found, but not yet fully known) and this comment had caused a mass of speculations in the following ages since the map was born 289 years before the official discovery of Antarctica. Fine, clear copy.

Shirley: 66 (4. állapot).

4 500 000,-

164. TYPVS ORBIS VNIVERSALIS

Bázel, 1540-1548.

Sebastian Münster fametszetű világtérképe, amelyet – bár a korabeli „modern” világ ábrázolása – a „Geographia Universalis...” című Münster-féle Ptolemaiosz atlaszban, 1540-ben adtak közre először. Az ovális vetületen – amely Giovanni de Verrazzano és Jacques Cartier amerikai expedícióinak információi alapján készült – az amerikai kontinens alakja már felismerhető (a nyugati partvidék a jobb oldalra került), de Közép-Amerika körvonala nem látható tisztán. Az ismeretlen déli kontinens jelenléte sem erőteljes, inkább csak a Magellán-szoros kialakításánál ad neki szerepet az alkotó, aki elsőként tüntette fel a Csendes-óceán (Mare pacificum) megnevezést. Még a kor térképészei által leginkább ismert Európa alakja is kissé torz, és Grönland keskeny földnyelvvél kapcsolódik hozzá. Szembetűnő továbbá Délkelet-Ázsia kartográfiai bizonytalansága, hiszen a láthatólag aránytalanul kicsinek rajzolt Indiától keletre eső hatalmas Sri Lanka (Taprobana) partvonala inkább Szumátrára emlékeztet. A művész – David Kandel, aki a névbetűit csak munkája második állapotán tüntette fel – a térképmezőt 12 felhők közül kibukkanó szél-fejet ábrázoló keretbe foglalta, az ismeretlen déli óceánt pedig tengeri állatok illusztrációival tette mozgalmassá. A hátoldalon fametszetes díszítéssel övezett latin nyelvű magyarázó szöveg olvasható.

Mérete: 260 x 345 (290 x 375) mm. A példány felső részén (mindkét oldalon) enyhe barnás elszíneződéssel.

First state of the modern world by Sebastian Münster. First published in the 1540 edition of Münster's version of Ptolemaic geography titled „Geographia Universalis”. Oval projection – which is based on the American expeditions of Giovanni de Verrazzano and Jacques Cartier – the shape of the American continent is recognisable (the western coast is placed to the right), but the coastline of Central America is not clearly visible. The unknown (and unnamed) southern continent is present, but only has some role in forming the Magellan Strait. Even the geographically mostly known Europe is slightly deformed, and connected to Greenland by a narrow isthmus. The cartographical uncertainty in Southeast-Asia is also visible in the form of a disproportionately delineated, tiny India and massive, roughly Sumatra-shaped Sri Lanka (Taprobana) to the east. The artist – David Kandel, who included his initials on the second state of the sheet – surrounded the map field with 12 windheads popping out from clouds, and illustrated it with sea monsters. Latin text on the back.

With some discolouration at the upper part (on both sides).

Shirley: 77.

250 000,-

165. IMAGINES CONSTELLATIONVM AUSTRALIUM / IMAGINES CONSTELLATIONVM BOREALIUM

Bázel, 1541.

A déli és az északi égbolt fametszetes, Joannes Honterus által készített, kör alakú csillagtérképe. A két különálló lapot a „Claudii Ptolemaei Pelusiensis Alexandrini Omnia, quae extant, opera, Geographia excepta...” című műben adták közre. A lapok Albrecht Dürer 1515-ben megjelent (Johannes Stabius és Conrad Heinfogel csillagászok útmutatásai segítségével ábrázolt) fametszete alapján készültek, aki a 48 ptolemaioszi konstelláció mellett a korabeli csillagászati ismereteket felhasználva újabb csillagképet is ábrázolt: a Caput Meduse-t. Honterus műve egyike a legkorábbi – Dürerrel ellentétben – geocentrikus nézőpontból készített csillagtérképeknek. Az északi és a déli égboltot az ekliptika osztja ketté, amelyen a 12 állatövi jegy is megjelenik, és alkotója – az ilyen típusú térképek esetében első alkalommal – jelezte rajta az Egyenlítő, a Rák- és Baktérítő, illetve a sarkkörök helyzetét is. A déli félteke csillagászati feltérképezésének hiányából adódóan ott sokkal kevesebb csillagkép látható (a sarkköri rész teljesen üres, mivel az ókori asztronómusok által elért területekről az nem volt látható), de a művész itt is feltüntette az állatövi jegyeket, hogy a hiányosságokat elfedje kissé.

Mérete: 270 x 270 (310 x 365) mm. Hibátlan, tiszta példányok. Paszpartuban.

Rare northern and southern woodcut planispheres by Joannes Honterus. The two separate sheets were published in the 1541, Basel edition of „Claudii Ptolemaei Pelusiensis Alexandrini Omnia, quae extant, opera, Geographia excepta...”. The depiction is based on the first printed celestial chart by Albrecht Dürer issued in 1515 (who created it following the astronomical instructions of Johannes Stabius and Conrad Heinfogel) and represents the 48 Ptolemaic constellation figures as well as a new one: Caput Meduse. The version of Honterus is one of the earliest accurate celestial map, which as opposed to Dürer has been drawn from a geocentric viewpoint. The northern and the southern part are divided at the ecliptic, where the constellation of the 12 zodiacs appears and marked the equatorial coordinate system for the first time. Due to the lack of the astronomical charting of that time the southern hemisphere displays less stars and shapes (the area of the south equatorial pole is totally empty because it was not visible from that region which the ancient astronomers could reach), but the artist added the astrological signs along the edge of this part as well.

Fine, clear copies.

550 000,-

166. EUROPAE TOTIUS ORBIS PARTIUM AMOENISSIMAE, COMMODA IAM RECENS ABSOLUTAQUE DESCRIPTIO.

Antwerpen, 1578.

Európa páratlanul ritka, rézmetszetű térképe, amely Gerard de Jode, antwerpeni térképész és kiadó legfontosabb – *Speculum Orbis Terrae* című – munkájának első kiadásában jelent meg. Az atlasz közreadásához szükséges uralkodói privilégiumot – versenytársa, Abraham Ortelius aknamunkája eredményeképp – csak 1577-ben kapta meg, ezért az mindössze két kiadást ért meg (másodsorra fia jelentette meg az apa halálát követően). Mivel kevésbé volt kelendő az addigra már többször (és több nyelven) közreadott Ortelius-féle *Theatrum Orbis Terrarum*-nál, ezért de Jode munkái napjainkban rendkívül ritkán bukkannak elő. A lap az Északi-tenger, az Atlanti-óceán, Észak-Afrika, Kis-Ázsia és az Orosz Birodalom európai területei által övezett térséget mutatja be. Megfigyelhető rajta Izland (amelynek első viszonylag pontos ábrázolása csak 20 évvel később jelent meg), a Peloponnészoszi-félsziget és Kréta kissé furcsa partvonalala. A részletes névrajzban megpróbálták a lehető legtöbb kartográfiai információt megjeleníteni. A metszők – a híres németalföldi testvérpár, Jan és Lucas van Deutecum – az égtájak megjelölését az Atlanti-óceán területén elhelyezett szélrózsa körül tüntették fel, a címet finoman díszített kartusba foglalták, munkájukat gályákkal és tengeri szörnyekkel illusztrálták. A lap hátoldalán latin nyelvű szöveg és táblajelzés (V) található.

Darabunk az eddig ismert állapottól kissé eltérő, egyedi példány. A legszembeütőbb különbség a szélességi fokbeosztást – illetve ennek folytatásaként az alsó és felső kereten belül végigfutó csíkot – megfelelő, sűrűn bevonalkázott sáv. Az ebből fakadóan olvashatatlanná vált – a fokbeosztáson szereplő – számokat a metsző a térképező szélére helyezte.

Mérete: 350 x 445 (410 x 555) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Exceptional map of Europe which was published in the very rare first edition of Gerard de Jode's *Speculum Orbis Terrae*. The map shows the territories between the Atlantic Ocean, the North Sea, the northern part of Africa, Asia Minor and the European territories of the Russian Empire. Several cartographical irregularities can be found, such as the strange coastlines of Iceland, the Peloponnese Peninsula and Crete. The nomenclature is detailed and shows as much cartographical information as possible. The map is beautifully decorated by the engravers, Jan and Lucas van Deutecum. Several mythical creatures, galleons and a compass rose (with labelled directions) are depicted as well as a finely decorated cartouche at the top. Latin text and a Roman number (V) as table identifier on verso.

Our copy is a unique version of the map. The most eye-catching difference is the fine hatched stripe which divide the disposition of the latitude degrees and the connected zone at the upper and lower borders into two parts. The unreadable numbers of the scale have been placed on the edge of the map field. Fine, clear copy.

van der Krogt (III): 1000:32A.

1 500 000,-

167. NATOLIAM MODERNI DICUNT EAM PARTEM QUAM ASIAM MINOREM APPELLAUERE VETERES. / TURCIA TURCICIVE IMPERII SEU SOLI MANNORUM REGNI PLERAQUE PARS, NUNT RECENS SUMMA FIDE AC INDUSTRIA ELUCUBRATA.
Antwerpen, 1593.

A Földközi-tenger keleti részét és Kis-Ázsiát ábrázoló rézmetszetű térkép, amelyet Gerard de Jode „Speculum Orbis Terrae” című atlaszának 1578-as kiadásában adtak közre először. Példányunk a Cornelis de Jode által publikált második kiadás részeként látott napvilágot. Metszője – Jan van Deutecum – a címmel két kartusban helyezte el (egyikben a földrajzi megnevezést, a másikban az ország nevét feltüntetve), és három aprólékosan kidolgozott gályával illusztrálta munkáját. A részletes névrajz elkészítése mellett gondja volt arra is, hogy

Noé bárkáját megjelenítse az Ararát hegyén.

Mérete: 385 x 510 (415 x 545) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Regional map of the Eastern Mediterranean and Asia Minor, first published in the 1578 edition of Gerard de Jode's „Speculum Orbis Terrae”. Our copy is from the second issue, published by Cornelis de Jode. The engraver – Jan van Deutecum – placed two cartouches (one for the geographical identification and one for the title) and three fine detailed galleons to illustrate his work and besides the thorough nomenclature he depicted Noah's Ark on the top of Mount Ararat.

Fine, clear copy.

van der Krogt (III): 8100:32

450 000,-

168. TYPUS ORBIS TERRARUM.

Antwerpen, 1592.

Rézmetszetű világtérkép, amely Abraham Ortelius Theatrum Orbis Terrarum című híres munkájának 1592-es, latin nyelvű kiadásában jelent meg. A legismertebb ilyen témájú ábrázolások egyike. Az Apianus-féle térképeken megszokott ovális vetületen – középpontban az Atlanti-óceánnal – ábrázolja a kontinenseket, térképészetileg pedig Gerard Mercator (lásd árverésünk 178. és 179. tételeit), Giacomo Gastaldi és Diego Gutiérrez munkáira támaszkodik. Darabunkon – amely a metszet harmadik állapota – javítottak Dél-Amerika partvonalán, és feltüntették a Salamon-szigeteket. Bár

Kalifornia már félszigetként szerepel, a kor földrajzi tévedései is felfedezhetők: többek között a hatalmas kiterjedésű déli kontinens (amely a Tűzföldet is magába foglalja), az északi – ismeretlen – földrész, az attól délre fekvő Északnyugati átjáró, illetve Japán, Új-Guinea, a Salamon-szigetek és a délkelet-ázsiai szigetvilág találgatásokon alapuló megjelenítése. A lapot metszője, Franz Hogenberg egy gályával és tengeri szörnyekkel illusztrálta, valamint több kartussal díszítette, amelyek egyikében a mű címe, a többiben pedig klasszikus szerzőktől (Cicero, Seneca) származó idézetek találhatóak. A hátoldalon latin nyelvű szöveg olvasható.

Ortelius művét az első modern atlaszként tartják számon, amely egységes formátumú térképlapokat és azokhoz tartozó ismertető szövegeket tartalmazott (a korábban megjelent művek egybekötött térképgyűjtemények). 1570 és 1612 között 31 kiadást ért meg, amelyekhez a vásárlók 7 nyelven juthattak hozzá. A nyomólemezeket az évek során módosították és az aktuális földrajzi felfedezésekkel egészítették ki, az összeállítást pedig további térképlapokkal is bővítették.

Mérete: 355 x 490 (430 x 530) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Engraved world map, published in the 1592 Latin edition of Abraham Ortelius' Theatrum Orbis Terrarum and one of the most well-known depictions ever made. The sheet represents the continents on oval projection (used by Apian), centred on the Atlantic Ocean and cartographically based on works of Gerard Mercator, Giacomo Gastaldi and Diego Gutiérrez. Our copy is the third state of the plate, with improved coastline of South America and the appearance of the Solomon Islands. Although, California is already shown as a peninsula, the map includes the cartographic mistakes of this age, such as the massive southern continent (and Tierra del Fuego as a part of it), the unknown northern continent and the Northwest Passage to the south from it, and the hypothetical depiction of Japan, New Guinea, the Solomon Islands and the isles of Southeast Asia. The engraver, Franz Hogenberg illustrated his work with a galleon and sea monsters, and added several embellished cartouches: one for the title of the map, the others for citations from Cicero and Seneca. Latin text on the back.

Ortelius' work is considered as the first modern atlas containing uniform map sheets with introductory text bound together. 31 editions were published between 1570 and 1612 in 7 languages. The plates were modified and amended depicting the new geographical discoveries and the compilation also had been expanded with several new maps.

Fine, clear copy.

Shirley: 158. (3. állapot); van den Broecke: 3.; Karrow: 56/17.

950 000,-

169. CHINAE, OLIM SINARUM REGIONIS, NOVA DESCRIPTIO.

Antwerpen, 1592.

Kína rézmetszetű, nyugat-keleti tájolású térképe, amely Abraham Ortelius Theatrum Orbis Terrarum című munkájának 1592-es, latin nyelvű kiadásában jelent meg. A lap Luis Jorge de Barbuda portugál kartográfus beszámolója, és az általa készített kéziratos térkép alapján készült, és megjelenésének idején a régió legpontosabb nyomtatott ábrázolásának számított. A gazdagon illusztrált munka – amellett, hogy a térség egyik legkorábbi bemutatása – elsőként tüntette fel a Nagy Falat, és metszője őshonos állatokat, korabeli lakhelyeket és széllel hajtott közlekedési eszközöket is megörökített. A képen szembevetű három díszes kartusban az uralkodói engedélyt, a mű címét és a vonalas aránymértéket találhatjuk. A hátoldalon olvasható latin nyelvű szövegben több kínai írásjelet is megjelenített a szerző.

Mérete: 365 x 475 (420 x 520) mm. A hajtásvonal mentén enyhe elszíneződéssel, a bal felső részen néhány folttal. Paszpartuban.

Unusually – with north to the right – oriented map of China, published in the 1592 Latin edition of Abraham Ortelius' Theatrum Orbis Terrarum. Based on the reports and the manuscript map of the Portuguese cartographer, Luis Jorge de Barbuda, it was the most accurate depiction of this region that had appeared on a printed map at the time. The richly illustrated work – which is one of the earliest representation to focus on this area – was the first that delineated the Great Wall of China and showed illustrations of several breeds of native animals, indigenous shelters and wind-driven vehicles. The three embellished cartouches contain the royal privilege of publishing, the title of the map and the bar scale. Latin text – including some Chinese characters – on the back.

Slightly discoloured at centrefold and some stains near to the upper left corner.

van den Broecke: 164. (2. állapot); Suárez: 164-170. old.

700 000,-

170. CYPRI INSULAE NOVA DESCRIPT. 1573.

Antwerpen, 1592.

Ciprus rézmetszetű térképe, amely Abraham Ortelius Theatrum Orbis Terrarum című munkájának 1592-es, latin nyelvű kiadásában jelent meg. A lap a Giacomo Franco által rajzolt és 1570 körül közreadott térkép alapján készült, de annál nagyobb méretű és jóval díszesebb. Metszője – Jan van Deutecum – hajókkal és egy tengeri szörnyel illusztrálta, valamint három nagyméretű kartussal díszítette munkáját, amelyekben a mű címe, a vonalas aránymérték és Lemnos szigetének melléktérképe található. A hátoldalon latin nyelvű magyarázó szöveg olvasható.

Mérete: 350 x 495 (415 x 515) mm. A felső margón mindkét oldalon vízfolttal. Paszpartuban.

Map of Cyprus, published in the 1592 Latin edition of Abraham Ortelius' Theatrum Orbis Terrarum. Based on the map of Giacomo Franco (published around 1570), but made on a larger scale and in a much more ornated style. The engraver – Jan van Deutecum – illustrated his work with galleons and a sea monster and added three embellished cartouches containing the title of the map, the bar scale and the inset map depicting the island of Lemnos. Latin text on the back.

Waterstain at the upper margin (on both sides).

van den Broecke: 149. (2. állapot)

200 000,-

171. INDIAE ORIENTALIS INSULARUMQUE ADIACENTIUM TYPUS

Antwerpen, 1592.

Délkelet-Ázsia, Japán és a Fülöp-szigetek rézmetszetű térképe, amely Abraham Ortelius Theatrum Orbis Terrarum című munkájának 1592-es, latin nyelvű kiadásában jelent meg. A lap Gerard Mercator 1569-es világtérképe alapján készült, Marco Polo beszámolóira támaszkodva. A metszeten helyet kapott Amerika nyugati része is, valamint felfedezhetőek a kor kartográfiai tévedései, így Szumátra, Jáva és Japán a ma ismerttől eltérő partvonala, és a szigetvilág hibás megjelenítése (amely a feltérképezés nehézségei miatt még évszázadokig változatlan maradt). Metszője a finoman kidolgozott kartuson kívül szépítkező habléányokkal, hajókkal és egy bálnatámadás ábrázolásával illusztrálta munkáját, a bal felső részen pedig a portugál címet helyezte el. Darabunkon – felül középen – a nyomólemez repedésének nyomai fedezhetőek fel a „SEPTENTRIO” szóban található T és I betűknél. A hátoldalon latin nyelvű magyarázó szöveg olvasható.

Mérete: 350 x 495 (410 x 515) mm. A hajtásvonal alsó részén restaurálás nyomaival. Paszpartuban.

Map of Southeast Asia, Japan and the Philippines, published in the 1592 Latin edition of Abraham Ortelius' Theatrum Orbis Terrarum. Based on Gerard Mercator's world map, published in 1569. The engraving partly includes the western coast of North America and shows the cartographical inaccuracies of the age such as the weird coastline of Sumatra, Java and Japan, and the incomplete Philippines as well. The engraver placed the Portuguese coat of arms into the upper left corner, added an embellished cartouche and illustrated his work with mermaids, galleons and depicted an attack of whales. On our item – at the top – some plate damage appears in the word „SEPTENTRIO” on the T and I letters. Latin text on the back.

Slightly restored at the lower centrefold.

van den Broecke: 166.

300 000,-

172. PERUVIAE AURIFERAE REGIONIS TYPUS / LA FLORIDA / GUASTECAN

Antwerpen, 1592.

Peru, Floridát és Mexikó keleti partvidékének egy részletét (a mai Tampico környékét) bemutató háromosztatú, rézmetszetű térkép, amely Abraham Ortelius Theatrum Orbis Terrarum című munkájának 1592-es, latin nyelvű kiadásában jelent meg. A lap korabeli spanyol források – azaz, ahogyan a kartusokban olvasható, Florida Jerónimo de Chaves, Peru pedig Diego Méndez térképe – alapján készült. Metszője a nagyobb méretű, perui térképmezőt hajókkal illusztrálta és mindhárom részt kartussal díszítette. A hátoldalon latin nyelvű magyarázó szöveg olvasható.

Mérete: 330 x 465 (415 x 530) mm. Néhány folttal, paszpartuban.

Maps of Peru, Florida and a section of the eastern coastline of Mexico around Tampico on one plate, published in the 1592 Latin edition of Abraham Ortelius' Theatrum Orbis Terrarum. Based on contemporary Spanish sources (Jerónimo de Chaves in the case of Florida, and Diego Méndez in the case of Peru as written in the cartouches). The engraver illustrated the larger Peruvian field with galleons and added cartouches for each part. Latin text on the back.

With some stains.

van den Broecke: 15.

90 000,-

171., 172. tétel

173. RUSSIAE, MOSCOVIAE ET TARTARIAE DESCRIPTIO.

Antwerpen, 1592.

Oroszország rézmetszetű ábrázolása, amely Abraham Ortelius *Theatrum Orbis Terrarum* című munkájának 1592-es, latin nyelvű kiadásában jelent meg. A lap Anthony Jenkinson 1562-es (4 lapos) térképe alapján készült. A lemez készítője – a forrás illusztrációit és az ott található jegyzeteket is felhasználva – Marco Polo utazásainak ábrázolásával, mitikus jelenetek bemutatásával, valamint helyi viseletbe öltözött lakosok és őshonos állatok rézmetszetű vignettáival illusztrálta munkáját. A gazdagon díszített lapon metszője, Franz Hogenberg Rettegett Iván cárt (akivel Jenkinson 1558-as expedíciója során személyesen találkozott) is megjelenítette a bal felső sarokban. A bal alsó sarokban a címet tartalmazó díszes kartus látható, amely a Fekete-tenger nagy részét eltakarja. A hátoldalon latin nyelvű magyarázó szöveg olvasható.

Mérete: 350 x 445 (420 x 520) mm. A hajtásvonal mentén minimális elszíneződéssel. Paszpartuban.

Map of Russia, published in the 1592 Latin edition of Abraham Ortelius' *Theatrum Orbis Terrarum*. Based on the map of Anthony Jenkinson (published in 4 leaves in 1562). The engraver, Franz Hogenberg richly illustrated the sheet with vignettes of native animals and locals dressed in their native clothing. He also depicted mythical scenes, some stages from the travels of Marco Polo, and showed Ivan the Terrible in the upper left corner. The large, embellished title cartouche in the lower left corner partly covers the Black Sea. Latin text on the back.

Fine copy with slight toning along centrefold.

van den Broecke: 162.; Karrow: 43/1.

150 000,-

174. TERRA SANCTA, A PETRO LAICSTAIN PERLUSTRATA, ET AB EIUS ORE ET SCHEDIS A CHRISTIANO SCHROT IN TABULAM REDACTA

Antwerpen, 1592.

A Szentföld rézmetszetű térképe, amely Abraham Ortelius *Theatrum Orbis Terrarum* című munkájának 1592-es, latin nyelvű kiadásában jelent meg. A munka Christian Sgrothen által készített és 1570 körül közreadott, 9 lapból álló térkép alapján született, amelyet a címben is említett Petrus Laiksteen 1566-os szentföldi útjának térképészeti forrásait felhasználva rajzolt meg az alkotó. Metszője a bal alsó sarokban a Jónást elnyelő cethal jelenetével illusztrálta, valamint két díszes kartussal díszítette munkáját, amelyekben a mű címe (felette Jézus életútját ábrázoló vignettákkal) és a vonalas aránymérték található. A hátoldalon latin nyelvű magyarázó szöveg olvasható.

Mérete: 370 x 510 (425 x 525) mm. Néhány kisebb folttal. Paszpartuban.

Map of the Holy Land, published in the 1592 Latin edition of Abraham Ortelius' *Theatrum Orbis Terrarum*. Based on a 9 sheet map of Christian Sgrothen (published around 1570), who derived the depiction cartographically on the sources of Petrus Laiksteen's regional visit in 1566. The engraver illustrated his work with the scene of Jonas and the whale and added two embellished cartouches containing the title of the map (and additional vignettes of Jesus' life at the top) and the bar scale. Latin text on the back.

With some small stains.

van den Broecke: 173.

90 000,-

173., 174. tétel

175. ASIAE NOVA DESCRIPTIO

Antwerpen, 1595.

Ázsia rézmetszetű térképe, amely Abraham Ortelius *Theatrum Orbis Terrarum* című munkájának, latin nyelvű kiadásában jelent meg. A lap Giacomo Gastaldi és Albufeda térképészeti munkáinak felhasználásával készült. Példányunk a metszet második állapota, amely 1575-től váltotta fel a korábbi verziót. A lap felsorakoztatja a kor több kartográfiai tévedését, amelyek közül a legszembevetőbb Délkelet-Ázsia és Japán partvonalának ábrázolása, és az Északnyugati átjáró feltüntetése.

Metszője hajókkal és gazdagon díszített kartussal ékesítette munkáját. A hátoldalon latin nyelvű magyarázó szöveg olvasható.

Mérete: 350 x 495 (415 x 515) mm. Korabeli színezéssel, paszpartuban.

Map of Asia, published in the Latin edition of Abraham Ortelius' *Theatrum Orbis Terrarum*, based on cartographic works of Giacomo Gastaldi and Albufeda. Our copy is the second state, which replaced the earlier version in 1575. The engraving represents the geographical mistakes of the age, the most eye-catching ones being the misprojections of Southeast Asia and Japan and the mythical Northwest Passage. The engraver illustrated his work with galleons and a richly decorated cartouche. Latin text on the back.

Contemporary coloured.

van den Broecke: 7.

210 000,-

176. A CIDADE DE ANGRA. NA ILHA DE IESU CHR(IST)O DA TERCEIRA QUE ESTA EM 39 GRAOS

Amszterdam, 1596.

Terceira szigetének és Angara városának (amely a XVI. századi portugál hajózás egyik legfontosabb utánpótlási bázisa volt az Azori-szigeteken) Jan Huygen van Linschoten által készített madártávlati képe. A gazdagon illusztrált lapot metszője, Jan van Deutecum az előtérben aprólékosan kidolgozott szélrózsával, gályákkal és csónakokkal ékesítette. A metszet felső részét középen a kartusban álló cím – két oldalán a portugál és az azori címerrel –, a jobb oldalt pedig a puttókkal díszített keret – benne Cristóvão

de Moura, a portugál alkirály címerével, és neki szóló ajánlással – foglalja el. Helyet kapott még további három kartus is, amelyek közül kettőben Pieter Hoogerbeets, holland orvos és költő sorai, a harmadikban pedig rövid latin és holland nyelvű leírás olvasható.

Van Linschoten 1583 és 1589 között, a goai portugál érsek titkáraként sok titkos hajózási térképhez fért hozzá, amelyeket le is másolt. 1589-ben visszaindult Hollandiába, ám útja során az Azori-szigeteken angol kalózok támadták meg, és hajótörést szenvedett, így hazája földjére csak 1592-ben léphetett. Utazásainak története az amszterdami Cornelis Claesz kiadó gondozásában – térképekkel gazdagon illusztrálva – jelent meg 1596-ban, „Itinerario: Voyage ofte schipvaert van Jan Huyghen van Linschoten” címen. Művének jelentősége a kora számára addig elképzelhetetlen pontosságú és a biztonságos tengeri navigációhoz elengedhetetlen információkat közreadó ábrázolásokban rejlik.

Mérete: 480 x 845 mm. Erősen körülvágott példány. Paszpartuban.

Bird's-eye view of the Island of Terceira and the town of Angra (which had been one of the most important supply base of the Portuguese sailing on the Azorean Islands in the 16th century) by Jan Huygen van Linschoten. The engraver, Jan van Deutecum richly illustrated the foreground with a fine large compass rose and several galleons and boats. The upper part of the sheet contains several cartouches. The one in the middle is for the title (with the Portuguese and the Azorean coat of arms on both sides), and in the upper right corner the dedication to D. Cristóvão de Moura, the Portuguese viceroy (with his crest) can be found. The others contain a short description – in Latin and Dutch – and some citations from Pieter Hoogerbeets, Dutch poet. Van Linschoten had access to several Portuguese portolans because he was the Secretary to the Portuguese Archbishop of Goa. In 1589, he decided to sail back to the Netherlands, but during his travel at the Azorean Isles English pirates attacked and sunk his ship, so he returned home only in 1592. The reports of his travels (*Voyage ofte schipvaert van Jan Huyghen van Linschoten*) was released in 1596 in Amsterdam by Cornelis Claesz, richly illustrated with maps.

Narrow (1-0,5 cm) margin at the top and bottom, but no margins on the two sides.

Schilder, G. (*Monumenta*) VII, p.195ff., fig.10.4.

300 000,-

177. A ILHA E CIDADE DE GOA METROPOLITANA DA INDIA E PARTES ORIENTAIS QUE ESTA EN 15 GRAOS DA BANDA DA NORTE

Amszterdam, 1596.

Goa városának (amely portugál gyarmatként India nyugati partjának fontos kereskedelmi központja volt) rézmetszetű, Jan Huygen van Linschoten által készített mádtávlati képe. 1596-ban jelent meg az „Itinerario...” című, térképekkel gazdagon illusztrált kötetben. A lapot metszője, Jan van Deutecum a kikötőben aprólékosan kidolgozott szélrózsával, gályákkal és csónakokkal (amelyek közül az egyik felborult, és utasa a vízbe esett) díszítette. A szárazföldön – a szokott városképi elemeken kívül – hajóépítő műhelyek és elefántok ábrázolásai is helyet kaptak. A metszet felső részét középen a kartusban álló cím – két oldalán a portugál és a goai címerrel –, a bal oldalt pedig egy keretben található ajánlás foglalja el (VII. Albert osztrák főherceg, az akkori portugál alkirály címerével). A további két kartus egyikében rövid latin és holland nyelvű leírást, a másikban pedig a város portugál nomenklatúrájának holland fordításait, valamint Pieter Hoogerbeets sorait olvashatjuk.

Mérete: 565 x 800 mm. Erősen körülvágott példány. Paszpartuban.

Bird's-eye view of the town of Goa (which – as a Portuguese colony – was an important trading centre at the western coast of India) by Jan Huygen van Linschoten. Published in Linschoten's „Itinerario...” (1596). The engraver, Jan van Deutecum richly illustrated his work with a fine compass rose and several galleons and boats at the harbour. On the mainland – besides the buildings – some elephants and several shipyards can be seen. The upper part of the sheet contains several cartouches. The one in the middle is for the title (with the Portuguese and the Goan coat of arms on both sides), and the dedication (with the crest of Albert, Archduke of Austria) is in the upper left corner. Two further cartouches contain a short – Latin and Dutch – description and the Dutch translation of some of the Portuguese nomenclature (with a citation from Pieter Hoogerbeets).

Without margins.

300 000,-

178. UNIVERSALIS TABULA IUXTA PTOLEMAEUM

Amszterdam, 1605-1618.

Rézmetszetű ptolemaioszi (Európát, Afrikát és Ázsia nagy részét bemutató) világ-térkép, amelyet Gerard Mercator „Tabulae geographicae Cl. Ptolemaei...” című atlaszának 1578-as kiadásában adtak közre először. A lap több ábrázolásbeli furcsaságot is felvonultat, amelyek közé tartozik a Nílus eredetének jelölt két tó (Afrikának csak az északi része került a térképre), a kontinensekkel körülzárt Indiai-óceán, és az aránytalanul kicsinek rajzolt India a mellette fekvő hatalmas Sri Lankával (Taprobana), amely esetben a vetület torzítása nem indokolja az ilyen mértékű megjelenítésbeli eltérést. A metsző munkáját 12 szél-fejet formázó díszes keretbe foglalta.

A hátoldalon latin nyelvű magyarázó szöveg olvasható.

Mérete: 345 x 485 (410 x 550) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

First state of the Ptolemaic world (representing Europe, Africa and most part of Asia) by Gerard Mercator. First published in the 1578 edition of Mercator's „Tabulae geographicae Cl. Ptolemaei...”. The engraving contains several strange and distorted depictions like the source of the Nile is shown as two great lakes, the Indian Ocean enclosed by continents, a disproportionately delineated tiny India and massive Sri Lanka (Taprobana) besides it. The engraver embellished the border of his work with 12 windheads and elegantly designed strapwork. Latin text on the back. Fine, clear copy.

Shirley: 139. (1. állapot)

300 000,-

179. UNIVERSALIS TABULA IUXTA PTOLEMAEUM

Amszterdam, 1730.

Rézmetszetű ptolemaioszi (Európát, Afrikát és Ázsia nagy részét bemutató) világ-térkép, amelyet Gerard Mercator „Tabulae geographicae Cl. Ptolemaei...” című atlaszának 1578-as kiadásában adtak közre először (lásd árverésünk előző tételét). Az 1695-ös kiadásban a lap újrametszett kerettel jelent meg, amelyben a metsző a négy elem allegorikus ábrázolásával – a tüzet mint Zeust, a levegőt mint Hérát, a vizet mint Poszeidont és a földet mint Gaiát megjelenítve – díszítette munkáját. Mérete: 345 x 480 (440 x 525) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Second state of the Ptolemaic world (representing Europe, Africa and most parts of Asia) by Gerard Mercator. First published in the 1578 edition of Mercator's „Tabulae geographicae Cl. Ptolemaei...”. The border had been re-engraved for the 1695 issue and the artist decorated his work with the allegorical figures of the four elements: the Fire as Zeus, the Air as Hera, the Water as Poseidon, and the Earth as Gaia. Fine, clear copy.

Shirley: 139. (2. állapot)

300 000,-

180. CARTE TRES CURIEUSE DE LA MER DU SUD CONTENANT DES REMARQUES NOUVELLES ET TRES UTILES NON SEULEMENT SUR LES PORTS ET ISLES DE CETTE MER

Amszterdam, 1719.

Amerika és a környező óceánok nagyméretű rézmetszetes térképe, amely a Kelet-Ázsia és Nyugat-Európa – a déli félgömbön pedig Ausztrália (Nouvelle Hollande) és Nyugat-Afrika – közé eső területet ábrázolja. Az Henri Abraham Chatelain által készített 4 lapból álló munka – amely a 7 kötetes (feltehetően Chatelain vagy a családja által összeállított), 1705 és 1720 között kiadott enciklopédikus mű, az Atlas Historique 6. részében jelent meg – térképészeti és grafikai téren egyaránt kiemelkedő alkotás. A lap kartográfiai alapjául Nicolas De Fer 1713-as térképe szolgált, de alkotója életképekkel illusztrálta, Nicholas Gueudeville francia földrajztudós leírásaival gazdagította, valamint melléktérképekkel egészítette ki azt. Darabunk az első olyan Európában közreadott geográfiai munka, amely megkérdőjelezi Kalifornia szigetként történő ábrázolását, és – bár nem tért el ettől a verziótól – a sziget északi részét halványabb vonalakkal megrajzolva szemlélteti a bizonytalanságot. Készítője ezt a módszert használta Ausztrália – akkor még nagyrészt ismeretlen – partvonalának felvázolásánál is. A cím a térképmezőn kívül, a lap tetején olvasható, a kereten belül pedig – főként a még feltérképezetlen területeken elhelyezett vignettákon – Újvilágbeli állatok, növények, életképek, szokások és törzsi rituálék elevenednek meg előttünk. Az Atlanti- és a Csendes-óceánt a világot körülhajózó nagy felfedezők – többek között Kolumbusz, Vespucci, Magellán, Schouten, Drake, La Salle (kör alakú mellképek a cím alatt középen láthatók) – útvonalai szelik át, amelyeket hajóik illusztrációja díszít. A lap szélén végigfutó szélességi és hosszúsági fokbeosztás mellett finoman kidolgozott, szinte életképszerű keretekben elhelyezett kisebb-nagyobb metszetek a gyarmatok kereskedelmének főbb termékeit (hódprém, tőkehal, cukor), a földrész nevezetes helyeit (a Jöreménység foka, a Mississippi és a La Plata torkolata, az acapulcói öböl, a Fűszer-szigetek, Panama) és városait (egyebek mellett Vera Cruzt, Havannát, Limát, Mexikóvárost és Rio de Janeiro-t) jelenítik meg. A XVIII. században divatos dekorációnak is számító gazdagon díszített kartográfiai munkán az őslakosok mindennapjaiba is betekintést nyerhetünk. Megjeleníti a maniőka őrlését, a bányászatot, a banánszüretet, a bálnavadászatot és egy azték piramis előtt bemutatott emberáldozatot is.

Mérete: 430 x 1445 (440 x 1465); 420 x 1435 (430 x 1445) mm. Enyhén restaurált, részben (2 laponként) összeállított példány. Kéttablakos paszpartuban.

Beautifully engraved map of America and the surrounding oceans, depicting the area between Eastern Asia and Western Europe – and Australia (Nouvelle Hollande) and Western Africa on the southern hemisphere. Henri Abraham Chatelain's 4-sheet work – which appeared in the 6th part of the 7-volume encyclopaedic Atlas Historique, published between 1705 and 1720 (likely compiled by Chatelain or his family) – is a spectacular creation both cartographically and graphically. Cartographically it is based on Nicolas De Fer's 1713 map, illustrated with several vignettes of various scenes, insets and enriched with the descriptions of Nicholas Gueudeville, French geographer. This item is one of the first geographical works in Europe to question the convention of rendering California as an island and – although the depiction did not change – the northern parts of the island are drawn only by vague lines expressing the uncertainty (the mapmaker used the same method to delineate the – mostly unknown – Australian coastline). The title is placed over the map field, and within the frame – mostly on the unsurveyed areas – it is richly embellished with numerous decorative vignettes of native plants and animals, and indigenous tribal life of the New World. The routes of famous explorers – Columbus, Vespucci, Magellan, Schouten, Drake, La Salle among others (their portrait-medallions also interpreted at the top centre) – are marked on the Atlantic and the Pacific illustrated by their ships. The marginal vignettes depict the products of colonial trade (beaver-fur, cod and sugar) and geographic insets provide large-scale maps of significant locations (Cape of Good Hope, the mouth of Mississippi and La Plata, Acapulco Bay, Spice Islands, Panama) and towns (e.g. Vera Cruz, Havana, Lima, Mexico City and Rio de Janeiro) in ornate borders. We can also get an insight to the life of the natives through the illustrations of grinding of manioc, harvesting banana, mining, whale fishery. Even an image can be found showing human sacrifice before an Aztec pyramid.

Slightly restored at centrefold, partly joined (2 sheets) copy.

Schwartz, Seymour I. - Ehrenberg, Ralph E: The Mapping of America (New York, 1980. H. N. Abrams) 142. old.

2 400 000,-

181. REILLY, FRANZ JOSEPH JOHANN:

Negyvenkét térképet tartalmazó atlasz.

(Wien, 1789. Reilly.) 42 színes, kihajt. térk.

A bécsi kiadó egyéni megrendelésre összeállított gyűjteménye, amely a „Schauplatz der fünf Theile der Welt” címet viselő atlasz európai lapjait tartalmazza. A vevő igényeinek megfelelően összeválogatott darabokat összehajtogatva, haránt alakú albumba kötötték, és gallusztintával beszámolták. Szép darab.

Középen szalaggal megköthető, korabeli pergamenkötésben. Márványozott előzéklappal.

Compilation of 42 coloured copper engraved maps. The European plates from Reilly's Atlas (Schauplatz der fünf Theile der Welt). Contemporary vellum, with marbled endpapers.

210 000,-

182. HUNGARIAE DESCRIPTIO, WOLFGANGO LAZIO AUCT.

Magyarország színezett, rézmetszetű térképe. A hátoldalon latin nyelvű szöveggel. Wolfgang Lazius lapja után Franz Hogenberg készítette. Abraham Ortelius „Theatrum Orbis Terrarum” (Antwerpen) című, több nyelven kiadott – mintegy 40 kiadást megért – atlaszában jelent meg. A lemezen többször végeztek javításokat, a számos variáns alig észrevehető különbségeket mutat.

Mérete: 355 x 495 (380 x 550) mm. Paszpartuban.

Map of Hungary. Coloured copper engraving.

Szántai: 431-432. old.

150 000,-

183. LE ROYAUME DE HONGRIE, ET LES ESTATS QUI EN ONT ESTÉ SUJETS; ET... LA PARTIE SEPTENTRIONALE DE LA TURQUIE EN EUROPE...

Magyarország térképe. Határszínezett réznyomat, színes kartussal. Nicolas Sanson lapja Jaillot „Atlas Nouveau”-jában jelent meg, először 1673-ban. Ez annak 1696-os kiadása.

Mérete: 590 x 890 (615 x 940) mm. Paszpartuban. A jobb alsó sarokban kis folttal.

Map of Hungary by Sanson. Outline coloured copper engraving.

Szántai: Jaillot 2c.

150 000,-

184. CORSO DEL DANUBIO DA VIENNA SIN' A NICOPOLI...

A Duna völgyének monumentális, hatlapos térképe. Színezett rézmetszet, gyönyörű, dekoratív kartussal. Vincenzo Coronelli munkája először a szerző Atlante Veneto című atlaszában jelent meg Velencében, 1690-ben, majd 1710-ig több hasonló művében is szerepelt. Ritka.

Mérete: 1120 x 1310 (1305 x 1350) mm.

Map of the Danube Valley. Coloured copper engraving.

Szántai: Coronelli 3.

1 500 000,-

185. NOVA TRANSILVANIAE PRINCIPATUS TABULA

Erdély színezett, rézmetszetű térképe. Cornelius Danckerts lapja, amely fia, Justus atlaszában jelent meg Amszterdamban, 1700 körül.

Mérete: 505 x 610 (535 x 645) mm. Paszpartuban.

Map of Transylvania by Danckerts. Coloured copper engraving.

Szántai: Dabckerts 6a.

80 000,-

186. DANUBII FLUMINIS PARS INFIMA, IN QUA TRANSYLVANIA, WALACHIA, MOLDAVIA, BULGARIA, SERVIA, THRACIA ET BESSARAB ACURATE DISTINCTA...

Erdély és a szomszédos területek színezett, rézmetszetű térképe. Gottfried Jacob Haupt munkája önálló lapként jelent meg Augsburgban, 1737-ben. A rendkívül ritka, dekoratív térképet (színezetlen) városképek (Temesvár, Belgrád, Nagyvárad, Nis, Vidin, Drinápoly, Ocsakov), illetve alaprajzok (Nagyszeben, Fogaras, Kolozsvár, Szendrő, Szófia, Bender, Szatmár, Szabács, Szeged, Gyula) övezik.

Mérete: 565 x 690 (580 x 710) mm. Paszpartuban.

Map of Transylvania by Haupt. Coloured copper engraving.

Szántai: Haupt 2.

950 000,-

187. PRINCPAUTÉ DE TRANSYLVANIE DIVISÉS EN CINQ NATIONS...

Erdély gyönyörűen színezett, rézmetszetű térképe. Alexis Hubert Jaillot lapja először 1696-ban jelent meg. Ez a harmadik kiadása, amely az Ottens testvérek „Atlas Major”-jában láttott napvilágot Amszterdamban, 1740 körül.

Mérete: 495 x 600 (550 x 610) mm. Paszpartuban.

Map of Transylvania by Jaillot. Coloured copper engraving.

Szántai: Jaillot 6c.

80 000,-

188. MAPPA GENERALIS REGNI HUNGARIAE PARTIUMQUE ADNEXARUM CROATIAE, SLAVONIAE ET CONFINIORUM MILITARIUM MAGNI ITEM PRINCIPATUS TRANSYLVANIAE...

Pest, 1806. 9 vászonra vont szelvény.

Monumentális térkép, bal felső sarkában gyönyörű, allegorikus alakokkal díszített kartussal. Lipszky János munkája a magyar kartográfia egyik mérföldköve, a XIX. század legjelentősebb, legnagyobb hatású térképe. Ez az első minden részletében hiteles, matematikai, csillagászati és geometriai alapokon nyugvó hazai térkép, amelynek minden közreműködője magyar volt: a helymeghatározók Hell Miksa, Mikoviny Sámuel és Bogdanich Dániel, a matematikus Zach Ferenc, a rézmetsző

Prixner és Karacs Ferenc mellett a földmérők is. Több kiadást ért meg, a század végéig többen felhasználták (pl. Zuccheri). Mérete: 1280 x 1995 mm. Aranyozott gerincű, itt-ott erősen megkopott, korabeli bőrtokban.

Map of Hungary by Lipszky, in contemporary leather case.

Szántai: Lipszky 1c.; Fodor: 173-184. old.

600 000,-

189. GÖRÖG (DEMETER):

Magyar Átlás az az Magyar, Horvát, és Tót országok Vármegyéji, 's Szabad Kerületei és a' határ-örző Katonaság Vidékinek közönséges és különös tábláji – Atlas Hungaricus...

Viennae, 1802-1811. Görög Demeter. 2t. (díszcímlap + mutató) + 60 színes térk. + (36)p. („Repertorium vagyis mutató tábla...”)

Görög Demeter 1795-ben kezdett el a megyei térképek szerkesztésével foglalkozni. Kerekes Sámuellel együtt szervezték meg az egyes megyéket rajzoló mérnökök munkáját, így egységes szempontok alapján készített, a kor igényeinek megfelelő atlaszt sikerült összeállítaniuk. A munkát később Kerekes egyedül folytatta, majd Márton József fejezte be. Jelentőségét és korszerűségét mutatja, hogy számos kiadást megért, és a Gönczy-féle atlasz megjelenéséig használható volt. A megyei lapokon kívül egy Karacs által metszett Magyarország-térkép és két, a Baradla barlangot ábrázoló tábla alkotják az atlaszt. Utóbbiak a példányok jelentős részéből hiányoznak, nálunk is csak a térkép van meg. A repertorium az 1817-es második kiadásból való.

Enyhén kopottas gerincű, korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather. Spine slightly worn.

Poss.: Dessewffy Aurél könyvjegyével.

Fodor: 161-168. old.

450 000,-

190. PÉCS SZABAD KIRÁLYI VÁROS TÉRKÉPÉNEK VÁZLATA.

A város első nyomtatott térképe. Színezett könyvomat. A Lukrits Ignác városi mérnök által tervezett lapot Hochrein József helyi műhelyében készítették. A sarkokon növényi ornamentekkel díszített keret övezi. Felül a város címere látható.

Mérete: 530 x 770 mm. Vásznonra vonva.

Map of Pécs. Coloured lithography.

250 000,-

XVI. századi nyomtatványok**191. PLINIUS SECUNDUS:**

Historiae mundi libri XXXVII ex postrema ad vetustos codices collatione cum annotationibus et indice.

Basileae, 1539. in officina Frobeniana. (36) + 671 + (229)p.

Enyhén sérült, díszesen aranyozott, XVIII. századi bőrkötésben. A kötéstáblák közepén a párizsi egyetemhez tartozó Collège des Grassins díszes superexlibrisével. Az utolsó néhány levél alsó része foltos.

Slightly damaged richly gilt 18th century leather. Last leaves stained.

VD16 P 3540.; BNH Cat P 654.

300 000,-

192. WIRSUNG, CHRISTOPH:

Ein New Artzney Buch, Darin fast alle eusserliche und innerliche Glieder dess menschlichen Leibs, samt iren Kranckheiten und Gebrechen, von dem Haupt an biss zu den Füßen, und wie man dieselbigen durch Gottes hülff, und seine darzu geschaffene Mittel, auff mancherley weiss wenden und curieren soll Newstadt an der Hardt, 1597. Josua und Wilhelm Harnisch. (28) + 850 + (117)p.

A kor egyik leghíresebb gyógyszerészeti munkája. Először 1568-ban látott napvilágot. Népszerűségét jelzi, hogy ez már a nyolcadik kiadása. 1582-től Tabernomontanus gondozásában jelent meg. A szerző 1500-ban született Augsburgban. Szülővárosában praktizált, ahol evangélikus lelkészi tisztelet is ellátott. Conrad Gesner belső baráti köréhez tartozott.

Kopottas, korabeli, fatáblára vont disznóbőr-kötésben. Az utolsó néhány levele vízfoltos. A címlap közepén kis hiánnyal. A zárókapcsok hiányoznak.

Slightly worn, contemporary leather. Last leaves waterstained, title page slightly damaged. Without clasps.

VD 16 W 3611.; BNH Cat 0

300 000,-

193. SOLINUS, GAIUS JULIUS:

De memorabilibus Mundi diligenter annotatus et indico alphabetico prenotatus (Speyer, 1512. Konrad Hist.) (4)+XLIII lev. Korabeli kéztől származó széljegyzetekkel.

Az ókori szerző földrajzi munkájának Jodocus Badius Ascensis által gondozott kiadása. Először 1473-ban jelent meg, a XVI. század végéig számos kiadást megért.

XIX. század papírkötésben. Enyhén foltos példány.

19th century hardpaper. Slightly worn.

VD S 6962.; BNH Cat 0

80 000,-

194. UJ SZAKÁTS-KÖNYV, MELLYBEN KÜLÖMB KÜLÖMB FÉLE VÁLOGATOTT, TZIFRA, JÓ, EGÉS-SÉGES, HASZNOS, TISZTA, ÉS SZAPORA ÉTKEKNEK MEG-KÉSZÍTÉSE, SÜTÉSE ÉS FŐZÉSE. A' GAZDASZONYOKNAK NAGY HASZNÁRA LE-ÁBRÁZOLTATIK.

Pesten, 1795. Fűskúti Landerer Mihály. 1t. (konyhai jelenetet ábrázoló, rézmetszetű címkép)+208 [recte 206]+(2)p.

Első kiadás. A következő évszázad első éveiben még háromszor megjelent (eltérő címmel). A 14. oldal után – téves lapszámozással – 17-es jön, ezt a hibát a későbbi kiadások is átvették. Maga a mű tulajdonképpen az első magyar nyelvű szakácskönyv, az 1695-ben megjelent, Misztótfalusi-féle „Szakats Mestersegnek Könyvetskeje” új cím alatt közreadott, némileg átdolgozott változata. Tudomásunk szerint árverésen egyszer bukkant fel, 1979-ben.

Aranyozott gerincű, XX. század eleji bőrkötésben. A címkép és a címlap felkasírozva. A gerincen kis kopásokkal és repedésekkel.

20th century leather. Spine gilt, slightly damaged. Frontispiece and title page restored.

80 000,-

Utazás**195. (BENYOVSZKY MÓRIC, GRÓF) BENYOWSKY, MAURICE-AUGUSTE COMTE DE:**

Voyages et mémoires de --. Tome(s) I-II.

Paris, 1791. F. Buisson. (4)+VIII+466p.; (4)+486p.

Első francia nyelvű kiadás. A mű először egy évvel korábban jelent meg angolul, majd nem sokkal később németül is. Magyar nyelven csak a következő évszázad végén látott napvilágot.

Aranyozott gerincű, modern félbőr-kötésben. Körülvágtatlan példány.

First French edition. Modern half leather. Spine gilt. Uncut.

150 000,-

196. IRVING, WASHINGTON:

Voyage dans les prairies à l'ouest des États-Unis, par --. Traduit par Mademoiselle A. Sobry.

Paris, 1835. Fournier. (2)+306+(2)p.

Kopottas, korabeli papírkötésben. Az eredeti borító bekötve.

Worn contemporary hardpaper. Original cover bound inside.

Poss.: A címlapon Ernst Lajos gyűjteményi bélyegzőjével, az előzéklapon gróf Széchenyi Zsófia (Széchenyi István testvére) tulajdonosi bejegyzésével.

150 000,-

197. VAMBÉRY, (ÁRMIN) ARMINIUS:

Voyages d'un faux derviche dans l'Asie Centrale de Téhéran a Khiva, Bokhara et Samarcand. Par le grand désert Turko-man. Traduit de l'Anglais par E.-D. Forgues.

Paris, 1865. L. Hachette. (6)+402+(1)p.+33t.+1 kihajt. térk.

Első francia nyelvű kiadás, ugyanebben az évben jelent meg magyarul és angolul is.

Díszesen aranyozott gerincű, kiadói bőrkötésben. Aranymetszéssel díszítve.

First French edition. Original leather. Spine richly gilt. Inner edges gilt.

30 000,-

198. XÁNTUS JÁNOS:

Utazás Kalifornia déli részeiben. Egy földképpel, nyolcz kő- és nyolcz fametszettel.

Pesten, 1860. Lauffer és Stolp. (10)+191+(3)p.+8t. (lith.)+1 kihajt. térk. Szövegközi fametszetekkel illusztrálva.

A szerző főhadnagyként szolgált a szabadságharc idején, majd közlegényként besorozták az osztrákok. Szökése után Amerikába ment, ahol mérnökként dolgozott. 1857-ben Dél-Kalifornia topográfiai felmérésével bízták meg. Kötetünk itteni megfigyeléseit, tapasztalatait tartalmazza. Az illusztrációkat a szerző rajzai alapján Haske és Társa pesti könyvnyomdájában készítették.

Javított gerincű, rajzos, kiadói papírkötésben.

Original hardpaper. Spine restored.

Poss.: Glitzke Sándor gyűjteményi bélyegzőjével.

80 000,-

199. (VERSEGHY FERENC):

Magyar Aglája, avagy kellemetesen mulató nyájaskodások különbféle versnemekben

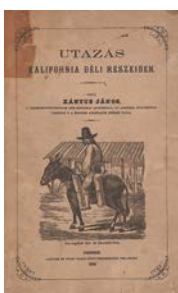
Budánn, 1806. Kir. Magy. Univ. 1t. (rézmetszetű címkép)+251p.

Enyhén kopottas gerincű, korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper. Spine slightly worn.

Szűry: 5017.

40 000,-

A jegyzékben használt rövidítések:

bet. = betűvel	n. = nélkül
é. = év	ny. = nyomda
h. = hely	p. = pagina
lev. = levél	poss. = possessor
lith. = könyomat	prov. = proveniencia
mell. = melléklet	0 = a mű nem ismeri
metsz. = metszet	t. = tábla
mm = milliméter	térk. = térkép